

ALLAHOVE EVLIJE I NJIHOVI KERAMETI

Ebu Kasim Hibbetullah el-Lalikai

Ebu Kasim el-Lalikaija

**Allahove
evlije i
njihovi
kerameti**

ALLAHOVE EVLIJE

JEZIČKO ZNAČENJE EVLIJALUKA

U arapskom jeziku pojam evlijaluka označava se riječju “vilajet”.

O značenju te riječi Ibn-Sekit je rekao: “Riječ vilajet sa kesrom, tj. sa drugim slovom “i”, ima značenje sultana, sultanata, tj. vlasti, sile, moći, žestine, punomoći, ovlaštenja, dokaza, uzavrelosti (krvi), uticaja, upliva, autoriteta i gospodarstva.

Riječ vilajet sa fethom, tj. sa drugim slovom “e”, ima značenje pomoći i pobjede”.

Isto kaže i Dževheri.¹

Ibn-Faris o značenju te riječi kaže: “Osnovu riječi vilajet čine harfovi “VAV”, “LAM” i “JA”. Oni, u ovom slučaju, imaju značenje bliskosti, blizine, srodstva, susjedstva. Istoj grupi pripadaju slijedeće riječi: drug, kolega, prijatelj, saputnik, pratilac, sljedbenik, zatim unuk, amidžić, pomagač i susjed. Svi su oni valiji, a označavaju bliskost”.²

ŠERIJATSKO ZNAČENJE EVLIJALUKA

Evlijaluk predstavlja jedan veliki stepen u vjeri koji dostiže samo onaj ko se potpuno, dušom i tijelom, tajno i javno, pokori Allahu dž.š. i izvršava sve vjerske propise.

Za evlijaluk su značajne dvije stvari.

¹ “Lisanu el-Areb”, 15/407; Es-Sihah, 2530.

² “Mu’džem mekajis el-Lugah”, 6/140.

Prva stvar se odnosi na roba, tj. na čovjeka. Ona predstavlja njegovu dosljednost u izvršavanju Allahovih dž.š. naredbi i izbjegavanju Njegovih zabrana. Nakon što istraje u tome, rob prelazi na dodatne, još veće stepene obožavanja Allaha dž.š. obavljajući nafile i izbjegavajući mekruhe (pokuđena djela).

Druga stvar se odnosi na Allaha dž.š. Ona predstavlja Allahovu dž.š. ljubav prema tom robu, Njegovu pomoć i podršku tom robu da ustraje na Sirati Mustekimu (Pravom putu).

Međutim, ponekad Allah dž.š. dadne da taj Njegov dobri rob postigne ili učini neku od neuobičajenih, čudnih i neprirodnih stvari ili stanja. To je samo jedna dodatna stvar njegovom stepenu kod Allaha dž.š. i uopće nije od šartova (uvjeta) da bi neko bio evlija. (Dakle, ona je dodatnog karaktera.)

Uzvišeni Allah dž.š. u Kur'anu Kerimu kaže:

- “I neka se ničega ne boje i ni za čim ne tuguju Allahovi štićenici.”³

Ovaj ajet nam potvrđuje ono što se odnosi na Allaha dž.š., tj. na Njegovu ljubav i zaštitu Svojim evlijama.

- “Oni koji budu vjerovali i koji se budu Allaha bojali”
Ovaj ajet se odnosi na opis osobina Allahovih evlija i ukazuje da su vjerovanje i bogobožnost nerazdvojivi od njih.

- “Za njih su dobre vijesti i na ovom i na onom svijetu”

Ovaj ajet nam ukazuje na ono što se odnosi na Allaha dž.š., Njegovu zaštitu i nagrađivanje evlija.

Na kraju možemo zaključiti slijedeće: Svaki rob koji vjeruje u Allaha dž.š. i sve ono o čemu nas je On obavijestio u Svojoj časnoj Knjizi i Poslanikovom sunnetu, koji se dosljedno pridržava Allahovog dž.š. zakona-šerijata, koji ustraje u stalnom

³ Junus: 63.

približavanju Allahu dž.š. stalno povećavajući svoja dobra djela i udaljavajući se od onoga što izaziva Allahovu dž.š. srdžbu, takav rob je VELIJJULAH, tj. Allahov dž.š. evlija kog Allah dž.š. voli, pomaže, štiti i obavještava da je On zadovoljan njime i da mu je pripremio veliku nagradu u Džennetu.

Prilikom dolaska smrti, od tog roba će biti otklonjen strah i tuga tako što će mu se otkriti sve ono što mu je pripremljeno od Allahove dž.š. milosti i Njegovih radosnih vijesti.

Ovo značenje evlijaluka potvrđuje i hadisi-kudsi koji Resulullah Muhammed s.a.v.s. prenosi od Allaha dž.š.. Hadis bilježi imam Buhari i u njemu se kaže: "Rekao je Uzvišeni Allah dž.š.: "Objavio sam rat onome ko bude neprijatelj Mome prijatelju. Najdraže Meni čime mi se Moj rob može približiti jesu farzovi, zatim Mi se približava nafilema sve dok ga ne zavolim, a kada ga zavolim postajem njegov sluh kojim čuje, njegov vid kojim vidi, njegova ruka kojom prihvata i njegova noga kojom hodi. Ako Me zamoli udovoljit ću mu, a ako zatraži Moju zaštitu zaštitit ću ga."

HADIS POTVRĐUJE SADRŽAJ AJETA KOJI GOVORE O DVA ASPEKTA EVLIJALUKA

Prvi aspekt se odnosi na roba-čovjeka. Sastoji se u tome da čovjek prvo obavlja sve farzove, a zatim se stalno približava Allahu dž.š. nafilema.

Drugi se odnosi na Allaha dž.š., a ogleda se u Allahovoj ljubavi prema tom robu, Njegovom pružanju pomoći, potpomaganju, čuvanju i direktnoj zaštiti tog roba u svakoj situaciji. Na taj način, taj rob postaje potpuno zaštićen cijelim svojim bićem.

To je značenje i Resulullahovih s.a.v.s. riječi upućenih Ibn-Abbasu r.a.:

"O mladiću, čuvaj Allaha, čuvat će On tebe. Čuvaj Allaha, naći ćeš Ga pored sebe".

Dakle, rob koji čuva Allaha dž.š. na taj način što čuva Allahova dž.š. prava prema njemu, izvršavajući Njegove naredbe i

izbjegavajući Njegove zabrane, koji stalno povećava svoja dobra djela i svoje vjerovanje u Allaha dž.š. i koji ustraje u tome, njega Allah dž.š. direktno čuva i štiti, i direktno se brine o njegovoj uputi.

Ako taj rob od Njega nešto zatraži, On mu to podari onako kako Svemogući Gospodar svjetova daje Svom slabom i nejakom, ali odanom i pokornom robu kome je potrebna pomoć.

Kur'anski ajeti i Hadisi-kudsi potvrđuju i ukazuju na oba aspekta evlijaluka.

GOVOR ULEME O EVLIJAMA

Većina islamskih učenjaka je razmatrala pitanje evlija i o tome dala svoje viđenje.

Taberi o evlijama kaže: "Evlije su oni koji posjeduju svojstva kojima ih je opisao Uzvišeni Allah dž.š., a to su oni koji vjeruju u Njega i koji Ga se boje"⁴.

Ibn-Kesir kaže: "Uzvišeni Allah dž.š. nas obavještava da su Njegove evlije oni koji Ga vjeruju i koji Ga se boje. Tako ih je opisao njihov Gospodar. Svako ko se boji Allaha dž.š. i ko vjeruje u Njega je, ustvari, VELIJULLAH ili EVLIJA Uzvišenog Allaha dž.š."⁵

Bejdavi je rekao o Allahovim dž.š. evlijama: "To su oni koji su se potpuno pokorili Allahu dž.š. i kojima je Allah dž.š. podario keramete".⁶

Detaljniji govor o evlijama dao je Ibn-Redžeb, koji kaže: "Allahove evlije su oni koji se približavaju Allahu dž.š. s onim što će ih približiti Njemu (pokornost, farzovi i nafile), a Allahovi neprijatelji su oni koje je On udaljio od Sebe zbog njihovih loših i prezrenih djela i njihove oholosti i nadmenosti. Allah dž.š. je Svoje bliske evlije podijelio na dvije skupine.

⁴ "Tefsiru Taberi", 11/132.

⁵ "Tefsiru Ibn-Kesir", 2/422.

⁶ "Tefsiru Bejdavi", 282.

Prvu skupinu čine oni koji Mu se približavaju sa potpunim izvršavanjem farzova, a to podrazumijeva izvršavanje svih naredbi i ostavljanje svih zabrana. Sve to spada u Allahove dž.š. farzove koje je On propisao Svojim robovima.

Drugu skupinu sačinjavaju oni koji Mu se, nakon izvršavanja farzova, približavaju nafilema.

Svi oni koji pozivaju u približavanje Allahu dž.š. i postizanje evlijaluka na bilo koji drugi način, osim kroz pokornost Njemu onako kako nam je On to propisao u Svojoj Knjizi i Sunnetu Svog Poslanika, su lažljivci. Njihovi pozivi su lažni, pa makar oni pozivali Allahovom dž.š. evlijaluku, Njegovoj ljubavi i zadovoljstvu, ali na način koji nije u praksi Resulullaha s.a.v.s. i šerijata.⁷

Ibn-Ebi 'Iz definiše evlije na slijedeći način: "Allahov dž.š. evlija je onaj ko mu se približava izvršavanjem onoga što On voli."⁸

Izuzetno lijepu definiciju evlija dao je Ibn-Hadžer, koji kaže: "Pod velijjullahom, Allahovim evlijom, želi se ukazati na čovjeka koji je alim, učenjak o Allahu dž.š., koji poznaje Njegova imena, svojstva i djela onako kako su navedena u Kur'anu i sunnetu, koji je marljiv i istrajan u pokornosti Allahu dž.š. i koji je potpuno iskren u svom obožavanju Allaha dž.š."⁹

Ibn-Hadžer prenosi od Fakihanija da definiše evlije kroz hadisi-kudsi, kojeg smo ranije naveli, pa kaže: "Značenje hadisa jeste da kada rob izvršava sve farzove i istraje u nafilema, njegov namaz, post i drugi ibadeti ga vode do ljubavi Uzvišenog Allaha dž.š."¹⁰

Na kraju možemo zaključiti da se taj stepen može postići jedino sa imanom i takvalukom (bogobojažnošću).

⁷ "Džami'u ulumi vel hikem", 262.

⁸ "Šerh akideti Tahavije", 406.

⁹ "Fethul-Bari", 11/342.

¹⁰ Ibid, 11/343.

ZNAČENJE “RADOSNIH VIJESTI” SPOMENUTIH U AJETU O EVLIJAMA

U ajetu, kojeg smo ranije naveli, spomenuto je da su za Allahove evlije pripremljene dvije vrste radosnih vijesti.

Prva je na dunjaluku, a druga na ahiretu.

Radosna vijest na dunjaluku se sastoji od čitavog niza radosnih vijesti:

1. Allahovo dž.š. obveseljenje evlije sa Njegovom pomoći i podrškom, kao što to kaže Allah dž.š.:

- **“Allah je, zaista, na strani onih koji se Allaha boje i grijeha klone i dobra djela čine”¹¹**

- **“Mi ćemo, doista, pomoći poslanike Naše i vjernike na ovom svijetu, a i na Dan kada se dignu svjedoci”¹²**

2. Obavješćavanje evlije o nagradama koje mu je Allah dž.š. pripremio u vidu blagodati, ljepota, Allahovog zadovoljstva, tajnih i skrivenih radosti. O tome nam Allah dž.š. kaže:

- **“A one koji vjeruju i dobra djela čine obraduj džennetskim baščama kroz koje će rijeke teći”¹³**

3. Obavješćavanje evlije o Allahovoj dž.š. direktnoj zaštiti, nadzoru, uputi i čuvanju u Svojoj blizini od svih grijeha i nepokornosti. Ovo nam je potvrđeno već navedenim hadisi-kudsiem: “... a kada ga zavolim, postajem njegov sluh kojim čuje, njegov vid kojim vidi ...”¹⁴

4. Radosne vijesti od meleka, koje mu upućuju u času smrti, prilikom izlaska duše iz tijela. O tome nam Allah dž.š. kaže:

¹¹ En-Nahl: 128.

¹² El-Mu'min: 51.

¹³ El-Bekare: 25.

¹⁴ Buhari.

- “Onima koji govore: “Gospodar naš je Allah”, pa poslije ostanu pri tome – dolaze meleki: “Ne bojte se i ne žalostite se, i radujte se Džennetu koji vam je obećan. mi smo zaštitnici vaši u životu na ovom svijetu, a i na onom.”¹⁵

- i. Ono što se pokaže i otkrije evliji u snu ili putem snova drugih o njemu. Rekao je Resullulah s.a.v.s.:

“Od poslanstva, nakon mene, ostali su samo mubešerati”. “A šta su to mubeššerati, o Allahov Poslaniče?” - upitaše ashabi. “Istiniti snovi” - odgovori on.¹⁶

Postoje i drugi hadisi koji govore o snovima iskrenih vjernika, mu'mina.

Tako Ebu-Davud i Ubade bin Samit r. a. prenose da je Resulullah s.a.v.s. rekao o značenju dobrih vijesti da su to : “Istiniti snovi koje musliman vidi ili u kojim ga drugi vide.”¹⁷

- j. Uslišanje dove tj. kada evlija uputi dovu Allahu dž.š. one mu budu uslišana. I ovo je potvrđeno u već navedenom hadisi-kudsiju “... a ako me zamoli, udovoljit ću mu.”

- k. Ono što Allah dž.š. da evlijama od čudnih, neobičnih i natprirodnih stvari koje su izvan ljudske moći, a koje se zovu kerameti, kao što je npr. slučaj sa Merjemom - majkom Isa a.s., mladićima iz pećine, dječakom i sihirbazom, djetetom koje je u bešici progovorilo i obratilo se svojoj majci u slučaju Uhduda – rovova napunjenih vatrom u koje su bili bačeni. Sve ovo se, bez sumnje desilo u prijašnjim narodima i jasno je potvrđeno Kur'anom i sunnetom. No, detaljnije o ovome će biti rečeno u nastavku djela.

¹⁵ El-Fusilet: 30-31.

¹⁶ Malik u “Muvetti”, 956; Ebu-Davud, 5017; Buhari, 6990.

¹⁷ Tirmizi koji kaže daje hasen, 2273 i 2275.

STAVOVI ULEME O PITANJU ZNAČENJA “RADOSNIH VIJESTI”

O značenju “radosnih vijesti” Taberi kaže da velika skupina ashaba, tabi'ina i onih koji ih slijede smatra da su radosne vijesti istiniti snovi. Najznačajniji su od njih: Ebu-Davud, Ubade bin Samit, Urve bin Zubejr, Ibn-Mes'ud i Ibn-Abbas r.a., neka je na sve njih Allahovo dž.š. zadovoljstvo.

To isto su smatrali poznati tabi'ini: Mudžahid, Ibrahim, Ata... Međutim, Zuhri i Katade smatraju da su to radosne vijesti vjernicima prilikom smrti i rastavljanja sa ovim svijetom.¹⁸

Navodeći ta mišljenja Taberi zaključuje: “Najispravnije mišljenje od svih navedenih jeste ono koje je spomenuo Uzvišeni Allah dž.š., a to je da je Allah dž.š. pripremio za Svoje bogobožne evlije radosne vijesti na ovom svijetu, a to su istiniti snovi koje on sanja ili koje drugi o njemu sanjaju. Od tih viđenja su i radosne vijesti koje mu saopćavaju meleki u trenutku smrti, prilikom izlaska njegove duše i rastanka sa tijelom i dunjalukom. Dok mu duša izlazi iz tijela nad njim je Allahova dž.š. milost i on umire lahko.

O tome nam govori i Resulullah Muhamed s.a.v.s. u svom hadisu: “Zaista, meleki koji prisustvuju smrti nekog od Allahovih dž.š. robova govore njegovoj duši: “Izađi o dušo pokorna, U Allahovu dž.š. milost i zadovoljstvo.”

U “radosne vijesti” spadaju i Allahova dž.š. obećanja robu, a koja su mu navedena u Kur'anu i sunnetu Resulullaha s.a.v.s.

Ona ukazuju na veličanstvenu i obilnu nagradu koju im je Uzvišeni i hvale dostojni Allah dž.š. priredio:

- “A one koji vjeruju i dobra djela čine obraduj džennetskim baščama kroz koje će rijeke teći.”¹⁹

¹⁸ Tefsiru Taberi, 11/133-138.

¹⁹ “El-Bekare”: 25.

Sve navedeno spada u Allahove dž.š. “radosne vijesti” upućene robu s ciljem da ga obraduje i razveseli.

Na kraju možemo zaključiti da Allah dž.š. nije posebno naglasio i dao poseban značaj ni jednoj vijesti u odnosu na drugu, nego je rekao:

- “Za njih su dobre vijesti na ovom svijetu.”

A što se tiče “radosnih vijesti” na ahiretu, pa to je bar jasno: Džennet!²⁰

Spomenuta mišljenja i stavove navode, potvrđuju i potpuno objašnjavaju Ibn-Kesir²¹ i Kurtubi²² sa jednom jedinom riječju “Džennet”.

Tumačeći značenje “radosnih vijesti” Bejdavi kaže: “To su one stvari kojima je Allah dž.š. obradovao i obveselio Svoje bogobojazne robove - mutekije u Svojoj Knjizi i sunnetu Svog Poslanika. Pored toga to je i ono što im Uzvišeni Allah dž.š. pokaže u istinitim snovima i što im ukaže od otkrovljenja na javi. Na kraju, tu spadaju i radosne vijesti meleka prilikom njihove smrti.”²³

Šesta i sedma vrsta radosnih vijesti, tj. uslišenje dove i ono što Allahovom dž.š. voljom dobri rob, evlija, učini od čudnih, i natprirodnih stvari je tema ovog našeg djela.

Sada kada smo upoznati sa značenjem evlijaluka i stvari vezanih za njega možemo se upoznati i sa drugom temom naše knjige, tj. sa kerametima.

²⁰ Ibid, 11/138.

²¹ “Tefsir Ibn-Kesir, 2/423.

²² “Tefsiru Kurtubi”, 8/229.

²³ “Tefsiru Bejdavi”, 283.

KERAMETI

JEZIČKO ZNAČENJE KERAMETA

O jezičkom značenju kerameta rekao je Džuberi: “El-Kerim ili plemenitost je ono što je suprotno zlobi i podlosti. Od te riječi je i keramet.”²⁴

Ibn-Munzir o tome kaže: “El-Kerim je jedno od Allahovih dž.š. imena i svojstava, a označava onog koji je mnogo dobar i plemenit, koji mnogo daje i dariva i čije darivanje niko ne može dostići.”²⁵

On je naveo i druga značenja i izvedenice iz ove riječi, ali one nisu vezane za temu našeg istraživanja.

Možemo zaključiti da kada Plemeniti Allah dž.š. nekome od Svojih robova ukaže Svoju plemenitost i podari mu neku Svoju blagodat, to se naziva kerametom ili plemenitim darivanjem Slavljelog i Uzvišenog.

ŠERIJATSKO (TERMINOLOŠKO) ZNAČENJE KERAMETA

U šerijatskoj naučnoj terminologiji keramet je pojava kojom Allahov dobri rob – evlija, Allahovom voljom i dozvolom krši uobičajene, općepoznate ljudske i prirodne zakone.

O tome Bagdadi kaže: “Znaj da su mu’džize i kerameti identični o pitanju kršenja prirodnih zakona.”²⁶

²⁴ “Es-Sihah”, 2019.

²⁵ “Lisanul-Areb”, 174.

²⁶ “Usulu din”, 174.

Komentator Tahavijine akide o kerametima kaže sljedeće: “Riječ mu’džiza u arapskom jeziku obuhvata sve kršioce prirodnih zakona, tj. sve natprirodne pojave. Po mišljenju prijašnjih islamskih velikana to isto znači i riječ keramet.”²⁷

Zaključnu riječ u definisanju kerameta daje Sefarini koji kaže: “Keramet je natprirodna pojava koja krši prirodne zakone, a koja nije popraćena tvrdnjom poslaničke misije niti joj predstoji. To je pojava koju Allah dž.š. daje da je učini Njegov dobri rob, svejedno da li je on svjestan nje ili ne.”²⁸

PRAVCI U TUMAČENJU KERAMETA

O pitanju potvrde postojanja kerameta i granice njihovog djelovanja među islamskim učenjacima postoje tri pravca:

PRVI pravac potvrđuje postojanje i djelovanje kerameta kod dobrih ljudi, ali oni nikada ne mogu dostići i biti veliki kao mu’džize Allahovih poslanika. Za razliku od kerameta, mu’džize Allahovih poslanika su poslanicima date kao ključni dokaz njihovog poslanstva.

Ovo mišljenje zastupa Ibn-Tejmije rahimehullah.

On kaže: “Pored toga, evlije nisu ravne poslanicima niti vjerovjesnicima i apsolutno nikada keramet nekog evlije ne može biti velik i značajan kao mu’džiza nekog od poslanika. Isto kao što evlije ne mogu dostići stepen poslanika i vjerovjesnika u vrijednosti i nagradi. Međutim, ponekad evlije mogu sa poslanicima učestvovati u nekoj mu’džizi kao što mogu da čine neka druga djela koja su oni činili.”²⁹

U donjoj rečenici Ibn-Tejmije ukazuje da se evlije, ponekad, mogu porediti sa poslanicima u neki “sporednim” mu’džizama, tj. mu’džizama koje nisu ključni dokaz njihovog

²⁷ “Šerhu Tahavije”, 558.

²⁸ “Levami’ul envaril Behije”, 2/392.

²⁹ “Nubuvvat”, 4-5; “Fetava”, 3/156.

poslanstva, kao što se mogu porediti sa njima u dunjalučkim poslovima.

Nastavljajući govor o razlici između poslanikove mu'džize i evlijinog kerameta Ibn-Tejmije kaže: "Ključni poslanički dokazi, mu'džize, koje dokazuju njihovo poslanstvo su nešto najviše što je dato poslanicima i apsolutno je isključeno da u njima mogu učestvovati njihovi sljedbenici. Npr. objava Časnog Kur'ana, izlazak kamile iz zemlje, pretvaranje štapa u zmiju, razdvajanje mora itd."³⁰

DRUGI pravac, kao i prvi, također potvrđuje postojanje i djelovanje kerameta, ali bez ikakvih ograničenja.

Po ovom mezhebu, ono što može učiniti poslanik, može učiniti i evlija.

Ovaj mezheb, također, smatra da natprirodne pojave mogu da učine poslanik, evlija i sihirbaz i po njihovom shvatanju nema nikakve razlike između kerameta i mu'džize. Jedina razlika između njih je to što je mu'džiza popraćena tvrdnjom poslaničke misije dok je keramet rezultat evlijine dobrote.

Ovo mišljenje i mezheb zastupaju eš'arije.

O ovome Bagdadi kaže: "Znaj da su mu'džize i kerameti isti o pitanju kršenja prirodnih zakona, tj. oni su natprirodne pojave. Među njima postoje samo tri razlike i to:

1. Prava razlika je nazivanje natprirodne pojave koja upućuje i potvrđuje istinitost poslanika mu'džizom, i nazivanje natprirodne pojave koju Allah dž.š. daje evlijama kerametom, samo da bi se međusobno razlikovali.
2. Druga razlika je u tome što poslanik nikada ne skriva i ne taji svoju mu'džizu, nego, naprotiv, sa njom izaziva svoje protivnike i govori im: "Ako mi ne vjerujete učinite vi nešto slično ovome." Nasuprot tome, evlija se maksimalno trudi da sakrije svoj keramet i nikada se ne poziva na njega. Ako kojim slučajem Allah dž.š. obznani taj keramet nekim Svojim robovima to je samo zato da bi ukazao na veliku deredžu (stepen) i lijepi položaj tog dobrog roba

³⁰ "En-Nubuvvat", 116.

kod Sebe ili, pak, da bi ukazao na istinitost njegovih tvrdnji o stanju (halu) u kojem se nalazi.

3. Treća razlika je u tome što čovjek, kome je data mu'džiza, nije u stanju da se promijeni i nakon mu'džize zaštićen je od kufra (nevjerstva). Nasuprot njemu, čovjek kome je dat keramet uopće nije zaštićen od promjene vlastitog stanja i od kufra, nakon što je već imao keramet.

Belame bin Ba'ura je imao vrlo mnogo kerameta kakvih nisu imali drugi ljudi. Međutim, na samom kraju je vrlo žalosno završio.³¹

Džuvejni, jedan od poznatih predstavnika ovog pravca o tome kaže: "Neki naši savremenici smatraju da ono što se desi kao mu'džiza poslaniku nije moguće da se desi kao keramet evliji. Oni to ne odobravaju i smatraju da se razdvajanje mora, pretvaranje štapa u živu, gamižuću zmiju, oživljavanje mrtvaca itd. od poslaničkih mudžiza, ne može desiti evlijama i da to ne može biti keramet.

Po nama, ovo mišljenje i stavovi nisu ispravni.

Mi smatramo da sve moguće natprirodne pojave mogu da budu kerameti. Bez ikakvih granica."³²

Pa ako budemo upitani: "Kakva je onda razlika između mu'džize i kerameta?" - odgovorit ćemo: "Ne razlikuju se međusobno osim po tome što je mu'džiza popraćena tvrdnjom poslaničke misije."³³

Kadija Abdurrahman el-Idži, govoreći o stvarima i pojavama koje su se dešavale poslanicima prije njihovog poslanstva, kaže: "To su kerameti i dozvoljeno je da se oni dese i evlijama. Poslanici su prije poslanstva u najmanju ruku bili evlije (ili ispred deredže evlija)."³⁴

O razlici između mu'džiza i kerameta on kaže: "Mu'džize su natprirodne pojave koje predstavljaju izazov cjelokupnom

³¹ "Usulu din", 174-175.

³² "El-Iršad", 267.

³³ Ibid, 269.

³⁴ "El-Mevakif", 340.

društvu i sredini u kojoj živi dati poslanik, a kerameti su daleko češće pojave.”³⁵

TREĆI pravac osporava postojanje i dešavanje bilo kojih natprirodnih pojava osim mu'džiza i za bilo koga osim za poslanike.

Ovo mišljenje i stav zastupaju sve mu'tezilije, Ibn-Hazm, i prenosi se da je to mišljenje Ebu-Ishaka Isfirainija koji je bio eš'arija.

O njihovom mišljenu je rekao Bagdadi: “Sekta kaderija negira postojanje kerameta kod Allahovih evlija samo zato što niko od sljedbenika njihovih bid'ata (novotarija) nije nikada imao ni jedan keramet.”³⁶

Komentarišući njihove stavove Ibn-Tejmije kaže: “Jedna skupina smatra da samo poslanici mogu imati natprirodne pojave. Oni poriču sve ono što čine sihribazi i vračevi u svojim očiglednim natprirodnim pojavama, te sve ono što čine dobri ljudi u kerametima. To je mišljenje velike većine mu'tezilija i njima sličnih, te Ebu-Muhammed bin Hazma i drugih. Također se prenosi i od Ebu-Ishaka Isfirainija i Ebu-Muhammeda bin Ebi Zejda.”

Zatim Ibn-Tejmije kaže: “Ali kao da je u navođenju ovog mišljenja od njih dvojice učinjena greška, jer su oni samo željeli da naprave razliku između mu'džize i kerameta.”³⁷

Međutim, Ibn-Subki kaže o Ebu-Ishaku: “I od njegovih čudnih stavova je i to da je nijekao keramete evlija.”³⁸ A taj isti Ibn-Subki na drugom mjestu navodi njegove riječi: “Sve ono što je mu'džiza poslanika ne može biti keramet evlija.” On također kaže: “Kerameti mogu biti uslišanje dove, pojava vode u pustinji, u mjestu gdje uopće nema vode ili slično tome od onoga je ispod stepena mu'džize.”³⁹

Ibn-Subki je zaključio da njegov govor ne dostiže stepen potpunog nijekanja kerameta, kao što je to slučaj kod mu'tezilija, ali

³⁵ Ibid, 345.

³⁶ “Usulu din”, 175.

³⁷ “En-Nubuvvat, 20.

³⁸ “Hašijetu Tabekati Šafiiije el-Kubra, 4/260.

³⁹ “Tabekat Eš-Šafi'ijje el-Kubra”, 2/310.

je očito da se slagao sa njima u nijekanju natprirodnih pojava, što se već može zaključiti iz njegovog govora.

KAVLU RADŽIH (NAJISPRAVNIJE MIŠLJENJE)

Najispravnije mišljenje je ono koje je u saglasnosti sa Kur'anom i sunnetom i koje potvrđuju mnogobrojne pojave i događaji koji se prenose od vjerodostojnih ljudi. To je ono mišljenje koje su zastupale prve generacije muslimana tj. da su kerameti mogući i da postoje, ali da nikada ne mogu dostići stepen mu'džize. Neke od dokaza za ovo mišljenje smo već naveli.

SLABOSTI ZADNJA DVA MEZHEBA

U dva zadnja spomenuta pravca se nalaze slabe tačke i nepravilnosti koje se nikako ne mogu prihvatiti, a sada da objasnimo u čemu su greške ovih mezheba.

PRVO: MEZHEB EŠ'ARIJA

Već smo naveli da eš'arije smatraju da evlija može učiniti bilo koju natprirodnu pojavu bez ikakvog ograničenja veličine i značenja te pojave. Oni ne prave nikakvu razliku između natprirodnih pojava Božijih poslanika (mu'džiza) i natprirodnih pojava evlija (kerameta) osim što se mu'džiza iznosi kao dokaz poslanstva.

Ovaj mezheb, tj. mišljenje, ne daje nikakvu prednost i posebnost poslanicima i njihovim mu'džizama u odnosu na ono šta mogu da učine evlije.

Ovo je odbačeno zbog čitavog niza stvari.

Natprirodne pojave koje su date poslanicima podario im ih je Allah dž.š. s ciljem da ojača i potvrdi njihovo poslanstvo i da

uvjeri nevjernike, protivnike i prkosnike kojim je poslan Poslanik, da je istina ono što im se prenosi od Allaha dž.š.

Intuitivno je jasno da je to vrlo zahtjevno i traži nepobitne dokaze koji će odgovarati datoj situaciji.

S druge strane, natprirodne pojave koje se dešavaju evlijama su u suštini upućene samo evliji lično i to kao nagrada za njegove ibadete tj. za njegovo obožavanje Allaha dž.š. i za jačanje njegovog imana.

Nikada se ne može izjednačiti ono čiji je cilj uvjeravanje velikih masa, sastavljenih od ljudi različitih kulturnih nivoa i različitih znanja i intelektualnih sposobnosti, koji se žestoko bore i suprotstavljaju istini koju im donosi poslanik i ono čiji je cilj isključivo samo jedan čovjek koji je u osnovi vjernik.

Ibn-Tejmije, derogirajući i ukazujući na greške eš'arijskog mišljenja, kaže: "Pored toga, oni dozvoljavaju postojanje kerameta kod dobrih robova, a ne spominju razliku između evlijinih natprirodnih pojava i poslaničkih mu'džiza. Njihovi učenjaci smatraju i jasno govore da je svaka natprirodna pojava kod poslanika moguća i kod evlija, pa čak i mi'radž Resulullaha Muhammeda s.a.v.s., razdvajanje mora Musa a.s., dolaska deve Saliha a.s. itd. Pri tome oni uopće ne navode logičnu i razumom prihvaćenu razliku između mu'džize i sihra. Čak, šta više, ponekad dozvoljavaju da i sihribaz dođe sa nečim poput poslanikove mu'džize.

Međutim, razlika između toga dvoga je tvrdnja poslanstva, a razlika između dobrog čovjeka i sihribaza je ta što je prvi dobar a drugi zao."

Nakon toga Ibn-Tejmije kaže: "Redoslijed tj. hijerarhija natprirodnih pojava je slijedeća:

1. mu'džize poslanika
2. kerameti evlija i
3. natprirodne pojave nevjernika i velikih grješnika (poput sihribaza, vračeva, mnogobožaca, židova, kršćana i zalutalih muslimana)."

Što se tiče evlija koji slijede poslanika, pozivaju u njegov put i dosljedno se pridržavaju svih propisa vjere koju je dostavio

poslanik, oni ne izlaze iz ovog pravila. Njihove natprirodne pojave su u sklopu poslaničkih mu'džiza. Oni govore: "Ovo što mi činimo je samo zbog našeg dosljednog slijeđenja poslanika, da ih ne slijedimo ovo se ne bi ni desilo."

U slučaju da bude određeno da se nekome od njih desi isto ono što se desilo poslanicima, kao što je npr. vatra postala hladnom i bezopasnom Ebu-Muslimu kao što se to desilo Ibrahimu a.s., ili da se množila hrana i piće mnogobrojnim dobrim ljudima kao što se desilo Muhammedu s.a.v.s., ili da Allah dž.š. oživi mrtvaca dovom dobrog čovjeka kao što je oživljavao mrtvaca kod nekih poslanika, sve ovo je, ustvari, samo potvrda poslaničkih mu'džiza koje su se već desile i one su u sklopu njih.

No, i pored svega navedenog, evlije nisu ni poslanici ni vjerovijesnici i apsolutno nikada keramet nekoga od njih ne može da bude poput mu'džize. Isto tako kao što ni evlije ne mogu dostići poslanike i vjerovijesnike u vrijednosti i nagradi.

Međutim, evlije se ponekad mogu porediti sa poslanicima u pojedinim mu'džizama (sporednim) kao što mogu porediti sa njima u nekim njihovim (dunjalučkim) poslovima."⁴⁰

Subki, jedan od kasnijih učenjaka eš'arija, govori o kerametima detaljnim i iscrpnim govorom i oštro kritizira i suprotstavlja se mu'tezilijama zbog njihovog negiranja postojanja kerameta. Ujedno on pokušava i da ispravi ranije mišljenje eš'arija o kerametima.

On kaže: "Da Allah dž.š. sačuva od toga da se evlija nadmeće (i izjednačava) sa natprirodnom pojavom datom poslaniku. Allahov poslanik mora da dođe sa onim što nikada nije dato evliji. Pa iako je to moguće, nije uvjet da se svaka mogućnost i desi.

Kada znamo da je stepen poslanika i vjerovijesnika daleko veći i uzvišeniji od stepena evlije, onda je prirodno da evlija bude uskraćen od onoga sa čim je došao poslanik od natprirodnih stvari. Njegova mu'džiza je dokaz i izazov cjelokupnom društvu kome je

⁴⁰ "En-Nubuvvat", 3-5.

poslat poslanik. Iz poštovanja prema poslaniku nije moguće da se to dadne i evliji.”⁴¹

On navodi govor Ebu-Kasima el-Kušajrija koji kaže: “Mnogobrojne stvari koje spadaju u domen mogućeg o ovom pitanju znamo da se sigurno ne mogu desiti. Od tih stvari su npr. nastajanje djeteta bez roditelja, pretvaranje nežive tvari u životinje i ptice itd. Mnogo se ovakvih primjera može navesti.”

Komentarišući njegov govor Subki nastavlja pa kaže: “To je istina bez ikakve sumnje. Sa ovim se pojašnjava da je govor onoga ko kaže: “Razlika između mu’džiza i kerameta je samo u izazovu.” je neosnovan.”⁴²

Međutim, na drugom mjestu Subki kaže: “Mišljenje koje je po meni najispravnije je to da su kerameti općenito mogući uz uvjet da nisu natprirodne naravi s tim da neki od njih mogu biti natprirodne naravi, a drugi ne mogu. Tako ne odobravam mnogo od natprirodnih pojava i odobravam mnogo.”⁴³

S ovim se objasnilo da je mišljenje o nepostojanju razlika između mu’džize i kerameta neispravno mišljenje i da je najvjerodostojnije i najispravnije to da su natprirodne pojave poslanika, mu’džize, veće, uzvišenije, značajnije i veličanstvenije od kerameta, a Allah najbolje zna.”

DRUGO: MEZHEB MU’TEZILIJA

Gotovo sve mu’tezilije jednoglasno smatraju da su natprirodne pojave moguće samo poslanicima, vjerovjesnicima i nikome više, kao što smo već naveli.

Razlog za ovaj njihov stav je: “neslaganje razuma s tim”. Kao što je dobro poznato oni ovaj razlog navode svaki put kada negiraju bilo koji stav iz akide (vjerovanja muslimana), a koja se ne

⁴¹ “Tabekat Šafiije”, 2/320.

⁴² Ibid, 2/316.

⁴³ Ibid, 2/337.

slaže sa njihovim bolesnim usulima (temeljima, osnovama), koje su oni postavili, ili jednostavno, kada nešto nisu mogli shvatiti.

Za pobijanje ovog mišljenja bit će dovoljno da pročitate ovo djelo i sve što je autor naveo od kerameta koji su potvrđeni Kur'anom i sunnetom. Razumske dabate o pitanju koje je riješio Kur'an i sunnet mogu samo izazvati sumnje, jer svaki odgovor se može opovrgnuti sumnjom.

Istraživač i čitalac mu'tezilitskih i ilmul-kelamskih djela može vidjeti vrlo čudne stvari kada počne da čita neku njihovu mes'elu (pitanje, temu) koju oni obrađuju i razmatraju u svojim djelima.

Naime, na početku mes'ele oni kažu: "Naš stav je tako, tako i tako... i navedu svoj stav o nekom pitanju. Ako oni, tj. zastupnici drugih mišljenja, kažu ovako... i onda navedu od sebe pretpostavljeni odgovor na to mišljenje, mi ćemo im odgovoriti ovako... i onda navedu svoj odgovor na gornji pretpostavljeni odgovor na njihov stav.

A, ako i na taj odgovor kažu ovako... i onda opet odgovore na svoj odgovor, mi kažemo ovako... i opet odgovore na njega."

Na taj način sami započnu temu, izmisle odgovor na nju, odgovore na taj izmišljeni odgovor, opet izmisle odgovor na taj odgovor, ponovo odgovore na njega i tako u nedogled.

Na ovaj način su napisali gotovo sve svoje knjige.

Kadija Abdurrahman el-Hamdani je napisao jedno veliko djelo od dvadeset tomova u kome je želio da potvrdi mu'tezilitske stavove i da negira i demantuje sve one koji ne misle kao oni. Međutim, cijelo djelo je napisano na gore navedeni način.

Osvrćući se na njihove stavove Ibn-Tejmijje je naveo mišljenje mu'tezilija o kerametima, a zatim odgovorio na njega. Kao dokaz on navodi jednostavnu, ali nepobitnu činjenicu da su vjerodostojne predaje o natprirodnim pojavama neposlanika, tj. običnih ljudi, dostigle stepen mutevatira, predaje u koju nema apsolutno nikakve sumnje i koja je po jačini odmah iza Kur'ana, te da su ih osvjedočile neprebrojive skupine ljudi.

On je potpuno demantirao njihove stavove.

Govoreći o tome Ibn-Tejmije kaže: "Oni niječu, negiraju i poriču postojanje natprirodnih pojava običnih ljudi. Međutim, natprirodne pojave običnih ljudi postoje i one su toliko osvjedočene da su dostigle stepen mutevatira, predaje u koju nema apsolutno nikakve sumnje. Šta više, njihov tevatur (potvrđenost) je veći od tevatura pojedinih poslaničkih mu'džiza. Njih su osvjedočile daleko veće mase ljudi nego što su osvjedočile neke mu'džize Allahovih poslanika, pa kako onda mogu nijekati ono što su i sami osvjedočili, a potvrđivati ono od čega su odsustvovali, i kako mogu veći mutevatir odbacivati i negirati, a manji prihvatati i potvrđivati?"⁴⁴

Subki je naveo njihove stavove o negiranju postojanja kerameta i na njih je odgovorio sa čitavim nizom različitih dokaza. Ujedno je naveo i objasnio dokaze o potvrdi postojanja kerameta.

On kaže: "Mi kažemo da su dokazi za potvrdu kerameta mnogobrojni. Jedan od njih, i ujedno najznačajniji, su svi oni brojni, osvjedočeni, raznovrsni kerameti učenjaka i dobrih ljudi. O tome su se toliko raširile vijesti i svedočenja pouzdanih osoba da ih može nijekati i odbacivati samo jasni džahil (neznalica).

Negiranje postojanja kerameta je najveća laž i najgora potvora. Kerameti su do sada toliko puta viđeni i osvjedočeni, i toliko su se oni i vijesti o njima raširile, da ih može nijekati samo onaj čije je srce zapečaćeno - da nas Allah dž.š. sačuva toga."⁴⁵

PRETJERIVANJA I PREUVELIČAVANJA KERAMETA

Vidjeli smo i uvjerali se da je postojanje kerameta neprikosnovena istina koja je potvrđena sa tri nepobitna dokaza: Kur'anom, sunnetom i stvarnošću.

Međutim, to nikako ne znači da su istinite sve natprirodne pojave koje se spomenu i da su sve one kerameti.

⁴⁴ "En-Nubuvvat", 2.

⁴⁵ "Tabekatu Šafi'ije el-Kubra", 2/ 334.

Na žalost, kao i u neke druge stvari i u keramete je ubačeno izuzetno mnogo izmišljotina i laži, pogotovo od strane sljedbenika raznovrsnih zabludjelih pravaca i sekti, te munafika. Razlozi za to su raznovrsni, a jedan od njih je i vajna potvrda istinitosti stavova određene sekte, grupe ili tarikata. Usljed pomanjka istinskih, pravih, validnih dokaza iz Kur'ana i sunneta potpuno je prirodno da se to desi u brojnim zabludjelim sektama i tarikatima, jer im drugi dokazi nisu ni preostali. Drugi razlog "nastajanja" kerameta je veličanje i uzdizanje određene ličnosti iznad svih ostalih.

Čovjek koji uzme da čita knjige iz historije, ili knjige koje opisuju odlike i vrijednosti pojedinih ljudi, može doživjeti veliko iznenađenje brojnošću i raznovrsnošću tih, svakojakih, izmišljenih kerameta.

Zbog svega ovoga trebalo bi da se musliman suzdrži od prenošenja i širenja kerameta sumnjive prirode, sadržaja i porijekla kako bi na prvom mjestu zaštitio sebe i svoju vjeru.

Jedini kerameti koji se smiju uzeti i smatrati kerametima su oni koji su preneseni vjerodostojnim i provjerenim predajama od pouzdanih, vjerodostojnih prenosilaca ili koji su direktno osvjedočeni. Sve ostalo se ne može i ne smije uzeti i razglašavati kao keramet.

Onaj koji među ljudima širi izmišljene keramete snosit će za to punu odgovornost. On će ponijeti svoj teret i terete svih onih koji učestvuju u daljnjem širenju i prenošenju tih neistina među ljudima (a da od njihovih tereta neće biti umanjeno ništa).

O tome Uzvišeni Allah dž.š. kaže:

- "Ne povodi se za onim što ne znaš! i sluh, i vid, i razum, za sve to će se, zaista odgovarati."⁴⁶

Resullulah Muhammed s.a.v.s. u svom hadisu kaže: "Dovoljno je čovjeku laži, samo da prenese sve ono što je čuo."⁴⁷

⁴⁶ El-Isra: 36.

⁴⁷ Muslim u uvodu svoga "Sahiha"

OSOBE KOJE SU IMALE NATPRIRODNE POJAVE

Pošto smo već dokazali da kerameti postoje i da su mogući moramo naglasiti jednu veoma bitnu stvar. Naime, ni u kom slučaju ne znači da je svaka ona osoba koja učini neku čudnu, nevjerovatnu, natprirodnu pojavu Allahov dž.š. evlija.

Da bi za neku natprirodnu pojavu mogli reći da je keramet, a ne izmišljena priča ili šejtanska obmana mora da znamo da svaka ta pojava i njen počinilac moraju zadovoljiti čitav niz uvjeta.

Na prvom mjestu, to moraju biti dobri ljudi, mu'mini i mutekije, koji se pridržavaju Allahovog dž.š. zakona-šerijata, javno i tajno, koji istinski vjeruju u Allaha dž.š. i sve ono što im je naredio da vjeruju, koji izvršavaju naređeno i koji sa bogobojaznošću obožavaju Allaha dž.š.

Resullullah Muhammed s.a.v.a. je njihov ideal kojeg oponašaju i slijede do najtananih sitnica.

U društvu oni ne traže za sebe neko posebno mjesto, ugled, bogatstvo niti prednost. Ne hvališu se i ne smatraju ničim posebnim.

To su ljudi kojim Uzvišeni Allah dž.š. od Sebe daje keramete i uputu.

Ne postoji veći položaj i stepen, kojeg može dostići obični čovjek i kome treba da teži, od upute i robovanja Allahu dž.š.

Dakle, istinsko obožavanje Allaha dž.š. je prvi uvjet za sve i jednog roba da bi postao evlijom i imao keramete. Taj uvjet se neće ostvariti bez prethodne Allahove upute i pomoći.

Onog momenta kada čovjek ispuni taj uvjet i postigne taj stepen ako Allahovom voljom dobije keramete treba da zna da je to dodatnog karaktera. Kerameti ni u kom slučaju ne smiju biti glavni i jedini cilj čovjeka.

Upravo zbog toga Allah dž.š. je opisao Svoga Poslanika Muhammeda s.a.v.s kao roba, a ne kao Poslanika i Vjerovjesnika na najčasnijem mjestu i najvećem događaju Resulullahu s.a.v.s. Tačnije u opisivanju događaja Isra'a i Mi'radža.

O tome Uzvišeni Allah dž.š. kaže:

- “Hvaljen neka je Onaj Koji je u jednom času noći preveo svoga roba iz Hrama Časnog u Hram Daleki”⁴⁸

U ovom časnom ajetu Allah dž.š. nije rekao “Svoga Poslanika” ili “Svoga Vjerovjesnika” s.a.v.s., nego je rekao “Svoga roba”. Ovo nas upućuje na to da je stepen ubudijeta, tj. istinskog obožavanja Allaha dž.š. jedan od najvećih i najuzvišenijih stepeni.

Kada se ovoj skupini ljudi, sa navedenim svojstvima i osobinama, desi neka čudna, natprirodna stvar, to je uistinu keramet, a ta osoba zaslužuje da se nazove Allahovim evlijom.

U drugu skupinu spadaju veliki grješnici koji upotrebljavaju šejtane za svoje natprirodne poslove i rabote. Ti ljudi su šejtanske sluge i to su postali bilo putem kufra, sihra ili nečega sličnog od haram (zabranjenih) stvari.

Umjesto Allahu dž.š. oni su uzeli šejtane za svoje zaštitnike a svoju dušu i vjeru su prodali za šejtanske usluge. Te šejtanske usluge se, također, pojavljuju u vidu nadnaravnih, natprirodnih stvari kojim se služe u svojim prljavim i nečasnim poslovima.

Za razliku od prve skupine čiju skromnost i jednostavnost smo već opisali, ova grupa ljudi ima aktivnu ulogu u svom društvu. Oni se svugdje nameću, pokazuju i ističu, nipodaštavajući ostale ljude. Pred narodom glume velike pobožnjake i alime i traže da se kao takvi i tretiraju. Oni su potpuno zanemarili i pogazili veliki broj šerijatskih naredbi i uz to počinili teške harame.

Sve ovo navodimo s ciljem da ukažemo na njihovo pravo lice (vrlo često skriveno ispod sijede brade, zvučne titule, porijekla, turbana itd.).

Oni nisu dostojni za keramet, a pogotovo ne za evlijaluk. Što se tiče razlike između njih, njihovog ponašanja i osobina, i ponašanja i osobina pravih, istinskih Allahovih dž.š. evlija, ona je neizreciva.

⁴⁸ El-Isra: 1.

Istinske evlije je Allah dž.š. opisao Svojim časnim riječima da su to:

- **“Oni koji budu vjerovali i koji se budu Allaha bojali”**⁴⁹

Čovjek koji ne pokaže svoje vjerovanje u svom cjelokupnom ponašanju i koji se ne boji Allaha dž. š. u svim svojim djelima pa i najsitnijim, on nije i ne može biti Allahov dž.š. evlija.

Pa šta mislite o onima čije su osobine, ponašanja i djela suprotni osobinama i ponašanju pavih vjernika? Na njih se, također, odnose Allahove dž.š. riječi, samo ne gore navedene nego ove:

- **“Hoću li vam kazati kome dolaze šejtani? Oni dolaze svakom lašcu, grješniku, oni prisluškuju, - i većinom oni lažu.”**⁵⁰

Također Uzvišeni kaže:

- **“A na Dan kada on sve sakupi: “O skupe šejtanski vi ste mnoge ljude zaveli!”, “Gospodaru naš”, reći će ljudi, šticenici njihovi ”mi smo jedni drugima bili od koristi i stigli smo do roka našeg koji si nam odredio Ti!”, “Vatra će biti vječno prebivalište vaše”, reći će on, “u njoj ćete ostati ,osim ako Allah drukčije ne odredi.” Gospodar tvoj je zaista mudar i sveznajući. Tako mi isto prepuštamo vlast jednim silnicima nad drugim zbog onoga što su zaradili”.**⁵¹

U treću skupinu spadaju deklarirani nevjernici koji upotrebljavaju razna sredstva i načine, slične onim iz prethodne skupine. Međutim, moramo naglasiti da se ova skupina razlikuje od prethodne u jednoj vrlo značajnoj stvari. Ta stvar je u tome da oni čine velike napore u cilju kvarenja i iskrivljavanja vjerovanja (akide) kod muslimana. Pred ljudima svog naroda oni se

⁴⁹ Junus: 63.

⁵⁰ Eš-Šuara, 221-224.

⁵¹ El-En'am: 128-129.

predstavljaju i pokazuju kao veliki pobožnjaci i dobri ljudi. Kao dokaz toga vrlo često pred ljudima ističu i pokazuju svoje natprirodne pojave (koje su rezultat sihira i saradnje sa džinima i šejtanima). Nakon što postignu željeni efekat prikazivanjem svojih (šejtanskih) sposobnosti oni u narodu šire svoje viđenje islama koje je, po pravilu, puno širka (nevjerovanja), raznih bid'ata (novotarija), zabluda i iskrivljenja. Što je najgore, sve to čine pod plaštom "evlijaluka", zuhda, pobožnosti, skromnosti, dobrote itd. S druge strane, obične neuke narodne mase, nakon što su se svojim očima uvjerali i vidjeli natprirodne pojave tih ljudi, koje su, u suštini, učinili šejtani, slijepo slijede te "evlije", pokoravajući im se i vjerujući im do neshvatljivih granica. Razlog za to je vrlo jasan, oni su se, eto, lično uvjerali da su to djela koja mogu učiniti samo evlije!!!

Svaki čitalac pojedinih sufijskih djela o ovom pitanju može naći izuzetno dosta takvih slučajeva.

U četvrtu skupinu spadaju pobožnjaci koji su džahili (neznalice). To su ljudi koji nemaju baš veliko šerijatsko znanje o ibadetima kojima su se posvetili. Njih je zaveo šejtan, a da tog nisu ni svjesni. Mnogi od tih pobožnjaka o svojoj vjeri ne znaju gotovo ništa, i uopće ne mogu razlikovati keramet od šejtanske obmane, tako da kada oni na javi vide neke čudne i neobične stvari, bilo da čuju glas s neba, iz svoje blizine, ili nešto slično, odmah misle da su dobili keramet i da je to glas meleka koji im se obraća sa zadatkom da im pokaže stvari iza perde koje su skrivene i nedokučive za obične ljude. U silnoj radosti potpuno zaboravljaju na zdrav razum i opreznost.

Čak šta više, ponekad im se prikaže Iblis u obliku životinje (psa, magarca, ptice itd.) i onda ih nosi u čudne i neobične predjele ili ih čak odnese na hadž, a oni sve vrijeme misle da keramet koji im je dao Allah dž.š., zbog njihove dobrote, ibadeta, dova itd.

Sve to su samo šejtanske spletke za velike "ljubitelje" kerameta. Za ljude koji nemaju dovoljno šerijatskog znanja kojim bi mogli potpuno jasno razlikovati istinu od laži.

Sada ćemo navesti nekoliko slučajeva šejtanskih spletki koje su osobe kojim se to desilo i ostali ljudi koji ne poznaju dobro dobro svoju vjeru mislili da su to istinski kerameti.

PRIMJERI ŠEJTANSKIH OBMANA KOJE SU LJUDI SMATRALI KERAMETIMA

Ibn-Ataullah es-Skenderi⁵² u svojoj knjizi (LETAIFUL MUNEN) koju je napisao o kerametima svoga šejha Ebu-Abbasa el-Misrija i od šejha svoga šejha Ebu-Hasana eš-Šazilija kaže:

1) Obavijestio me je šerijatski pravnik Mekinudin el-Esmer r.a. koji kaže:

“Ja sam čuo govor Stvoritelja! Potpuno zatečen tim govorom ja ga upitah: “Kako je to bilo?” On reče: “U Aleksandriji je živjelo nekoliko dobrih ljudi koji su se družili sa Ebu-Hasanom Šazilijem. Jednom od njih se činilo da je sve ono što je od njega slušao teško pretjerivanje, naročito u njegovom govoru o kerametima, pa ga je napustio. Jedne noći ja sam začuo glas: “Taj i taj čovjek nas je noćas molio sa šest dova. Ako želi da mu budu primljene neka se druži sa Šazilijem. Molio nas je to, to i to (i nabroja svih šest dova), zatim glasa nestade. Kada su te dove spomenute čovjeku koji ih je proučio on je priznao.”⁵³

2) Rekao je Ebu-Abbas el-Mursi:

“Obilazio sam Allahovo dž.š. kraljevstvo i vidio sam Ebu-Mudina okačenog o stub Arša - Allahovog dž.š. prijestolja. Bio je riðokos i imao je plave oči. Upitao sam ga: “Koliko je tvoje znanje i tvoj položaj?” Odgovorio mi je: “Moje se znanje sastoji od sedamdeset i jednog znanja, a ja sam četvrti halifa i prvi od sedam EBDALA.”

⁵² Ime mu je Ahmed bin Muhammed bin Abdul-Kerim bin Ataullah, Tadžuddin, Ebul-Fadl, iz Aleksandrije. On je učitelj, imam i jedan od osnivača u Tesavufu. Družio se sa Šejhom Ebul-Abbasom el-Mursijem, učenikom Šejha Ebul Hasana Eš-Šazilija, od koga je i uzimao znanje. Umro je u Kairu, 709 god. po Hidžri. Vidi: “Tabekat Šafiiije” 9/23-24.

⁵³ “Letaiful munen” 142-143.

Pa sam ga upitao: "A šta kažeš o mom šejhu Ebu-Hasanu eš-Šaziliju?" Odgovorio mi je: "On je iznad mene za četrdeset znanja. On je more koje se ne može preći."⁵⁴

3) Šejh Muhjudin Arebi spominje da je Ebu-Su'ud bin Šibl bio jednog dana u medresi šejha Abdulkadira Džeplanija i tamo je meo. Tada mu je iznenada došao Hidir i stao iznad glave te rekao: "Es-selamu alejke." Ebu-Su'ud se uspravio i odgovorio: "Ve alejkumu-s-selam", a zatim se ponovo sagnuo i nastavio mesti medresu. Hidir mu reče: "Šta je s tobom, ne ukazuješ mi dužno poštovanje. Kao da me ne prepoznaješ?" Ebu-Su'ud mu odgovori: "Naprotiv, dobro te poznajem. Ti si Hidir." Hidir mu reče: "Pa šta je s tobom? Ponašaš se kao da nisam tu." Na to mu odgovori Ebu-Su'ud: "Ja sam za svog šejha uzeo Abdulkadira i u meni nema mjesta za bilo koga pored njega."

4) Ibn-Arebi kazuje o sebi pa kaže: "Bio sam jednog dana sa svojim prijateljem na krajnjem zapadu islamskog svijeta, na obali Atlantskog okeana. Tu se nalazila džamija u koju su svraćali i sklanjali se EBDALI. Tu sam zajedno sa svojim prijateljem vidio čovjeka kako je u vazduhu prostro svoju hasuru (prostirku) na visini četiri lakta od zemlje i kako je klanjao na njoj. Moj prijatelj i ja smo prišli i stali ispod njegove hasure. On je ubrzao sa svojim namazom i rekao: "Ja sam Ebu-Abas Hidir. Ovo sam učinio samo zbog ovog nijekatora koji je sa tobom. Ja sam se iznenadio na te riječi, jer do tada nisam znao da moj prijatelj niječe keramete Allahovih evlija. Okrenuo sam se prema njemu i rekao: "Čovječe zar ti, doista, ne vjeruješ u keramete?" Odgovorio je: "Da." Upitao sam ga: "Pa šta sada kažeš?" Odgovorio je: "Nemam šta reći nakon jasnog dokaza."

5) Rekao je Ibn-Hadž: "Prenosi se od nekih murida (sufijskih učenika) da je jedan murid prisustvovao medžllisu zikra i predavanja kod jednog šejha, a onda je iznenada prestao dolaziti i zikriti.

Šejh je upitao muride - učenike o njemu, a oni su mu odgovorili da je živ i zdrav i da nije bolestan, pa je šejh poslao po njega i kada je

⁵⁴ Ibid, 145-146.

on došao šejh ga upita: “Zašto si prestao dolaziti?” Odgovorio je: “Silno sam želio da postignem traženo (evlijaluk) i zbog toga sam neprestano prisustvovao dersovima i zikru. Međutim, sada sam to postigao i nema potrebe da prisustvujem.” “Šejh ga upita: “Kako i šta si postigao?”, a murid ga obavijesti da svake noći klanja u džennetu. Šejh se zaprepasti i reče: “Dragi sine, tako mi Allaha dž.š. ja nikada nisam ni ušao u njega, nego, de povedi i mene sa sobom ne bi li i ja ušao u njega kao što si ti.” Murid odgovori: “Uredu, nema problema.”

Nakon toga šejh je pošao sa svojim učenikom i odsjeo kod njega, a onda, odmah poslije jacie doleti velika ptica i sleti pred muridova vrata. Murid reče šejhu: “Ovo je ptica koja me svake noći na svojim krilima nosi u džennet.” Nakon toga su šejh i murid uzjahali na leđa ptice i ona je poletjela sa njima. Oko sat vremena nakon toga ptica se spustila sa njima u mjesto sa izuzetno mnogo lijepog drveća. Murid je ustao da klanja, a šejh je sjeo. Murid se iznenadi i upita ga: “Zar nećeš sa mnom klanjati noćni namaz?” Šejh mu odgovori: “Dragi moj sine, ovo je džennet, a u džennetu nema namaza.”

Nakon toga murid je nastavio klanjati, a šejh je ostao zadivljen i ushićen sjediti. I tako su proveli čitavu noć. Murid je klanjao, a šejh se divio džennetskim ljepotama. A onda, malo prije samog izlaska zore ptica je ponovo doletjela i spustila se. Murid je završio sa svojim namazom i rekao svome šejhu: “Hajde ustani! Vrijeme je da se vratimo u naše mjesto.” Šejh mu odgovori: “Sjedi, nisam nikada čuo da je neko ušao u džennet, a nakon toga da je izašao iz njega.”

A onda je ptica toliko počela da udara svojim krilima i da krišti da se zatresla zemlja pod njima.

Murid je uplašeno i žurno nastavio govoriti svome šejhu: “Hajde, ustani da idemo, da nas ne zadesi kakvo zlo od ove ptice.” Šejh mu odgovori: “Zar ne vidiš da te ismijava, ona samo želi da te izvede iz dženneta.” Onda je šejh počeo učiti Kur'an, a ptica je istog momenta odletjela. Ostala su samo njih dvojica da sjede u džennetu i da se dive njegovim ljepotama, a onda, kada su se pojavili prvi sunčevi zraci i kada se razvidilo imali su šta i da vide, njih dvojica sjede na sred izmeta, đubrišta i smetlišta, a oko njih sve moguće

nečistoće i prljavštine. Kada to vidje šejh žestoko ošamari murida i reče mu: "Ovo je taj tvoj džennet koji si postigao zahvaljujući šejtanu, je li? Ustani i nastavi dolaziti na predavanja sa svojom braćom."⁵⁵

Ovo je bilo svega nekoliko primjera "sufijskih kerameta" sa kojim se poigrao šejtan i koje je zahvaljujući tome udaljio sa Pravog puta.

Sve ove raznovrsne stvari se dešavaju i mogu se desiti jedino ljudima koji ne poznaju svoju vjeru i posebno sunnet Resulullaha Muhammeda s.a.v.s.

Upravo zbog toga, slične stvari nećemo nikada naći u generaciji ashaba. Razlog za to je vrlo jednostavan. Oni su generacija koja je najbolje poznavala Allahovu vjeru, generacija koja je najviše i najpotpunije izgradila svoj iman i koja je dostigla najveće stepene kod Allaha dž.š.

Isto tako, navedene slučajeve ne možemo naći ni u generaciji tabi'ina i onih koji ih slijede od sljedećih generacija, a, također, stvari poput ovih nisu se desile nijednom od velikih, čuvenih, poznatih i priznatih islamskih učenjaka i dobrih ljudi poput: Hasane el-Basrije, Se'id bin Musejjeba, Se'id bin Džubejra, Mudžahida, Ebu-Hanife, Abdullah bin Mubareka, Malika, Sevrije Evzije, Šafije, Ahmed bin Hanbela, Buharije, Muslima, Ebu-Davuda, Tirmizije, Nesaije itd.

Govoreći o generaciji ashaba r.a. i nepostojanju novotarija među njima Ibn-Tejmije kaže: "Ne postoji niko od njih da je rekao: "Meni je došao Hidr, a Hidr iz vremena Musa a.s. je mrtav kao što je objašnjeno u drugim djelima. Dati Hidr koji se "navodno" pojavio i pokazao velikoj skupini ljudi može biti samo džin koji se pojavio u ljudskom obliku, (što džini, kao što je općepoznato mogu da učine) ili je to pravi čovjek koji se lažno predstavlja kao Hidr. Nikako nije moguće da to bude melek u njegovom liku. To je zbog riječi: "Ja sam Hidr", jer melek ne može slagati, a to bi bila laž, ali zato to može čovjek, a posebno džin.

⁵⁵ "El-Medhal" od Ibn-Tadža, 3/ 210-216.

Ibn-Tejmijje nastavlja govor o tome pa kaže: "Ja znam za mnogo ljudi kojima je navodno došao Hidr, ali prema njihovom navođenju i opisu toga, to je samo džin u ljudskom obliku, ali te primjere sada nećemo navoditi zbog njihove dužine."

Ashabi su bili iznad toga da se sa njima vrše ovakve manipulacije. Isto tako među njima nije bilo ni jednog kojeg je džin nosio na hadž u Mekku i na Arefat kao što se to "desilo" mnogobrojnim "vajnim" pobožnjacima i džahilima u vjeri njima sličnim.

Među njima nije bio slučaj da džin ukrade imatak ili hranu od ljudi i donese ga "pobožnjaku" ili "šejhu", a on sav sretan misli da je to keramet."⁵⁶

Nakon navođenja zbirki kazivanja o kerametima rekao je Ibn-Hadž: "Njihove priče o ovome su malobrojne i upućuju na činjenicu da se šejtan ne odvaja od čovjeka i ne ostavlja ga da se odmori i ne dosadi mu taj čovjek, ni jednu sekundu. Naprotiv, on stalno napada i podmeće svoje spletke sve do čovjekove smrti. Tek kada čovjek umre tada ga šejtan napušta, a do tada mu stalno podmeće svoje spletke, zamke i iskušenja i upotrebljava sva moguća sredstva samo da bi zaveo čovjeka i udaljio ga sa Pravoga puta."⁵⁷

⁵⁶ "El-Fetava", 1/249.

⁵⁷ "El-Medhal", 3/216.

AFGANISTANSKI DŽIHAD I KERAMETI U NJEMU

Svima je dobro poznato šta se desilo u Afganistanu kada je snažna sovjetska vojska okupirala Afganistan i kada se afganski narod digao na ustanak protiv njihove vlasti. Snažna sovjetska vojska ušla je u Afganistan da podrži komunističku vlast u Afganistanu i slomi otpor afganistanskih ustanika.

Rezultat takvog stanja bilo je rađanje afganistanskog džihada koji je poveden protiv izuzetno opremljene i obučene ruske vojske i njihove nevjerničke vlasti.

Afganije su ušle u ovu bitku bez ikakve organizovane snage, sredstava i bez ikakvih pomagača od strane ljudi.

Pa šta čovjek može očekivati u takvom stanju i situaciji?

Njihovi neprijatelji, veliki grješnici i okorjeli nevjernici, ne znaju za milost i blagost, niti imaju milosti prema mudžahidima u džihadu, a afganistanski mudžahidi su bez oružija i opreme i imaju samo jednu stvar, entuzijazam - hamas, svoje vjere.

Šta mislite, koliko im je bila potrebna pomoć, potpora i podrška od Allaha dž.š. sa onim što će osnažiti njihova srca i učvrstiti njihove duše na ustrajnosti u džihadu?

Nije prošlo mnogo vremena, a oni su se svi osvjedočili u Allahove dž.š. jasne dokaze i ajete.

To ih je učinilo nesalomivim borcima koji su na svome putu podnijeli sve moguće i sve raznovrsne nedaće, a da nisu poklekli ni jedne sekunde.

Nakon što su se izgradili u takve borce, istinske mudžahide na Allahovom dž.š. putu, Allah dž.š. je njihovim rukama ponizio njihove neprijatelje. U njihova srca je usadio užasni strah od mudžahida i džihada. Učinio je da dobro obučeni, opremljeni i uvježbani vojnici bježe kao zečevi. Njihovo oružje, njihova obuka, ustrojstvo, oprema i ostalo nije im ništa pomoglo. Bezglavo su povukli se iz zemlje mudžahida potpuno poniženi, poraženi, razočarani, tužni i što je najvažnije prestravljeni, i to sve pred puno

slabije naoružanim i obučanim mudžahidima. (Međutim, ruski vojnici su vidjeli i osjetili ono o čemu drugi samo slušaju.)

Pa, ima li većeg kerameta od tog i ima li veće podrške i potpore, te dokaza, za istinitost kerameta?

Allah dž.š. je preko njih oživio džihad i podario im je sabur da strpljivo podnose sve rane, posljedice rata na svojim tijelima, u dušama i porodicama. U dugim i teškim godinama ubijen je veliki broj njihovih očeva, djece, žena, a njihov neprijatelj je svim raspoloživim vrstama oružja pokušavao da ih uništi i protjera.

Narod koji je u ovakom stanju, okićen navedenim svojstvima, koliko god kerameta da zabilježi i da im se desi, nije mnogo i nije čudo.

Ti kerameti koje su imali bili su im poslani da ih učvrste na njihovom putu i da ih obraduju i razvesele sa Allahovom pomoći.

Zasigurno je ono što se desilo u njihovom džihadu jedan od najvećih kerameta.

Ko može nijekati ono što se desilo u Afganistanu i ono što je Allah dž.š. dozvolio da učine Njegovi dobri robovi iz prošlih ummeta-naroda i što su u prošlosti učinili sljedbenici Resulullaha s.a.v.s., a sve je to potvrđeno neoborivim dokazima iz Kur'ana i sunneta.

Da bi se u sve to vjerovalo, uopće nije uvjet da ljudski mozak shvati i razumije sve to. Da shvati kako i na koji način se natprirodna pojava-keramet dešava. Jer kako ljudski mozak može obuhvatiti i shvatiti nešto što je van njegovih mogućnosti i van njegovog shvatanja?!

Ehli-sunnet i isto tako i eš'arije, vjeruje u postojanje, stvarnost i dešavanje kerameta kod dobrih ljudi, kao što smo već naveli.

Dakle, kada nas vjerodostojni i pouzdani ljudi obavijeste da su osvjedočili keramet to je dovoljno za prihvatanje tog kerameta kao istinitog.

Također, treba da znamo da čuda i natprirodne pojave mogu biti i šejtanske spletke. Međutim, ni u kom slučaju ova konstatacija ne dovodi u sumnju sve nadnaravne pojave.

Što se tiče mu'tezilija, oni svojim krnjavim shvatanjima i mozgovima pokušavaju da donesu zaključke o stvarima koje su potpuno van kruga čovjekovih intelektualnih sposobnosti.

Oni su se svakako odvojili od ummeta i odbacili dobrim dijelom Kur'an i sunnet u daleko većim stvarima od ove. Zato nije nimalo čudno i zapanjujuće to što ne vjeruju u keramete.

OPĆA PRAVILA KERAMETA

Kao što smo već rekli, nije sve ono što se desi i što učine dobri ljudi od nadprirodnih pojava, keramet. To ponekad može da bude i šejtanova zamka s ciljem uvođenja ljudi u zabludu.

Upravo zbog toga moraju se objasniti neka pravila i uvjeti koje mora ispuniti dobri čovjek i natprirodno djelo da bi se mogla napraviti razlika između kerameta i šejtanovih spletki.

Najznačajniji od tih uvjeta su:

PRVI: Da nosilac kerameta bude bogobojažni, iskreni vjernik

To su svojstva onih koje je Allah dž.š. opisao sljedećim riječima:

- “I neka se ničega ne boje i ni za čim nek ne tuguju Allahovi stićenici, oni koji budu vjerovali i koji se budu Allaha bojali.”

Dobri čovjek koji posjeduje ova svojstva prvo izvršava sve ono što je Allah dž.š. propisao i kloni se svega što je Allah dž.š. zabranio. Nakon toga on se “uspinje” na veće stepene obožavanja Allaha dž.š. tako što pored farzova izvršava i mustehabe - poželjna dobrovoljna djela i kloni se mekruha - pokuđenih djela sve dok ne postigne deredžu (stepen) evlija-luka o kojem Allah dž.š. kaže u hadisi-kudsiju koji smo već naveli: “...Moj rob Mi se približava na filama sve dok ga ne zavolim...”

Govoreći o tome Ibn-Tejmijje r.a. kaže: “Allahov dž.š. evlija je samo onaj ko dušom i tijelom, tajno i javno slijedi Resulullaha s.a.v.s., koji potvrđuje i vjeruje u sve ono o čemu nas je obavijestio Allah dž.š. preko Svoga Poslanika Muhammeda s.a.v.s. od gajba (skivenih i ljudima nedostupnih i nepoznatih stvari), koji se pokorava svemu što je naređeno i kloni svega što je zabranjeno. Sve i jedan čovjek koji ne bude u potpunosti vjerovao u sve ono o čemu smo obaviješteni preko Muhammeda s.a.v.s. ili se ne bude pridržavao naredbi i klonio zabrana, on nije dostojan da bude jedan od Allahovih dž.š. evlija. Ako takav i učini nešto od natprirodnih pojava to sigurno nije keramet nego jedna od mnogobrojnih i

raznovrsnih šejtanskih spletki i djela. To je zato što on nije izvršio neki od farzova ili je učinio nešto od harama. I pored tih njegovih prekršaja kada mu se desi neka natprirodna pojava koja je ustvari samo šejtanska spletko, ona ga još više udaljava od Allahove dž.š. milosti i oprosta i još više ga približava Allahovoj dž.š. srdžbi i kazni.”⁵⁸

DRUGI: Da čovjek ne tvrdi za sebe da je evlija.

Već smo vidjeli da je evlijaluk posebna deredža, stepen kod Allaha dž.š.

Kada čovjek mu'min izvrši farzove, kloni se harama i približi se Allahu dž.š. sa nafilama onda Allah dž.š. takvog čovjeka podiže na stepen evlijaluka.

Međutim, čovjek ne zna da li je Allah dž.š. primio njegove farzove i nafilu i da li ga je uzdigao na stepen evlijaluka.

Zato tvrdnja evlijaluka je na prvom mjestu tvrdnja poznavanja gajba, što je nemoguće a zatim to je hvalisanje samog sebe i smatranje sebe nečim višim, a o tom Allah dž.š. kaže:

- “Zato se ne hvališite bezgrješnošću svojom – On dobro zna onoga koji se grijeha kloni”⁵⁹

O tome Kurtubi kaže: “Kur'an i sunnet potpuno jasno ukazuju na zabranu hvalisanja sebe.”⁶⁰

Sefareni je naveo od pojedinih komentatora da svaki evlija mora ispuniti četiri šarta (uvjeta) a to su:

1. Da poznaje osnove svoje vjere toliko da zna razliku između stvorenja i Stvoritelja te razliku između Poslanika i onoga koji lažno tvrdi da je Poslanik;
2. Da poznaje i dobro razumije šerijatske propise;
3. Da se okiti divnim ahlakom i ponašanjem koje traži šerijat i ljudski razum, te da se boji i čuva zabranjenih stvari pa čak i pokuđenih. Da

⁵⁸ “El-Fetava”, 10/431.

⁵⁹ En-Nedžm: 32.

⁶⁰ “Tefsiru Kurtubi”, 50/160.

u potpunosti iskreno izvršava naređeno i preporučeno i da slijedi sunnet Poslanika s.a.v.s. i

4. Da ga stalno krase osjećaj straha od Allaha dž.š. i osjećaj poniznosti i da samilosnim očima gleda sva Allahova dž.š. stvorenja i da ih blago savjetuje. Da se on još više potruditi u izgradnji ahlaka, da popravlja svoju dušu i čuva se grijeha, da se brine o svom kraju.⁶¹

TREĆI: Da njegov evlijaluk ne bude povod za neizvršenje i ostavljanje neke naredbe

Evlija postiže keramete zahvaljujući svojoj pokornosti Allahu dž.š., svom imanu i svom takvaluku - bogobojaznošću. Sve to ga obavezuje da kada postigne evlijaluk ne čini nešto što je suprotno tome što ga je dovelo do tog stepena.

Kao primjer toga su mnogobrojni slučajevi onih koje je iz velike daljine donio džin na Arefat da obave hadž sa ostalim ljudima, a zatim ih vrati natrag do njihove zemlje. Na prvi pogled ovo liči na keramet, međutim, taj čovjek je prekršio gotovo sve hadžske propise (propise mikata, ihrama itd.), a on jadnik, misli da je imao keramet i da je obavio hadž. Ovo ni u kom slučaju nije keramet nego podvala i podmuklost džina nevjernika.

ČETVRTI: Da ne krši neki od vjerskih propisa.

Ako neki čovjek, kojim slučajem vidi u snu ili na javi, osobu u liku poslanika, meleka ili evlije, da mu govori: "Dozvoljavam ti to i to zabranjeno" ili "Zabranjujem ti to i to dozvoljeno" ili "Skidam s tebe sve naredbe i dužnosti" - tom se nipošto ne smije povjerovati, a kamoli pokoravati. To je jednostavno zbog toga što je to šejtan. Allahov šerijat je nepromjenljiv do Sudnjeg dana i u njemu nema više nikakvih korigacija ili derogacija. Pa šta god čovjek da vidi u snu, ili na javi, da krši Allahov šerijat - to je od šejtana.

O toj i sličnim situacijama Ibn-Tejmijje je rekao: "Ljudi koji su imali otkrovljenja i oglašavanja vidjeli su i čuli ono što postoji, međutim, to ne postoji u svijetu koji ih okružuje nego, samo u njihovim dušama. Njihov primjer je kao primjer spavača. To je svima dobro poznato. Međutim, ti ljudi ponekad, u stvarnosti vide

⁶¹ "Levami'ul envarul behijje", 2/397.

osobe koje ih nose i odlaze sa njima na Arefat ili ih pak, nose na neka druga mjesta... Neki od tih ljudi znaju da je u pitanju šejtanski posao ili je to rezultat sihra, vradžbine i čarolije. Isto tako neki od tih ljudi znaju da to čine džini ali oni govore: "Ovo je naš keramet koji nam je dat tako što nam je džin stavljen u pokornost". U drugom slučaju, pak, ljudi smatraju da su to meleki ili ljudi. Ako im budu nepoznati onda kažu : "Ovo su ljudi gajba", ili "Ovo je Ilijas" ili "Ovo je Hidr..." "Ebu-Bekr", "šejh Abdulkadir" ili neko drugi. Misleći da je to što su vidjeli toliko jasna stvar da ne mogu pogriješiti, ali upravo je tu greška. Isto tako veliki broj njih misli i smatra da mu je lično, u javi, došao Poslanik s.a.v.s. ili neko drugi od evlija!!!

Neki, čak, kažu da su Resulullaha s.a.v.s. vidjeli kod njegovog a.s. kabura i to izričito tvrde. Čak tvrde da im se i predstavio Resulullah ili neki šejh. Međutim, to je očita zabluda. Svi oni koji imaju iole šerijatskog znanja znaju da to nije Poslanik s.a.v.s. iz najmanje dva razloga:

a) - Zbog toga što je Poslanik s.a.v.s. umro, a čist je od toga da ikome dozvoli ili odobri neki bid'at (novotariju) ili neku drugu zabranjenu stvar.

b) - Zbog saznanja da se Poslanik s.a.v.s. nije nikome od svojih ashaba "ukazao" ili nešto slično i da se nikada nikome nije "obratio" iz kabura, pa kako da se "obрати" ili "ukaže" nama?!⁶²

O ovome Šatibi kaže: "Šerijat je univerzalan, općenit za svijet gajba i za ovaj naš vidljivi svijet u pogledu sve i jednog čovjeka. Upravo, u tom univerzalnom šerijatu ćemo potražiti odgovor na sve i jedno pitanje koje se pojavi i od "skrivenih" i "vidljivih" stvari.

Na to upućuje čitav niz dokaza:

1) Ono što smo već naveli u prethodnoj mes'eli tj. da se od natprirodnih pojava prihvataju samo one koje su u saglasnosti s šerijatom.

⁶² "El-Firak", 58-59.

2) Šerijat je sudija i njemu ne može niko suditi, pa ako natprirodne pojave i stvari gajba budu "sudile" Šeriatu to je dovoljan dokaz njihove neispravnosti. U tome se svi slažu.

3) Natprirodne pojave koje se suprostavljaju šerijatu u sebi sadrže dokaz svog ništavila i bezvrijednosti bez obzira na to što one običnom puku liče na keramete, to su samo šejtanske spletke.

O ovome nam 'Ijjad prenosi zanimljivu predaju od učenjaka Ebu-Mejsera el- Malikija.

Jedne noći Ebu-Mejsera je klanjao namaz u svom mihrabu. Te noći je mnogo molio Allaha dž.š. i toliko je bio ponizan i skrušen u namazu da je osjetio kako mu se srce raznježilo, kada, iznenada, mihrab pred njim se rascijepi i iz nastalog otvora se pojavi ogromna zasljepljujuća svjetlost a u njoj se pojavi izuzetno lijepo lice - poput punog mjeseca. Ono mi reče:

"O Ebu-Mejsera, napuni se svjetlošću mog lica. Ja sam tvoj svevišnji Gospodar."

A onda Ebu-Mejsera pljunu u sred tog lica i reče mu:

"Odlazi prokleti, neka je na tebe Allahovo prokletstvo"

Također, se prenosi od Abdulkadira Gejlanija da je on jedne prilike snažno kihnuo, kada se iznenada oko njega okupiše oblaci i poče padati kiša tako snažno i obilno da se je napojio od nje, a zatim bi dozvan iz oblaka :

"O Abdulkadire, Ja sam tvoj Gospodar. Danas sam ti dozvolio sve što ti je bilo zabranjeno."

A Abdulkadir mu reče:

"Odlazi prokleti!"

Oblaci odmah nestadoše. Nakon toga je bio upitan:

"Kako si znao da je to bio Iblis?"

On odgovori: "Po njegovim riječima:

"Danas sam ti dozvolio sve što ti je bilo zabranjeno."

Ovaj i slični primjeri nam govore da ako o njima ne bismo sudili šerijatom onda ne bismo mogli znati da je to šejtan.⁶³

⁶³ "El-Muvafekat", 3/275.

Ovu priču od Abdulkadire nam navodi Ibn-Tejmijje i on spominje da se to desilo dok je Abdulkadir bio u ibadetu i da mu je nakon toga rekao Iblis:

“O Abdulkadire, spasio si se od mene samo zahvaljujući svom poznavanju i razumijevanju islama, te zahvaljujući svom pridržavanju i primjeni islama. U tvoju deredžu uopće nema sumnje. Na ovaj način sam do sada zaveo 70 ljudi”.

Znamo dobro da je Šerijat Resulullaha Muhammeda s.a.v.s. univerzalan i da ne može biti derogiran i mijenjan. A zatim rekao je :

“Ja sam tvoj Gospodar”

a nije mogao da kaže:

“Ja sam Allah, nema drugog boga osim Mene”.⁶⁴

Sa ovim smo objasnili obim i domašaj šejtanovih težnji i želje da čovjeka odvede u zabludu, te ono čime se čovjek štiti od njega i traži utočište kod Allaha dž.š. Što je najvažnije, objasnili smo kako razlikovati nosioce kerameta od nosioca zabluda.

HVALA ALLAHU GOSPODARU SVIH SVJETOVA!

⁶⁴ “Et-Tevesulu vel vesiletu, El-Fetava”, 1/172.

KERAMETI ALLAHOVIH **EVLIJA**

KERAMETI KOJE NAVODI KUR'AN O DOGAĐAJIMA IZ PROŠLIH NARODA

Kur'an je Allahova dž.š. posljednja objava i uputa do Sudnjeg dana i kao takav tretira sva pitanja i teme vezane za čovjeka, njegov život i vjerovanje kroz prošlost, sadašnjost i budućnost.

Na više mjesta u Kur'anu, Allah dž.š. nam navodi slučajeve kerameta koji su se desili u prošlim narodima. Jedan od najpoznatijih događaja takve prirode jeste, svakako, slučaj Merjeme, majke Isaa a.s.. O tome Allah dž.š. kaže:

“Kad god bi joj Zekerijja u hram ušao, kod nje bi hrane našao. “Odakle ti ovo, o Merjema?”- on bi upitao, a ona bi odgovorila: “Od Allaha! Allah koga On hoće opskrbljuje bez muke.”⁶⁵

- Ibn-Abbas tumačeći ovaj ajet kaže:

“Kad god bi Zekerijja ušao kod Merjeme, kod nje bi zatekao svježe voće koje ne uspijeva u tom godišnjem dobu. On bi je začuđen upitao: “Odakle ti ovo, o Merjema?”, a ona bi mu odgovorila: “Od Allaha, Allah koga On hoće opskrbljuje bez muke.”

- U drugoj predaji Ibn-Abbas kaže:

“Zekerijja bi kod Merjeme zatekao grožđe kada ga nigdje na svijetu u to vrijeme nije moglo biti.”

- Se'id bin Džubejr, Mudžahid, Džabir bin Zejd, Ibrahim en-Nehai, Katade, Rabi'a bin Enes, Atijje, Sedijj i Sufijan es-Sevri kažu⁶⁶:

⁶⁵ Ali-Imran:37.

⁶⁶ Ibn-Džerir navodi ove predaje u svom Tefsiru od Ibrahima en-Nehaija, Rabija bin Enesa i Sedijja pod rednim br.:3,245,247.

“Zekerijja bi kod Merjeme ljeti nalazio zimsko voće, a zimi ljetno.”

- Ibn-Abbas tumačeći ove riječi kaže:

“Zekerijja bi kod Merjeme zatekao svježe voće u vrijeme kada tog voća nije bilo nigdje. Zekerijja bi iznenađen upitao: “O Merjema, odakle ti ovo!?” Ona bi odgovorila: “Od Allaha, Allah koga On hoće opskrbljuje bez muke”.

- O Allahovim riječima “kod nje bi hrane našao” Ibn-Abbas kaže:

“Zekerijja bi kod Merjeme našao grožđe u vrijeme kada ga nije bilo nigdje na zemlji, dok Mudžahid, tumačeći gornje Allahove riječi “kod nje bi hrane našao”, tvrdi da bi Zekkerijja nalazio kod Merjeme zimsko voće u ljetu, a ljetno u zimu, spominjući pri tome grožđe, nar i dr.” Slično tvrde Ikrima, Mudžahid, Se’id bin Džubejr i Katade.

Svi se slažu da bi se Zekerijja silno začudio vidjevši ljetno voće zimi i zimsko ljeti.

Pored slučaja Merjeme, Allah dž.š. nam u Kur’anu navodi i slučaj Sare, Ibrahimove a.s. žene, o čemu Uzvišeni kaže:

“A žena njegova stajaše tu, i mi je obradovasmo Ishakom, a poslije Ishaka Jakubom, i ona se osmjehnu. “Jadna ja”, reče. “Zar da rodim ovako stara, a i ovaj moj muž je star. Ovo je zaista nešto neobično”. “Zar se čudiš Allahovoj moći”, rekoše oni? “Allahova milost i blagoslovi su na vama, obitelji vjerovjesničkoj. On je dostojan hvale i On je plemenit.”⁶⁷

- Ibn-Habib o ovom ajetu kaže u svom tefsiru⁶⁸:

“Kad su meleci obavijestili Saru da će roditi dijete ona je rekla: “Dok smo Ibrahim i ja bili mladi nisam zanjela. Sada, kada smo oboje ostarili, zar da sada zanesem i rodim!?” Na to joj meleci rekoše: “Zar se čudiš tome, o Saro? Allah dž.š. je pripremio za vas dvoje i puno više od toga. On je učinio Svoju milost i Svoj bereket na vas, porodicu vjerovjesnička, a Allah je dostojan hvale i On je plemenit.”

⁶⁷ Hud:71-73.

⁶⁸ Bilježi je Ibn-Ebi Hatim, što spominje Sujuti u djelu “Ed-Durru el-Mensur” 3/341.

Slično kazivanje u Kur'anu možemo naći u vezi sa Sulejmanom a.s. i Belkisolom, kraljicom od Sabe i njenom prijestolju: "O dostojanstvenici, ko će mi od vas donijeti njezin prijesto prije nego što oni dođu da mi se pokore?" "Ja ću ti ga donijeti", reče Ifrit, jedan od džinova, prije nego iz ove sjednice svoje ustaneš, a ja sam za to snažan i pouzdan."

"A ja ću ti ga donijeti, reče onaj koji je učio iz Knjige, prije nego što okom trepneš". I kad Sulejman vidje da je prijesto već pred njega postavljen uzviknu: "Ovo je blagodat Gospodara moga koji me iskušava da li ću zahvalan ili nezahvalan biti, a ko je zahvalan u svoju korist je zahvalan, a ko je nezahvalan, pa Gospodar moj je neovisan i plemenit".⁶⁹

- Ibn-Abbas tumačeći ove Allahove riječi "Onaj koji je učio iz Knjige" kaže da se one odnose na Asifa, Sulejmanovog a.s. pisara, a Katade, Sedijj i Ebu-Salih smatraju da se radi o čovjeku iz Benu Israila zvanom Asif.

- Jezid bin Rumman o ovom događaju kaže:

"Sulejman a.s. je, nakon Ifritove ponude da će mu donijeti Belkisin prijesto prije nego što ustane sa svog mjesta, poželio još brže od toga. Tad je rekao Asif bin Berhijja, koji je bio jedan od iskrenih, i koji je znao Allahovo dž.š. najveće ime: "Ja ću ti ga donijeti prije nego što okom trepneš."

- Zuhejr bin Muhammed smatra da se radi o čovjeku koji se zvao Zun-nun a kojem je dato znanje iz Knjige⁷⁰.

Međutim, Mudžahid smatra da se zvao Ustum⁷¹, dok Ibn-Lehi'a misli da se radi o Hidru.⁷²

- Od Zuhrija se prenosi da je rekao:

"Čovjek kome je dato znanje iz Knjige, a to je onaj koji je učio iz Knjige, zamolio je Allaha dž.š. sljedećom dovom: "O Bože naš, Gospodaru svega, nema drugog boga osim Tebe, molim Te pošalji

⁶⁹ En-Neml:38-40.

⁷⁰ Navodi je Ibn-Ebi Hatim, što spominje Sujuti u djelu "Ed-Durru el-Mensur" 5/109.

⁷¹ Ibid.

⁷² Ibid.

mi Belkisino prijestolje”. Nakon te dove njeno prijestolje se pojavilo pred njima.”⁷³

- U pogledu ovog Mudžahid kaže:

“Kad se Allahovo dž.š. najveće ime Zul-Dželali vel-Ikram, iskreno spomene u dovi Allah dž.š. tu dovu uslišava.”

- Se'id bin Džubejr o Allahovim riječima “prije nego što trepneš okom” kaže:

“Kada je došao red da govori onaj kome je dato znanje iz Knjige, rekao je: “Ja ću pogledati u Knjigu Gospodara moga, a zatim ću ti doći sa njenim prijestoljem prije nego što okom trepneš. Zatim je izgovorio riječi na koje se Belkisino prijestolje iz zemlje pojavilo pred njima. Sulejman je jasno mogao vidjeti kako se prijestolje pojavljuje pred njim, a kad mu čovjek reče: “Trepni okom!” nije stigao ni potpuno trepnuti, a prijestolje je već bilo pred njim.”⁷⁴

- O Allahovim riječima “Onaj kome je dato znanje iz Knjige” Mudžhid kaže:

“On je rekao: “Ja ću pogledati u Knjigu Gospodara moga, a zatim ću ti doći sa njenim prijestoljem prije nego što trepneš okom. Tad je izgovorio riječi na koje se Belkisino prijestolje iz zemlje pojavilo pred njima.”⁷⁵

- Malik bin Enes tvrdi da su Belkisa, njeno kraljevstvo, dvorac i prijestolje bili u Jemenu, a Sulejman u Šamu. U to vrijeme bio je potreban čitav mjesec putovanja da se iz Jemena dođe do Šama, i isto toliko da se vrati nazad. Zbog toga je Sulejman a.s. rekao: “Ovo je blagodat Gospodara moga koji me iskušava da li ću zahvalan ili nezahvalan biti”.⁷⁶

⁷³ Ibid.

⁷⁴ Vidi “Tefsiru Taberi”, 19/164. Predaju, također, navodi i Sujuti od Ibn'Ebi Šejbe i Ibn-Munzira, “Ed-Durru el-Mensur” 5/109.

⁷⁵ Bilježi je Taberi u svom tefsiru, 19/162.

⁷⁶ Bilježi je Kurtubi u svome tefsiru, 13/137.

- Iz ovoga događaja Katade izvodi zaključak da je ljudima dato više znanja nego džinima, u što su se džini i uvjerili.⁷⁷

- U pogledu spomenutog čovjeka Abdurrahman bin Zejd bin Eslem kaže:

“Taj čovjek je zamolio Allaha dž.š. sa jednim od Njegovih imena, pa je nakon toga Belkisino prijestolje preneseno iz Jemena pred Sulejmana a.s.. To Allahovo ime nije znao čak ni Sulejman a.s., iako mu je dato veliko znanje.”⁷⁸

⁷⁷ Nismo našli Katadin govor o ovome.

⁷⁸ Taberi navodi sličnu predaju u svome tefsiru, a Sujuti je pripisuje Ibn-Ebi Hatimu, “Ed-Durru el-Mensur” 5/109.

HADISI O KERAMETIMA IZ PROŠLIH NARODA

- Prenosi Nafia' od Ibn-Omera da je rekao:

“Rekao je Allahov poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega:

“Zaputila se trojica ljudi iz prijašnjih naroda na dalek put, pa ih zateče noć pored jedne pećine u koju uđoše da bi u njoj prenoćili. Međutim, odroni se jedna stijena i potpuno zatvori ulaz u pećinu. Oni rekoše jedan drugom: “Jedini način da se spasimo iz ove situacije jeste da zamolimo Allaha dž.š. da ukloni ovu stijenu zbog naših dobrih djela koja smo učinili.” Jedan od njih tada reče: “Allahu dragi, ja sam imao stare i iznemogle roditelje i nikad nisam prije njih nahranio ni napojio svoju djecu, niti porodicu i sluge. Jednog dana tražio sam bolju pašu svome stadu i nisam došao na vrijeme, pa sam ih, nakon što sam im namuzao mlijeka i donio, našao da spavaju. Nezgodno mi je bilo da ih probudim, ali i da prije njih nahranim i napojim svoju porodicu i svoje sluge. Čekao sam da se sami probude, držeći posudu u svojoj ruci, i tako sam stajao sve do zore, a djeca su oko mojih nogu plakala od gladi. Zatim su se roditelji probudili i popili svoj dio mlijeka. Dragi Allahu, ako sam ja to učinio isključivo radi Tebe, a ni radi čega drugog, odmakni ovu stijenu sa pećine u kojoj se nalazimo.” Stijena se malo pomjeri, ali ne toliko da bi mogli izaći iz nje.

Drugi od njih reče: “Allahu dragi, ja sam imao jednu bližnju rodicu koju voljeh više od cijelog svijeta. Nju voljeh (navodi se u jednom drugom predanju) tako jako kako to samo ljudi mogu voljeti žene. Poželio sam je imati, ali mi ona to ne dopusti. Jedne godine zavlada je jaka glad te mi ona dođe i zatraži pomoć. Ja joj dadoh sto dvadeset zlatnika pod uvjetom da mi se dopusti. Ona na to pristade, i kad sam je zagrlio onako kako muž zagrlji svoju ženu u postelji, ona zaplaka i reče: “Boj se Allaha i ne raskidaj prsten moje nevinosti bespravno.” Na to se ja odmakoh od nje iako mi je bila najdraža na svijetu i ostavih joj sve zlato koje sam joj dao. Allahu dragi, ako sam ja to uradio isključivo radi Tebe, spasi nas ove naše nedaće u kojoj se nalazimo.” Stijena se ponovo malo pomjeri, ali ne toliko da bi mogli izaći. Treći od njih reče: “Allahu dragi, ja sam

držao najamnike i svima sam odmah plaćao zasluženu nagradu, osim jednom čovjeku koji je pobjegao sa posla i otišao prije prijema svoje plaće. Ja sam tu njegovu plaću pošteno uložio, tako da se njegov imetak namnožio. Nakon izvjesnog vremena mi je došao i zatražio svoju plaću koja mu je ostala kod mene. Ja sam mu na to odgovorio: "Sve što vidiš ispred sebe od ovog blaga deva, krava, ovaca i robova je tvoje." On mi reče: "Allahov robe, ne izigravaj se sa mnom." "Ne izigravam se s tobom", rekoh mu ja, na što je on uzeo sav imetak i otjerao ga sa sobom, a meni nije ništa ostavio. Allahu dragi, ako sam ja to učinio isključivo radi Tebe, spasi nas iz ove naše nevolje u kojoj se nalazimo." Stijena se tada potpuno pomjeri i oni izađoše iz pećine i odoše dalje."⁷⁹

- Ebu-Hurejre r.a. prenosi da je Allahov poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, rekao:

"Putujući pustinjom jedan čovjek je čuo iz oblaka glas kako kaže: "Natopi zemlju tog i tog čovjeka!" Oblak se tada uputi u datom pravcu i kad dođe do jednog kamenjara iz njega poče padati obilna kiša. Kišnica se poče slijevati niz kamenjar i skupljati u kanalima pod kamenjarom, te njima teći. Putnik je slijedio tu vodu pored kanala i dođe do jedne bašče u kojoj nađe čovjeka koji je tu vodu razvodio po svojoj bašči. "Kako ti je ime, o Allahov robe?" Vlasnik bašče odgovori, rekavši ime koje se čulo iz oblaka i upita: "A zašto me pitaš za ime, Allahov robe?"

Putnik reče: "Dok sam putovao pustinjom čuo sam glas iz jednog oblaka koji naređuje da se natopi tvoja bašča, pa me interesuje šta to ti radiš na svojoj bašči da bi bio time počašćen?" "Trećinu podijelim u sadaku, trećinu ostavim za hranu sebi i svojoj porodici, a trećinu ponovo uložim u ovu zemlju."⁸⁰

⁷⁹ Bilježi je Buharija, 2215; Muslim, 2743, i Ebu-Davud 2387.

⁸⁰ Muslim, 2984.

- Ebu-Hurejre r.a. prenosi od Allahovog poslanika s.a.v.s. da je rekao: Samo troje djece je progovorilo u kolijevci: "Isa sin Merjemin, Džurejdžov sahibija i malo dojenče."

Džurejdž je bio veoma pobožan čovjek. Sebi je sagradio samačku kućicu i u njoj ibadet činio. Jednog dana dok je bio u namazu dođe mu majka i poče ga zvati: "O Džuredž!" On se stade dvoumiti misleći: "Gospodaru moj, moja majka ili moj namaz?" Odluči se za namaz i nastavi klanjati, a majka mu se vrati kući. Sutradan je ponovo došla i zatekla ga na namazu te ga ponovo dozva: "O Džurejdž!" On ponovo pomisli: "Gospodaru moj, moja majka ili moj namaz?", a zatim se ponovo odluči za namaz. Slijedeći dan majka mu ponovo dođe i zateče ga na namazu i pozva ga govoreći mu: "O Džurejdž! Ja sam tvoja majka, govori sa mnom.", ali joj se on ne odazva nego nastavi sa namazom. Ona tada ljutito reče: "Allahu dragi, ovo je moj sin Džurejdž i on neće da govori sa mnom. Allahu dragi, ne daj mu smrt dok ne vidi lica prostitutki."

Tad Allahov poslanik s.a.v.s. reče: "Da je zamolila Allaha dž.š. za bilo šta protiv njega, ispunilo bi joj se."

Njegovi sunarodnjaci iz Benu Israila često su spominjali Džurejdža i njegov ibadet. Među njima je živjela jedna prostitutka o čijoj ljepoti se nadaleko pričalo. Ona im, nakon što je čula kako o njemu pričaju, reče: "Ako hoćete ja ću ga zvesti?" Zatim je otišla do njega i ponudila mu se, a on se na nju ni ne obazrije. Vidjevši to ona ode do jednog čobanina koji je ponekad navraćao do Džurejdža, te sa njim učini blud i osta noseća. Kada je rodila dijete, ona reče: "Ovo dijete je Džurejdžovo". Ljudi na to odu do njegove kuće i kada ga zatekoše u namazu izbaciše ga vani. Kuću odmah sruše i počnu ga nemilice tući. On reče: "Šta vam je?" "Ti si blud učinio sa onom nevaljalicom, pa je ona rodila tvoje dijete", rekoše. "Gdje je to dijete?", upita on. Oni ga donesoše, a on im reče: "Pustite me da klanjam." Kad je završio sa namazom on priđe djetetu, prstom uprije u njegov stomak i reče: "O dijete, ko je tvoj otac?" Novođenče odgovori: "Moj otac je taj i taj čobanin." Zaprepašteni ljudi tada pustiše Džurejdža i stadoše ga grliti i ljubiti, a onda mu

rekoše: “Mi ćemo ti sagraditi kuću od zlata.” On im reče: “Ne, nego istu onakvu kakva je i bila, od blata”, što i učiniše.

Jedne prilike dok je neko dijete dojila njegova majka, pored njih naiđe konjanik na izuzetno skupocjenom i ukrašenom konju. Ona reče: “Allahu dragi, učini da ovo moje dijete bude ovakvo kad poraste.” Dijete tada pusti dojku, okrenu se prema konjaniku, pogleda ga i reče: “Allahu dragi, ne učini me onakvim.” Zatim se ponovo okrenu majci i nastavi dojit. (Ravija veli: Kao da sada gledam Allahovog poslanika s.a.v.s. kako pričajući o dojenju djeteta stavi svoj kažiprst u usta i počeo ga sisati.) Zatim reče: “Poslije toga pored njih naiđoše neki ljudi sa jednom robinjom koju su tukli vičući: “Ti si prostitutka, ti si kradljivica!” A ona samo viče: “Hasbije Allahu ve ni’ mel vekil” (Allah mi je dosta, divan li je On zaštitnik). Majka djeteta tada reče: “Allahu dragi, nemoj učiniti da ovo moje dijete bude kao ova robinja”. Dijete tada ponovo prekinu dojenje, pogleda u robinju i reče: “Allahu dragi, Ti učini da budem kao ona.” Majka mu zatim, začuđeno ga propitavši reče: “Prošao je čovjek lijepa izgleda pa sam ja rekla: “Allahu dragi, učini da ovo moje dijete bude kao on, a ti si tada rekao: “Allahu dragi, ne učini me sličnim njemu”. Zatim su prošli sa ovom robinjom, udarajući je i vičući: “Prostitutka!! Kradljivica!!”, pa sam ja rekla: “Allahu dragi, ne učini mi dijete njoj slično”, a ti si rekao: “Allahu dragi, učini me njoj sličnim”. Dijete joj na to odgovori: “Onaj čovjek je bio silnik, pa sam zbog toga rekao: “Allahu dragi, nemoj me učiniti njemu sličnim”. A ona robinja, što su je šibali i govorili joj da je prostitutka i kradljivica, nije ništa od toga bila. Zbog toga sam rekao: “Allahu dragi, učini me njoj sličnim”.⁸¹

- Od Ebu-Hurejre se prenosi da je Allahov poslanik s.a.v.s. rekao: “Ibrahim a.s. nije nikada slagao osim tri “bije” laži. Dvije su bile o pitanju prava Allaha dž.š., tj. kada je svojoj rodbini i nevjernicima svog naroda rekao: “Ja sam bolestan” samo da ne bi išao na svetkovinu u čast njihovih božanstava, drugi put, kada je polupao

⁸¹ Muslim, 2555.

njihove kipove i onda okačio sjekiru za vrat najvećeg kipova za vrat, te kad su ga rfevjernici doveli na lice mjesta, on im je rekao: "To je učinio onaj najveći, jer je ljubomoran što se klanjate drugim mimo njega". I treći put, o pitanju njegove žene Sare kada su ušli u zemlju nasilnika Faraona. Ibrahim a.s. je bio sa Sarom, a Sara je bila jedna od najljepših žena na svijetu. Znajući za Faraona, nasilnika i tiranina, Ibrahim a.s. joj je rekao: "Ovaj čovjek, vladar ove zemlje, je veliki nasilnik i ukoliko sazna da si ti moja žena, otet će te od mene, a ja neću moći ništa učiniti. Kada te upitaju ko si ti, reci da si moja sestra, što i jesi u islamu, jer ja u ovom trenutku, zaista, ne znam ni za jednog drugog muslimana na cijelom svijetu osim mene i tebe." Nakon što su stigli u Faraonovu zemlju, do Faraona je došao njegov glasnik koji mu reče: "U tvoju zemlju je ušla žena neviđene ljepote, toliko je lijepa da ne zaslužuje da pripada bilo kome drugom osim tebi." Faraon smjesta naredi da mu je dovedu. Dok su Faraonovi vojnici odvodili Saru, Ibrahim a.s. je klanjao. Nakon što su je uveli kod Faraona on odmah krenu prema njoj sa željom da joj priđe. Međutim, kada pruži ruke prema njoj, ruke mu se ukočiše ne mogavši učiniti ama baš ništa. Tako sputan i bespomoćan reče: "Zamoli svoga Gospodara da me oslobodi, a ja ti, uistinu, neću naškoditi". Sara to i učini, te Faraon ponovo postade slobodan. Međutim, čim osjeti ponovnu kontrolu nad svojim tijelom on se ponovo osili i pruži ruke ka njoj, a ruke mu se ponovo ukočiše i nađe se sputan i bespomoćan. On ponovo reče: "Zamoli Allaha dž.š. da me oslobodi, a ja ti uistinu neću nauditi". Sara ponovo to učini, a on i treći put pruži ruke prema njoj i ponovo se nađe ukočen, sputan i bespomoćan. Tada Faraon reče: "Zamoli Allaha dž.š. da me oslobodi ove situacije, a Allah je svjedok da ti ja neću više pokušavati nauditi". Sara to ponovo učini i Faraon bi slobodan i sposoban kao i prije toga. Odmah ljutito pozva glasnika koji ga je obavijestio o Ibrahimovom i Sarinom prisustvu u njegovoj zemlji i bijesno povika na njega: "Ti si mi došao sa šejtanom, a ne sa ženom!!" Nakon toga je Sari poklonio Hadžeru kao sluškinju i pustio je da ide. Kada je Sara došla do Ibrahima a.s., nađe ga zabrinutog, i on je smjesta upita: "Šta je bilo, bio sam zabrinut?"

Sara mu reče: "Hajr, Allah dž.š. je zaustavio ruke nevjernika i Faraon mi je poklonio Hadžeru za sluškinju."

Na kraju reče Ebu-Hurejre: "To je bila vaša majka, o Arapi. To je bila vaša majka, Hadžera."⁸²

- Ebu-Hurejre kaže: "Rekao je Allahov poslanik s.a.v.s.:

"Prenosite od Benu Israila, nema nikakve prepreke u tome." Zatim je rekao: "Jednog dana jedan čovjek je gonio svoju kravu, pa je uzjaha. Na to se opterećena krava okrenu njemu i reče: "Ja, zaista, nisam stvorena za to. Ja sam stvorena da obrađujem zemlju." Na to, svi prisutni kod Allahovog poslanika povikaše: "Subhanallah!!! Subhanallah!!!" A Allahov poslanik s.a.v.s. reče: "U to vjerujem ja, Ebu-Bekr i Omer", a njih dvojica uopće nisu bili prisutni. Tad svi prisutni uglas povikaše: "I mi vjerujemo u ono u šta vjeruje Allahov poslanik s.a.v.s.!!!"

Allahov poslanik nastavi pa reče: "Jedne prilike jedan čovjek tjeraše svoje ovce, kad iznenada iskoči vuk, zgrabi mu jednu ovcu i odvuče je. Čovjek pojuri za njim slijedeći njegov trag i kad ga gotovo sustiže, vuk se okrenu prema njemu i reče: "A ko će ih čuvati na Dan zvijeri, na dan kada im ne bude drugog čuvara osim mene?" Svi prisutni ponovo uzbuđeno povikaše: "Subhanallah!!! Subhanallah!!!" A Allahov poslanik s.a.v.s. reče: "U to vjerujem ja, Ebu-Bekr i Omer", a njih dvojica uopće nisu bili prisutni. Prisutni ponovo povikaše: "I mi vjerujemo u ono u šta vjeruje Allahov poslanik s.a.v.s.!!!"⁸³

- Džafer prenosi od Ismaila es-Sedijja da je rekao:

"U prošlim vremenima u Benu Israilu je živio jedan vladar. U isto vrijeme u njegovom kraljevstvu je živio jedan čovjek koji je znao Allahovo najveće ime. Vladar je tražio tog čovjeka na sve strane, a čovjek saznajući za vladarevu potragu, prikriva se na jedno skrovito

⁸² Buharija, 3358, 5074; Muslim, 2371. Ibn-Hadžer tumači "bijele laži" na sljedeći način: "Zovu se "bijele laži" zato što onaj ko ih čuje misli da su laži, a u stvarnosti nisu, jer su dvosmislene." (Fethul-Bari, 6/391)

⁸³ Buharija, 3471; Muslim, 2388.

mjesto. Vidjevši da ga ne može naći, vladar se rasrdi i počeo kažnjavati nedužni narod zbog toga. Ne mogavši više trpjeti sve patnje i ugnjetavanja, jedan čovjek dođe do tog čovjeka koji je znao Allahovo najveće ime, pa mu reče: "O čovče, vladar nas nemilosrdno tlači i ugnjetava samo zbog tebe. Izađi pred njega i spasi ovaj nedužni narod neviđenog nasilja". Čovjek to smjesta učini i dođe pred vladara. Vidjevši ga pred sobom, vladar ga odmah upita:

"Ti si taj koji zna Allahovo najveće ime!? Hoću smjesta da mi ga kažeš!"

Čovjek mu smireno reče: "Prvo mi dovedite velikog, radom neiscrpljenog, mladog vola".

Odmah mu dovedoše takvu životinju koja je bila toliko velika i silna da joj se niko nije smio ni približiti.

Čovjek joj bez ikakvog straha priđe i šapnu nešto u uho. Istog momenta, vo se, poput kakve velike kule, stropošta na zemlju. Zatim se čovjek okrenu vladaru i reče:

"Vladaru, ostavi Benu Israil na miru ukoliko ne želiš da te snađe ovo što je snašlo ovog vola".

Nakon toga, vladar više nije ugnjetavao Benu Israil."⁸⁴

- Ebu-Hurejre prenosi da je čuo Allahovog poslanika s.a.v.s. kako kaže:

"Allah dž.š. je htio da iskuša trojicu ljudi iz Benu Israila. Jedan je bio gubavac, drugi bez kose, a treći slijepac. Poslao im je jednog meleka. Melek je došao gubavcu i upitao ga: "Šta bi najviše želio?" "Imati lijepu boju kože, da se oslobodim ovog zla zbog kojeg se svijet zgražava od mene", odgovori on. Melek pređe rukom preko njegovog tijela i sa njega sva guba spade te on dobi lijepu boju kože. Zatim ga melek upita: "Koji imetak ti je najdraži?" "Deve (ili krave)", (prenosilac se ne sjeća tačno) odgovori on. Allah mu tada dade jednu lijepu devu koja je u stomaku nosila mladunče, a melek mu reče: "Allah ti dao berićeta u njoj". Zatim melek dođe onome

⁸⁴ Sened ove predaje je da'if.

bez kose i upita ga: "Šta bi najviše volio?" "Lijepu kosu, pa da se oslobodim onog zbog čega se svijet zgražava na mene", odgovori on. Melek ga pomilova po glavi, te ga bolest prođe i on dobi lijepu kosu. Melek ga upita: "Kakav imetak bi najviše volio?" "Krave", odgovori on. Allah mu tada dade jednu lijepu steonu kravu, a melek mu reče: "Allah ti dao berićeta u njoj". Zatim melek dođe slijepcu i reče mu: "Šta bi ti najviše želio?" "Da mi Allah vrati vid kako bi mogao ljude gledati", reče on. Melek ga pomilova po očima i Allah mu vrati vid. Zatim ga upita: "Kakav bi imetak želio imati?" "Ovce", odgovori slijepac. Allah mu dade jednu sjajnu ovcu, a melek mu reče: "Allah ti dao berićeta u njoj".

U sve trojice se imetak namnožio i umnogostručio, pa je jedan imao dolinu punu deva, drugi dolinu punu krava, a treći dolinu punu ovaca. Kasnije melek dođe gubavcu u njegovom prijašnjem liku i obliku te mu reče: "Ja sam čovjek bijednik i jedino mi, poslije Allaha, ti možeš pomoći. Zato, molim te, tako ti Onoga koji ti je dao lijepu kožu i te brojne deve, da mi daš jednu devu kako bi mogao nastaviti put". On mu reče: "Ja imam puno obaveza". Melek mu reče: "Kao da te ja odnekud znam. Da ti nisi bio onaj gubavac što se svijet zgražavao na tebe, pa ti je Allah podario zdravlje i bogatstvo". On reče: "Naprotiv, ja sam ovo naslijedio od svojih predaka". Melek mu reče: "Ako si me slagao neka te Allah vrati u ono stanje u kojem si bio." Zatim dođe ćelavcu s kojim desi isto što i s gubavcem. Potom je došao slijepcu u njegovom prijašnjem liku i obliku i rekao mu: "Ja sam siromašan čovjek i na putu sam. Meni danas ne može pomoći niko, osim Allaha, do ti, pa te molim Onim koji ti je podario vid da mi daš jednu ovcu kako bi se njom pomogao na svom putu." On mu odgovori: "I ja sam bio slijep, pa mi je Allah dž.š. povratio vid. Uzmi koliko hoćeš, a ostavi koliko hoćeš. Tako mi Allaha, danas ti neću zabraniti da uzmeš bilo šta, a sve radi Moćnog i Velikog Allaha." Melek mu tada reče: "Zadrži sav svoj imetak, vi ste bili samo iskušani. Allah je zadovoljan tobom, a rasrdio se na tvoja dva druga."⁸⁵

⁸⁵ Buharija, 3464; Muslim, 2964.

- Od Ebu-Hurejre r.a. se prenosi da je Allahov Poslanik s.a.v.s. rekao:

"Neki čovjek iz Benu Israila je tražio ko će mu posuditi 1000 zlatnika. Kada je našao čovjeka koji će mu posuditi taj iznos zajmodavac mu je uslovio rekavši: "Nađi nam svjedoke koji će posvjedočiti ovaj naš ugovor." Zajmoprimac reče: "Allah nam je dovoljan svjedok". "Nađi mi jamca za ovaj novac", insistirao je ponovo zajmodavac. "Allah je dovoljan jamac", ponovio je zajmoprimac. Vlasnik novca mu reče: "Istinu si rekao", i dade mu hiljadu zlatnika do tačno ugovorenog roka. Čovjek iz Benu Israila uze pozajmicu, uputi se ka moru i završi planirani posao. Nakon toga počeo tražiti brod ili čamac kojim bi se prebacio do čovjeka od koga je pozajmio hiljadu zlatnika kako bi mu ih vratio u ugovoreno vrijeme. Međutim, nakon svih pokušaja i napora nije uspio naći nikakvo prevozno sredstvo. Vidjevši da neće moći vratiti dug u ugovoreno vrijeme, uze jedan drveni trupac, u njemu izbuši rupu i u nju stavi hiljadu zlatnika sa pismom za čovjeka od koga je pozajmio novac. Dobro zatvori otvor te rupe, donese drvo do mora i reče: "Allahu dragi, Ti najbolje znaš da sam ja od tog i tog čovjeka pozajmio hiljadu zlatnika. Pitao me za jamca, a ja sam rekao da si Ti dovoljan jamac" i on se zadovoljio s Tobom kao jamcem. No, međutim, ja sam se svim naporima trudio da nađem brod ili bilo koje drugo prijevozno sredstvo kako bi se prebacio do tog čovjeka i vratio mu njegov novac u ugovoreno vrijeme. Gospodaru moj, ja se na Tebe oslanjam", zatim baci drvo u more prateći ga pogledom sve dok se nije izgubilo iz vida. Nakon toga, ponovo nastavi tražiti brod ili čamac kojim bi se prebacio do čovjeka od koga je pozajmio novac. S druge strane, čovjek koji je dao novac u zajam došao je do mora nadajući se da je njegov dužnik stigao i donio mu novac. Međutim, dužnika nije bilo. I dok je stajao na morskoj obali, iznenada primjeti jedno drvo kako pluta površinom mora uz samu obalu. Dokuči ga i ponese svojoj porodici za ogrjev. Kada ga kod kuće rascijepi, u njemu nađe hiljadu zlatnika i pismo od njegovog dužnika. Ubrzo zatim pojavi se i njegov dužnik noseći hiljadu

zlatnika i govoreći: “Tako mi Allaha, neprestano sam tražio bilo kakvu lađu kojom bih došao do tebe i vratio ti tvoj novac u ugovoreno vrijeme, ali nisam uspio naći ni jednu prije ove kojim sam upravo sada došao. Zajmodavac mu reče: “A jesi li mi prije toga išta poslao?” Dužnik mu odgovori: “Allahov robe, upravo ti govorim kako nisam mogao naći ni jedno prevozno sredstvo prije ovog kojim sam upravo sad došao.” Čovjek mu reče: “Uzvišeni Allah dž.š. je odužio tvoj dug u drvetu koje si mi poslao! Vrati se sa svojim novcem kući.”⁸⁶

⁸⁶ Buharija, 2290.

HADISI O VELIČINI I ZNAČAJU ALLAHOVIH EVLIJA, O KERAMETIMA UMMETA ZA VRIJEME POSLANIKOVOG ŽIVOTA I POSLIJE NJEGOVE SMRTI

- Od Ebu-Hurejre r.a. se prenosi da je Allahov Poslanik s.a.v.s. rekao:

"Uistinu je u svim prošlim narodima bilo reformatora u vjeri. Ako u mom ummetu bude i jedan, onda je to Omer bin el-Hattab".⁸⁷

- Od Aiše r.a. se prenosi da je Allahov poslanik s.a.v.s. rekao:

"Uistinu je u svim prošlim narodima bilo reformatora u vjeri, pa ako ih bude u mom, onda je to Omer."⁸⁸

- Od Ebu-Hurejre r.a. se prenosi da je Allahov poslanik s.a.v.s. rekao:

Rekao je Allah dž.š.: "Ko se neprijateljski ponaša prema mom evliji, pravom robu, ja ću mu najaviti rat."⁸⁹

⁸⁷ Buharija, 3469.

⁸⁸ Muslim, 2398; Tirmizi, 3693.

⁸⁹ Buharija, 6502.

KERAMETI ASHABA ZA ŽIVOTA ALLAHOVOG POSLANIKA S.A.V.S.

- KERAMETI USEJD BIN HUDAJRA I ABBADA BIN BIŠRA

- Sabit prenosi od Enes bin Malika:

“Usejd bin Hudajr i Abbad bin Bišr su jedne noći sjedili kod Allahovog poslanika s.a.v.s. do kasno u noć. Kada su krenuli svojim kućama, bila je izuzetno tamna noć i gotovo se nije vidio ni prst pred nosom. Tad, u toj silnoj tami, iznenada se osvijetli štap jednoga od njih i obasja im put. Oni krenuše kućama služeći se tom svjetlošću. Kada stigoše do raskrsnice i kada se razidoše, osvijetli se i štap drugoga, obasjavajući i njemu put.”⁹⁰

- Katade prenosi od Enes bin Malika:

“Dva su čovjeka sjedili kod Allahovog poslanika do kasno u noć. Kad su izašli iz Poslanikove kuće vidješe da je gusta, neprozirna tama obavila cijeli grad. Odjednom se pred njima pojavi svjetlost koja im je obasjavala put. Išli su vodeći se tom svjetlošću. Kad su se razišli, svjetlost se podijelila sa njima.”⁹¹

- Ibn-Ishak prenosi od Bera'a da je rekao:

“Neki čovjek je učio suru Kehf u svojoj kući, a u kući mu je bila neka životinja. Iznenada, životinja se uznemiri i počne da bježi i da se skriva. Kada čovjek pogleda, vidje da ga je potpuno prekrrio i obavio neki oblak ili neka magla. Taj slučaj je spomenuo Allahovom poslaniku, neka je Allahov mir i spas na njega, a Poslanik mu reče: “Uči, čovječe! To je, uistinu, smirenost koja se spušta prilikom učenja Kur'ana.”⁹²

⁹⁰ Buharija, 3805; Ahmed u “Musnedu”, 3/190 i 272, Hakim u “Mustedreku” 3/288 i kaže sahih po uvjetima Muslima; Ibn-Sa'd, 3/606.

⁹¹ Vidi prethodno.

⁹² Buharija, 3614; Muslim, 795; Tirmizi, 2885.

- Ebu-Se'id el-Hudrij r.a. prenosi od Usejd bin Hudajra, koji je bio jedan od najboljih učača Kur'ana sa najljepšim glasom, da je rekao: "Jedne noći napolju sam učio suru el-Bekare. Tu mi je bio zavezan konj, a moj sin je spavao u njegovoj blizini. Iznenada konj silno zanjista. Skočih i vidjeh da nema nikoga osim mog sina Jahje. Konj se tada umiri. Ponovo uzeh Kur'an da učim, kad ponovo konj silno zanjista. Ja ustadoh, ali opet vidjeh da nema nikoga osim mene i mog sina. Nakon toga nastavih sa učenjem, kad konj ponovo zanjista. Podigoh glavu, kad vidjeh na nebu nešto poput oblaka u kome se nalazilo bezbroj svjetiljki kako mi se približava sa neba. Silno sam se uplašio, a ono se smiri i nestade. Čim je svanulo otišao sam do Allahovog poslanika i ispričao mu sve što se desilo. Poslanik mi reče: "Uči, o Ebu-Jahja!" Rekoh: "Učio sam, pa je zanjistaio moj konj, a kada sam ustao vidio sam da nema nikog osim mene i mog sina. Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, ponovi: "Uči, o Ebu-Jahja!" Rekoh: "Učio sam, o Allahov poslaniče, pa mi je zanjistaio konj, a kad sam ustao vidio sam da nema nikog drugog osim mene i mog sina. Poslanik s.a.v.s. i treći put reče: "Uči, o sine Hudajrov!" Rekoh: "Učio sam, o Allahov Poslaniče, pa mi je konj zanjistaio, a kad sam podigao glavu vidio sam na nebu nešto poput oblaka sa bezbroj svjetiljki u njemu. To me silno uplašilo." Allahov Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, reče: "To su bili melec. Spustili su se i približili radi tvog lijepog glasa. Da si ustrajao u svome učenju do sabaha ljudi bi ih mogli sasvim jasno gledati."⁹³

- U mjesecu saferu 4. god. po Hidžri kod Allahovog poslanika s.a.v.s. dođoše predstavnici naroda Adal i el-Kareta i izjaviše da naginju islamu, ali da ne znaju ništa o njemu. Zatražiše da s njima

Ibn-Hadžer o značenju riječi "sekine – smirenost" navodi 13 mišljenja, a većina je zasnovana na Israilijatima. Najbolje mišljenje je dao Nevevi koji kaže: "Odabrano mišljenje je da je ona ("Sekine"), Allahovo stvorenje u kojem se nalazi spokoj, Allahova milost i sa njom su melec." (Fethul-Bari, 9/57)

⁹³ Muslim, 796; Buharija, 5018.

pošalje ljude koji će ih naučiti vjeri i poučiti učenju Kur'ana. Ebu-Hurejre kaže:

“Allahov Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, posla s njima šest osoba, na čelu sa Asimom bin Sabitom djedom, Asima bin Omera. Ti ljudi krenuše sa došljacima na put. Kad su došli do mjesta er-Redži'u (bunar vode plemena Huzejl u Hidžazu, između mjesta Rabiga i Džide), Benu Adal i el-Karet zatražiše pomoć od ljudi iz plemena Huzajl – Benu-Lihjan protiv muslimana. Oni poslaše 100 strijelaca. Grupa muslimana se ispela na jednu pješčanu uzvisinu bježeći od neprijatelja. Goniči su slijedili njihove tragove i kad ih stigoše, okružiše ih. Nevjernici im viknuše: “Imate našu časnu riječ i garanciju da, ako siđete i predate se, nećemo ubiti ni jednog od vas!” Asim odbi silazak i predaju i naredi svojoj grupici da im pruži otpor rekavši: “Gospodaru moj, obavijesti o nama Svoga Poslanika!” Oni su se branili, ali ih je sedam poginulo od pogodaka strijelom. Ostali su Hubejb, Zjed bin Desinne i još jedan čovjek. Nevjernici ih još jednom pozvaše uz obećanje i datu riječ. Oni siđoše i predaše se. Međutim, ovi ih prevariše i svezaše tetivama svojih lukova. Onaj treći čovjek reče: “Ovo je početak prevare”, i odbi da ih slijedi. Tjerali su ga i vukli da ide sa njima, ali on i pored svega ne htjede, zbog čega ga ubiše. Hubejba i Zejda odvedoše i prodaše ih u Mekki. Hubejba kupi Benu Haris bin Nevfel i zatvori ga. Za vrijeme dok je bio u zatvoru Hubejb je zatražio britvu od jedne Harisove kćeri da se uredi i ona mu je dade. Pričala je: “Zaboravila sam na svoje dijete koje mu se približilo. On ga je uzeo i stavio sebi u krilo. Kad sam to vidjela pretrnula sam i pobljedila od straha. On je uočio moju paniku i strah, pa me upita: “Plašiš se da ću ga ubiti. Nemaš razloga za to, neću to učiniti, inšaallah.” Kasnije je pričala: “Nikad nisam vidjela zarobljenika poput Hubejba. Zatekla sam ga kako jede grožđe, a u cijeloj Mekki se nije mogao naći ni jedan grozd. On je bio potpuno okovan u gvožđe. To je mogla jedino biti opskrba od Allaha.”

Okupiše se da ga ubiju. Izvedoše ga iz harema Ka'be da ga razapnu. Kad su ga htjeli razapeti, on im reče: “Pustite me da klanjam dva rekata.” Pustiše ga i on klanja. Kada preda selam reče: “Tako mi

Allaha, da nećete reći da se plašim smrti klanjao bih još koji rekjat. Zatim Hubejb diže ruke na dovu i povika: “Gospodaru svedi njihov broj (prebroj ih), ubij ih pojedinačno i nikog od njih ne ostavi, zatim izrecitova sljedeće stihove:

“Ja od smrti straha nemam, jer mrtav sam svakako,

No bojim se vatre plahe, rasplamsale odasvud.

Ne bojim se, Allaha mi, ako umrem ko’ musliman,

Na koju ću stranu pasti, jer pad moj je za Njega!

Pred dušmanom neću pokazat ni strah ni poniznost

Ja se, dosita, samo Allahu vraćam.

. Nakon izrecitovanih stihova, Ebu-Sufijan mu se obrati i upita ga: “Bi li te veselilo da je sada Muhammed na tvome mjestu, a da ti ideš kući?” On odgovori: “Ne, tako mi Allaha, ne bi me veselilo da sam ja kod svoje porodice, a da je Muhammed s.a.v.s. na ovom mjestu, pa da ga makar i trn ubode. Zatim mu priđe Ukbe bin Haris i ubi ga. Hubejb je njegovog oca ubio na Bedru. Potom ga razapeše i odrediše čovjeka da čuva njegovo tijelo. Zejda je kupio Safvan bin Umejje i ubio ga iz osvete za svoga oca. Kurejšije poslaše ljude da donesu Asimovo tijelo kako bi bili sigurni da je i on ubijen. Asim je na Bedru ubio jednog njihovog starješinu. Allah posla roj skakavaca koji prekriše njegovo tijelo tako da mu mušrici ne mogaše prići. Ranije je Asim molio Allaha dž.š. da ga ne dotakne ruka mušrika, a potom se zavjetovao Allahu dž.š. da će se boriti i čuvati od nevjernika.⁹⁴

- Katade prenosi od Enesa r.a. da su ashabi rekli Allahovom poslaniku s.a.v.s.: “Allahov Poslaniče, kada se mi nalazimo kod tebe, osjetimo kako nam iman raste i kako smo puni i zadovoljni sa onim što čujemo. Međutim, kada se vratimo svojim porodicama zaokupe nas dunjalučki problemi i potrebe i odmah nestane ono što smo osjećali kod tebe.” Allahov poslanik s.a.v.s. im reče: “Da možete uvijek biti onakvi kakvi ste kod mene, melec bi vas susretali na putu, rukovali se sa vama i pravili vam hladovinu

⁹⁴ Buharija, 3045; Ebu-Davud, 2660 i 2661; Ahmed, 22/230.

svojim krilima. Vi bi ste ih mogli sasvim jasno vidjeti!” Abdurrezzak kaže: “Zatim je rekao on ili neko drugi: “Čas po čas!”⁹⁵

.

⁹⁵ Ibn-Hibban, “El-Ihsan”, 345; Ebu-Ja’la, 2/786; Albani, “Silsiletu ehadisi sahihah”, 1965, i kaže da je sahih; Muslim, 2750; Tirmizi, 2514; Ibn-Madže, 4239; Ahmed, 4/178, 346, 2/305; Ibn-Mubarek, “Ez-Zuhd”, 1075.

HADISI ALLAHOVOG POSLANIKA S.A.V.S. O ALLAHOVIM EVLIJAMA KOJI ĆE DOĆI NEPOSREDNO POSLIJE NJEGA – UVEJS EL- KARANI R.A. (VEJSIL KARANI)*

- Prenosi Zurare bin Evfa od Ibn-Džabira da je rekao:

“Svaki put kad bi Omeru došla delegacija iz Jemena, on bi pitao: “Je li sa vama Uvejs bin Amir?”, sve dok jednom u delegaciji nije stigao i Uvejs lično. Kad se Uvejs pojavio pred Omerom bijaše upitan:

“Ti si Uvjes bin Amir?”

Reče: “Da”

“Iz Murada?”

Reče: “Da”

“Iz Karena?”

Reče: “Da”

“Imaš li stariju majku kojoj činiš dobročinstvo?”

Reče: “Da”

“Jesi li bio gubavac i od toga ozdravio, osim na jednom dijelu kože veličine dirhema.”

“Da”.

* Ibn-Adijj o njemu kaže: “Uvejs bin Amir, a neki kažu Ibn-Amr, porijeklom je iz Jemena, iz Murada. Živio je u Kufi.”, “El-Kamil”, 1/403. Sema’ni kaže: “Živio je Kufi i bio je poznat po svojoj pobožnosti i skromnosti. Prenosio je od Omera. Razišli su se o pitanju njegove smrti. Tako jedni smatraju da je poginuo na Dan Siffina u Alijinoj vojsci, drugi smatraju da je umro na mekkanskom brdu Ebu-Kubejs, a treći da je umro u Damasku. O njegovoj smrti se navodi veliki broj priča jednako čudnih kao i one iz njegovog života.”, “El-Ensab”, 4/481. Ibn-Adijj kaže: “Neki ljudi sumnjaju da je on postojao. Međutim, vijesti o njemu su toliko mnogobrojne i rasprostranjene da isključuju svaku sumnju.”, “El-Kamil”, 1/404. Zehebi navodi od Ibn-Adijja da je Malik negirao Uvejsovo postojanje. Vidi “El-Mizan”, 1/279. To isto kaže i Ibn-Hadžer, “El-Isabe”, 1/404. Međutim, u “El-Kamilu”, ne postoji ova tvrdnja nego samo Malikove riječi: “Neki ljudi sumnjaju...”. Najvjerojatnije se i Ibn-Hadžer u svom stavu oslonio na Zehebijevo navod.

Omer reče: “Čuo sam Allahovog poslanika s.a.v.s. kako kaže: “Doći će ti Uvjes bin Amir sa delegacijom iz Jemena, iz Murada, iz Karena. Bio je bolestan od gube pa je ozdravio, osim na jednom dijelu kože veličine dirhema. Ima staru majku kojoj čini dobročinstvo, da zamoli Allaha dž.š, dova bi mu se primila. Ako budeš u prilici da za tebe traži oprost grijeha, učini to!”

Ibn-Kasim dodaje u svojoj predaji pa kaže: “Omer ga upita:

“Gdje želiš?”

“U Kufu.”

“Želiš li da napišem pismo namjesniku Kufe da te pazi i da ti pomaže?”

“Draže mi je da budem sa običnim ljudima.”

Iduće godine za vrijeme hadža Omer je sreo jednog uglednika Kufe i upitao ga:

“Kako je Uvejs?”

Čovjek reče: “Dobro. U kući ima vrlo skroman namještaj”.

Omer reče: “Čuo sam Allahova Poslanika a.s. kako kaže: “Doći će ti Uvjes sa delegacijom iz Jemena...” i završi hadis.

Kad se taj čovjek vratio u Kufu, reče Uvejsu:

“Traži za mene oprosta!”

Uvejs mu reče: “Ti se vraćaš sa hairli puta, pa traži ti oprosta za mene! Sreo si Omera?”

“Da.”

Uvejs je zamolio Allaha da oprostí grijehé tom čovjeku. Shvativši njegov značaj ljudi ga počéše préčesto obilaziti i uznemiravati, pa se sklonio na jedno ostrvo gdje je i umro.

Rekao je Esir: “Poklonio sam mu ogrtač i svaki put kad bi ga ljudi vidjeli u njemu rekli bi: “Odakle Uvejsu onako nešto?”⁹⁶

- Od Ebu-Hurejre r.a. se prenosi da je Allahov poslanik s.a.v.s. rekao: "Uistinu će jedan čovjek iz moga Ummeta biti šefadžija za veći broj ljudi nego što je veliko pleme Mudar (jedno od najvećih

⁹⁶ Muslim, 2543; Ahmed, 1/38; Abdullah bin Ahmed, “Ez-Zuhd li ebihi”, 416; Ibn-Sa’d, “Et-Tabekat”, 6/263; Hakim, “Mustedrek”, 3/403, 404.

arapskih plemena p.p.)!" To ponovi još jedanput. Na to reče Ebu-Bekr r.a.: "O Allahov poslaniče! I pleme Temim je dio plemena Mudar!" Allahov Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, reče: "Uistinu će jedan čovjek iz moga Ummeta biti šefadžija za veći broj ljudi nego što ih ima u plemenima Temim i Mudar! Taj čovjek je Uvejs el-Karani!"⁹⁷

- Junus bin Ubejd prenosi od Hasana da je rekao:
"Šefatom jednog čovjeka izaći će iz Džehennema veći broj ljudi nego što ih ima u plemenima Rebi'a i Mudar."⁹⁸

- Jezid bin Ebi Zejd prenosi od Abdurrahmana bin Ebi Lejle da je rekao:

"Na Dan Siffina povikao je jedan glasnik:

"Je li sa vama Uvejs el-Karani?"

"Jeste!", odgovoriše mu.

A glasnik reče: "Čuo sam Allahovog Poslanika s.a.v.s. kako kaže:

"Uistinu je najbolji tabi'in u ihsanu Uvejs el-Karani".

Nakon toga odmah im se pridruži."⁹⁹

-Jezid bin Ebi Zijad prenosi od Ibn-Ebi Lejle da je rekao:

"Glasnik povika:

"Je li sa vama Uvejs el-Karani?"

Rekoše: "Da".

⁹⁷ Sened ove predaje je da'if. Navodi je veliki broj ashaba, među njima Ebu-Hurejre i Ebu-Džeda'a. Vidi "El-Mizan", 1/281, od Zehebija; "Ed-Delail" od Bejhakija i "El-Isabe", 1/189, od Ibn-Hadžera.

⁹⁸ Sened ove predaje je da'if. Predaju bilježe Abdullah bin Ahmed bin Hanbel, "Ez-Zuhd li ebihi", 414; Hakim, "El-Mustedrek", 3/405. Ovaj hadis se navodi od velikog broja ashaba sa različitim senedima i veliki broj njih je vjerodostojan. Vidi Ahmedov "Musned", 3/469, 470; 4/212; 5/257, 266, 313, 671; "Medžme'u ez-Zevaid", 10/381, 382; "El-Mizan", 2/594; "El-Mustedrek", 1/70, 71.

⁹⁹ Sened ove predaje je da'if. Predaju navodi Ebu-Ne'im, "El-Hilje", 2/86. Hadis Allahovog poslanika s.a.v.s, sadržan u predaji je sahih. Prenosi se od Omera a bilježi ga Muslim, 2542.

A on udari svoju jahalicu i priključi im se govoreći: “Čuo sam Allahovog poslanika s.a.v.s. kako kaže: “Najbolji tabi'in je Uvejs el-Karani”.¹⁰⁰

- Ebu-Nadre prenosi da je Esir bin Džabir rekao:

“U Kufi sam prisustvovao skupu na kome je govorio jedan govornik. Kada završi sa govorom reče: “Razidite se”. Ljudi se razidoše, osim jedne male skupine. Jedan od njih počeo držati predavanje. Govorio je takvim govorom kakav nikad ranije nisam čuo od bilo koga. Odmah sam ga zavolio. Nakon govora, izgubio sam ga iz vida, pa rekoh svom prijatelju:

“Da li znaš onog čovjeka što je onako lijepo govorio?”

Prijatelj mi reče: “Da, znam ga. To je Uvejs el-Karani”.

Upitah ga: “A znaš li, možda, gdje je njegova kuća?”

“Da”, reče on.

Zatim se uputismo tražiti Uvejse i dođosmo njegovoj kući. On izađe pred nas, a ja ga upitah:

“Dragi brate, šta te sprečava da se družiš sa nama?”

“Nedostatak prikladne odjeće”, odgovori.

Ljudi sa skupa na kome smo bili su ga ismijavali i vrijeđali zbog slabe odjeće.

Rekoh mu: “Uzmi ovaj moj ogrtač i obući ga”.

“Ne mogu to učiniti.”, reče. “Čim ga vide na meni, još će me više ismijavati i vrijeđati”.

Nisam mu prestao nuditi svoj ogrtač sve dok nije pristao da ga uzme, zatim ga obuče i vrati se sa nama na skup. Čim ga vidješe u ogrtaču, zajedljivci povikaše:

“Ko je ovaj što hoće da nas zavara sa ovim ogrtačem? Vidimo li dobro, ili nas oči varaju!”

On tada ostavi ogrtač i reče mi: “Jesam li ti rekao?” Tad im pridoh i rekoh: “Šta želite od ovog čovjeka? Vrijeđate ga i ismijavate kad je bez odjeće i vrijeđate ga i ismijavate kad ima odjeću!”, pa sam ih

¹⁰⁰ Sened je da'if. Predaju navodi Ahmed, “Musned”, 3/470; Hajsemi koji kaže: “Navodi je Ahmed sa dobrim senedom.”, “Medžme'u EzZevaid”, 10/22; Ibn-Sa'd, “Et-Tabekat”, 6/163; Hakim, “Mustedrek”, 3/402.

izružio tako oštro da me nikad neće zaboraviti. Allah je htio da iz Kufe dođe jedna delegacija do Omera i u toj delegaciji se nađe čovjek koji je ismijavao Uvejsa. Kad se pojaviše pred Omerom on ih odmah upita:

“Ima li među vama iko iz Karena?”

Javi se onaj čovjek. Omer reče:

“Čuo sam Allahovog poslanika s.a.v.s. kako kaže: “Doći će vam Uvejs bin Amir sa delegacijom iz Jemena, iz Murada, iz Karena, bio je bolestan od gube, pa je ozdravio, osim na jednom dijelu kože veličine dirhema. Ima staru majku kojoj čini dobročinstvo, da zamoli Allaha dž.š. dova bi mu se primila. Ko ga od vas sretne neka traži da moli Allaha dž.š. za oprost njegovih grijeha.” On je bio ovdje kod nas i ja sam se sreo sa njim. Upitao sam ga:

“Odakle si?”

“Iz Jemena.”

“Kako ti je ime?”

“Uvejs”.

“Koga imaš u porodici?”

“Samo staru majku”.

“Jesi li bio bolestan od gube pa te Allah dž.š. izliječio, osim na jednom dijelu kože veličine dirhema?”

“Da”.

“Moli Allaha dž.š. da mi oprosti”.

“Zar da neko poput mene moli za nekog poput tebe, o Vladaru pravovjernih?”

Zatim je zamolio Allaha dž.š. za oprost svojih grijeha. Ja mu rekoh: “Ti si moj brat i nećeš se odvajati od mene”. Međutim, on je izmakao iz Medine i čuo sam da je došao vama u Kufu.”

Tad se javi onaj čovjek što je vrijeđao i ismijavao Uvejsa i stade govoriti: “On nije u našem gradu i mi ne znamo za tog čovjeka”. Omer mu reče: “Naprotiv, to je taj i taj čovjek” i počeo govoriti o njemu kao o nekome izuzetno važnom.

Onaj čovjek reče:

“Vladaru pravovjernih, među nama ima jedan Uvejs, ali mi se ismijavamo s njim”.

Omer mu reče:

“Pokušaj da dođeš do njega, ali mislim da nećeš uspjeti.”

Tad onaj čovjek požuri natrag i dođe do Uvejsa prije nego što je svratio do svoje porodice. Vidjevši ga iznenađeni Uvejs upita:

“Šta ti se desilo pa si se tako brzo vratio? Nije ti to običaj.” Čovjek mu reče:

“Čuo sam Omera da govori tako i tako, pa zamoli Allaha dž.š. da mi oprosti, o Uvejse.”

On mi reče: “Neću to učiniti sve dok mi ne obećaš da me nećeš više ismijavati i da nikome nećeš reći ono što ti je rekao Omer.” Čovjek obeća, a Uvejs zamoli Allaha dž.š. da mu oprosti grijeh.

Esir je rekao: “Nije prošlo mnogo vremena a o njemu se raširi vijest u Kufi”. .

“Došao sam do njega i zatekao ga kod kuće, pa mu rekoh:

“Dragi brate, zar ne vidiš da si ti čudo kojeg mi nismo ni svjesni?”

“Ja ne vidim u ovome ništa posebno i vrijedno spomena i naglašavanja kod ljudi. Svako od nas će biti nagrađen shodno svojim djelima”, reče on.

Zatim je iščeznuo iz Kufe i nestao.¹⁰¹

- Prenosi Dahhak el-Džermi od Hurema bin Hajjana el-Abdija da je rekao:

“Došao sam u Kufu isključivo radi toga da nađem Uvejsa el-Karenija. Svugdje sam ga tražio i raspitivao se za njega sve dok nisam slučajno naišao na njega i našao ga da sjedi na obali Eufrata. U podne je abdestio i prao svoju odjeću. Zahvaljujući tome da sam ranije čuo njegov opis odmah sam ga prepoznao. Kad mu se približih vidjeh da se radi o krupnijem čovjeku, grube zagasite boje kože, obrasle gustom dlakom, neuglednog lica sa obrijanom glavom i gustom bradom. Sva odjeća na njemu je bila od vune, i pored toga, bio je ogrnut u vuneni ogrtač. Obuću nije imao. Izgledao je izuzetno

¹⁰¹ Autor pripisuje ovu predaju Muslimu. Međutim, Muslim je nigdje ne navodi u cjelini, nego jedan dio. Predaju u cijelosti navodi Ebu-Ne'im sa drugim senedom, “El-Hilje”, 2/79. On kaže: “Ovu predaju bilježi Muslim u svom “Sahihu”od Hajsema ...i ona je sahih.”

ozbiljno i vrlo dostojanstveno. Nazvah mu selam i on mi odgovori, zatim pogledavši me reče:

“Allah te poživio, ko si ti?”

Pružih mu ruku, da se rukujemo, ali je on odbi i ponovo reče:

“Allah te poživio”.

Rekoh mu: “Allah ti se smilovao i oprostio ti grijeh Uvejse! Kako si, Allah ti se smilovao?”

Zatim mi navriješe tako obilne suze da su me gušile, a sve od silne ljubavi prema njemu i saosjećanja kada sam ga vidio u onom stanju. Zaplakao sam, a i on zaplaka zajedno sa mnom.

Reče mi: ”A ti, Allah ti se smilovao i oprostio ti grijeh, kako si mi ti moj dragi brate, Hureme sine Hajjanov? Reci mi ko te naputi do mene?”

Rekoh mu: “Allah”.

Reče: “La ilahe illallah, subhane Rabbina, uistinu Allah svoja obećanja ispunjava, kad mi je dao ime i učinio me prepoznatljivim”. Tako mi Allaha, nisam ga vidio nikad prije u životu, niti je on vidio mene. Upitah ga:

“Kako znaš za mene, moje ime i ime moga oca? Tako mi Allaha, ja te danas prvi put vidim u životu?”

Reče mi: “Obavijestio me je Onaj koji sve zna i koji je o svemu najbolje obaviješten. Moja duša je prepoznala tvoju dušu onog časa kad smo progovorili. Jer, duše imaju svoj svijet kao što ljudi imaju svoj svijet. Vjernici se prepoznaju i vole u ime Allaha dž.š., pa čak ako se nikad i ne sretnu, ne upoznaju i ne porazgovaraju jedni sa drugima, iako su podijeljeni i udaljeni svojim vatanima i svojim kućama.”

Rekoh mu: “Reci mi nešto od hadisa Allahovog poslanika s.a.v.s., hadis koji ću upamtiti od tebe.”

Reče mi: “Ja nisam vidio Allahovog poslanika s.a.v.s., i nisam imao priliku da se družim sa njim. Međutim, bio sam sa ljudima koji su živjeli sa njim i koji su mi prenijeli dio njegovog s.a.v.s. govora. Do mene je dospilo nešto od hadisa Allahovog poslanika s.a.v.s., a dio toga ste i vi čuli, ali ne bih volio da sada počinjemo razgovor o tome. Uistinu ne volim da budem muhadis, muftija, sudija ili bilo

šta drugo, jer ja sam skroman i ne volim plaho da devrim sa svijetom, o Hurem sine Hajjanov.”

Rekoh mu: “Dragi moj brate, prouči mi nešto iz Allahove knjige, silno želim da te čujem kako učiš Kur’an. Ja te volim u ime Allaha dž.š. i želim da zamoliš Allaha dž.š. za mene i da mi oporuchiš nešto što ću uvijek pamtit i od tebe”.

On ustade, uze me za ruku i zatim prouči Euzu i Bismillu na obali Eufrata, a onda duboko uzdahnu dubokim teškim uzdahom, pa zaplakavši reče:

“Kaže Uzvišeni Allah dž.š., a najistinitiji govor je Allahov govor, najiskreniji govor je Allahov govor i najljepši i najsladši govor je Allahov govor”.

Zatim počeo učiti ed-Duhan od 38-42 ajeta. Kada završi, ponovo uzdahnu onim istim dubokim teškim uzdahom, pa se potpuno umiri.

Pomislih da je pao u trans, a on mi reče:

“O Hureme sine Hajjanov, umro je tvoj otac i umro je tvoj djed, a i ti ćeš brzo umrijeti, pa ili Džennet ili Džehennem. Umrli su: Adem, Hava, Nuh, Ibrahim – Halilu-Rahman (Allahov prijatelj). Umro je Davud – Halifetu-Rahman (Allahov halifa), Musa – Nedži-Rahman (Allahov sagovornik). Umro je i Muhammed – Resulu-Rahman (Allahov poslanik). Umro je i Ebu-Bekr – Halifetul-Muslimin. O sine Hajjanov, umro je i moj dragi brat i prijatelj, odabrani Omer bin el-Hattab”. Zatim reče:

“E moj Omere!!! Da ti se Allah smiluje”, a Omer je u tom momentu još uvijek bio živ, na samom kraju svog hilafeta.

Rekoh mu: “Allah ti se smilovao, Omer je još uvijek živ!?”

Reče mi: “Naprotiv, moj Gospodar me je nadahnuo za njegovu smrt. Ako razumiješ, onda znaš o čemu govorim, a i ti i ja smo među smrtnicima. Tada počeo donositi salavate na Allahovog poslanika s.a.v.s. i učiti sadržajne dove, pa reče:

“Ovo je moj vasijet tebi, Hureme sine Hajjanov: Allahova knjiga i druženje sa dobrim mu’minima. Obaviješten sam o mojoj i o tvojoj duši, pa obavezan si da se uvijek sjećaš smrti. Neka ti to sjećanje o smrti ne izlazi iz misli i srca ni jedne sekunde. Kada se vratiš u svoje mjesto, opominji i savjetuj svoj narod, porodicu, prijatelje i

komšije redom. Čini dobra djela i pripremaj dušu za Ahiret. Čuvaj se ostavljanja i izdvajanja iz džemata, jer, ako to učiniš, ostat ćeš bez vjere, a da nećeš ni znati i zauvijek ćeš završiti u vatri". Zatim reče: "Gospodaru moj, ovaj čovjek kaže da me voli u Tvoje ime i posjetio me je zbog Tebe. Gospodaru moj, pokaži mi njegovo lice u Džennetu i učini da se sretnemo u Daru Selamu. Gospodaru moj, čuvaj ga dok traje dunjaluk, gdje god da bude. Nadoknadi mu izgubljeno i propušteno i zadovolji ga sa malo od dunjaluka. Gospodaru moj, šta god da mu daš od dunjaluka olakšaj mu to i učini ga zahvalnim na sve što mu podariš. Gospodaru moj, nagradi ga najljepšom nagradom. Neka te Allah čuva Hureme sine Hajjanov i Esselamu alejke ve rahmetullahi ve berekatuhu". Zatim reče: "Nakon danas nećeš me više nikada vidjeti. Neka ti se Allah smiluje i znaj da ja izuzetno puno prezirem ugled i popularnost. Najdraža mi je osamljenost, jer ja se puno brinem dokle god sam živ. Nemoj pokušavati da se raspituješ za mene, niti da me tražiš, i znaj da ću te se uvijek sjećati. Ako se više ne vidimo, onda me se sjećaj i uči dove za mene, a ja ću te se uvijek sjećati i učiti dove za tebe, inšaallah". Zatim ustade i udalji se. Pokušavao sam da ga pratim, ali mi on to zabrani. Tad smo se rastali plačući jedan za drugim. Pratio sam njegovu siluetu kako odlazi i nestaje među kućama. Nakon toga, stalno sam ga tražio i raspitivao se o njemu, ali nisam našao nikakvog traga. Da mu se Allah smiluje, nije prošao ni jedan petak, a da ga ja ne bih vidio u snu."¹⁰²

¹⁰² Sened ove predaje je da'if. Predaju navodi Abdullah bin Ahmed bin Hanbel, "Ez-Zuhd li ebihi", 414; Hakim sa drugim senedom, "El-Mustedrek", 3/406; Ibn-Sa'd, "Et-Tabekat", 7/132; Ebu-Ne'im, "El-Hilje", 2/86.

KERAMETI EBU-BEKRA ES-SIDDIKA R.A.

- Urve bin Zubejr prenosi od Aiše r.a. da je rekla:

“Uistinu je moj otac, Ebu-Bekr es-Siddik, namjeravao da mi podari poklon vrijedan dvadeset mjera zlata. Kada je osjetio da mu se približila smrt, reče mi: “Draga moja kćerkice, tako mi Allaha, ti si mi najdraža od svih ljudi i ti imaš najviše prava nada mnom. Ja sam ti namjeravao pokloniti dvadeset mjera zlata. Da si ih tada prihvatila, to bi bilo tvoje. Sada taj imetak spada u naslijeđe i on se mora po Allahovom zakonu podijeliti među tvoja dva brata i tvoje dvije sestre. Podijelite ga pravedno po Allahovom zakonu.” Aiša r.a. reče: “Moj dragi oče, ako je tako ja ću to rado učiniti, ali nešto mi nije jasno. Ja imam samo jednu sestru, Esmu, a ko je druga?” Ebu-Bekr r.a. reče: “To je dijete u Habibinom stomaku i ja vidim da je žensko.”¹⁰³

Ebu-Bekr es-Siddik je bio oženjen Habibom bint Haridže. Ona je bila trudna, kada je on umro. Nakon njegove smrti rodila je kćerku Ummi Kulsum. Kada je odrasla, oženio ju je Talha bin Ubejdullah r.a. Tako je Allah dž.š. obistinio riječi Ebu-Bekra da je u Habibinom stomaku žensko, a ne muško dijete i to učinio jednim od njegovih kerameta.¹⁰⁴

¹⁰³ Bilježi je Malik, “Muvetta”, 40.

¹⁰⁴ To je izuzetno bitno prilikom raspodjele naslijeđa, jer jednom muškarcu pripada koliko dvjema ženama. p.p.

KERAMETI EBU-HAFSA OMERA BIN EL-HATTABA R.A.

- Ša'bijj prenosi od Alije r.a. da je rekao:

“Mi smo stalno govorili kako osjećamo da iz Omerovog srca i sa njegovog jezika izlazi smirenost.”¹⁰⁵

- Salim bin Abdullah bin Omer prenosi od Abdullaha bin Omera da je rekao:

“Nisam nikada čuo Omera da za nešto kaže:

“Mislim da je tako i tako, ili, mislim da će biti tako i tako”, a da, uistinu, ne bi bilo onako kako je rekao.”¹⁰⁶

- Kajs bin Hadždžadž kaže:

“Nakon što su muslimani osvojili Egipat, mnogi Egipćani su primili islam, a mnogi su ostali u svojoj staroj vjeri. Jedne prilike Amr bin el-Asu dođoše nepoznati ljudi i isprikaše mu slijedeće: “O vojskovođo, još od davnih vremena mi Egipćani svake godine u određeno vrijeme prinosimo žrtve Nilu. Ta žrtva mora da bude jedna lijepa i mlada djevojka, uzeta od njenih roditelja i nakićena bačena u Nil. Bliži se taj datum u ovom mjesecu, pa šta da činimo?” Amr im reče: “To je nezamislivo u islamu. Islam je poništio sve prijašnje loše običaje”.

U tim danima Nil je opao na najniži nivo. Niti je izgledalo da teče, niti da je presušio. To silno uznemiri narod koji je živio od Nila i počeo se buniti. Amr posla pismo Omeru u kome ga obavijesti o stanju u Egiptu. Nakon što je Omer primio pismo odgovori mu:

“Ispravno si postupio, o Amre. Uistinu islam poništava ono prije njega. Unutar ovog pisma poslao sam ti jednu cedulju koju ćeš baciti u Nil”. Čim Amr primi pismo nađe cedulju u kojoj je pisalo:

¹⁰⁵ Prenosioci su vjerodostojni. Predaja se navodi i sa drugim senedom od Alije. Predaju bilježi Ebu-Ne'im, “El-Hilje”, 1/42; Hajsemi, “Medžme'u ez-Zevaid”, 9/67.

¹⁰⁶ Buharija, 3866.

“Od Allahovog roba Omera, Vladara pravovjernih, rijeci Nilu u Egiptu,” a zatim:

“O Nile, ti si, uistinu, tekao prije, a sada ne tečeš. Ako si do sada tekao odredbom Uzvišenog, Jedinog, Silnog i Svemogućeg Allaha dž.š., ja Ga molim da Njegovom voljom tečeš i dalje.”

Amr baci tu cedulju u Nil. Sutradan, kad su se ljudi probudili vidjeli su da Nil ponovo teče i da je u toku samo jedne noći bez kiše vodostaj Nila porastao za čitavih šesnaest zira'a (podlaktica). Nakon toga, vodostaj Nila nije opao nikada, sve do danas.”¹⁰⁷

- Nafia' prenosi od Ibn-Omera da je rekao:

“Hazreti Omer r.a. je jednog dana za vrijeme džume držao hutbu ljudima. Iznenada je povikao sa minbera: “O Sarije bin Zenim. Brdo! Brdo! Ko čuva vuka sebi nasilje čini.”

Rekoše mu: “Spominješ Sariju, a on je na vojnom pohodu u Iraku”. (Upravo u to vrijeme vodio je bitku protiv neprijatelja). Ljudi se obratiše Aliji r.a. rekavši: “Jesi li čuo Omera kako doziva Sariju sa minbera, upozoravajući ga, a Sarija je u Iraku.” Alija im reče: “Teško vama, okanite se Omera jer on nikada nije ništa započeo, a da to nije ispravno i završio, niti je ikada šta učinio, a da nije bio u pravu”. Ubrzo iza toga u Medinu je prispio Sarija koji reče: “Vodili smo bitku protiv neprijatelja kod jednog brda. Bili smo skoro poklekli, a nas je neprijatelj htio opkoliti popevši se na vrh brda. Tad čuh Omerov glas: “O Sarija, brdo, brdo!” Popeli smo se na brdo prije neprijatelja i tako pobijedili.”¹⁰⁸

¹⁰⁷ Sened joj je da'if. Predaja se bilježi u djelu “El-Kenz” u poglavlju o osvajanju Egipta; u Ibn-Kesirovom tefsiru, 3/464; i u Ibn-Kesirovom djelu “El-Bidaje ve en-Nihaje”, 7/100.

¹⁰⁸ Ovaj sened je vrlo slab. Međutim, ista predaja se navodi sa velikim brojem drugih seneda od kojih su brojni vjerodostojni. Vidi “El-Bidaje ve en-Nihaje”, 7/131, 132; “El-Kenz”, 12/571; “Šerh i'tikadi ehli es-Sunneti ve el-Džema'ati”, 2537, 2538; “El-Isabe”, 4/96, 97; “Ed-Delail” 12/572.

- Abdurrahman bin Mejsere kaže: Čuo sam Ebu-Azbeta kako kaže: "Išao sam na hadž za vrijeme Omera r.a., pa sam došao sa četvericom ljudi iz Šama u Medinu. Dok smo bili u Poslanikovom mesdžidu vidjesmo Omera r.a. kako ulazi u mesdžid. Sa njim je bio neki čovjek iz Iraka. Taj čovjek ga je obavijestio o stanju u Iraku i o nepokornosti stanovnika tamošnjem namjesniku (...). Omer nam je klanjao kao imam, a nakon selama obratio se prisutnima (...), a zatim proučio dovu i rekao: "Allahu dragi, ubrzaj im pojavu dječaka iz plemena Sekif, koji će vladati po džahilijjskim zakonima, koji neće primati njihovo dobro, niti će im opraštati zlo". Taj dječak iz Sekifa je Hadždžadž bin Jusuf.¹⁰⁹

- Atta bin Muslim prenosi od el-Umerija, a on od Havvat bin Džubejra da je rekao:

"Za vrijeme Omera ljude je zadesila velika suša. Omer je klanjao sa ljudima dva rekjata, a zatim je izvrnuo svoj ogrtač. Lijevi rukav je obukao na desnu ruku, a desni na lijevu. Zatim je pružio ruke i rekao: "Gospodaru moj, mi tražimo oprost za naše grijehе i molimo te da nas napojiš". Nakon dove ljudi se nisu stigli ni razići, a kiša je već počela padati. Ubrzo poslije toga došla je grupa beduina iz pustinje u Medinu. Rekli su Omeru: "O Vladaru pravovjernih, dok smo bili u pustinji iznad nas je prošao jedan oblak koji nam je napravio hladovinu. Iz njega čusmo glas kako kaže: "Došla ti je kiša, o Ebu-Hafs!" "Došla ti je kiša, o Ebu-Hafs!"¹¹⁰

¹⁰⁹ Sened joj je da'if.

¹¹⁰ Sened joj je da'if. Predaju bilježi Ibn-Ebi Dunja, "Mudžabu ed-Da've", 79. Ibn-Sa'd navodi veći broj predaja o Omerovom učenju dova za kišu, ali ovu ne navodi. Vidi "Et-Tabekat", 3/32-320.

KERAMETI OSMAN BIN AFFANA R.A.

- Jezid bin Hazim prenosi od Sulejmana bin Jessara:

“Džehdzaha el-Gaffari je za vrijeme fitneta kada je Osman ubijen, uzeo štap kojim se Osman podbočivao u starosti i polomio ga na svojim koljenima. Nakon toga su mu oba koljena oboljela od gangrene.”¹¹¹

- Bekr bin Ejjub prenosi od Ebu-Kallabe da je rekao:

“Bio sam u posjeti prijatelju u Šamu kad idući putem čuh nekog čovjeka kako zapomaže vičući: “Teško meni od vatre!” Krenuh prema glasu, kad nađoh nekog slijepog čovjeka, odsječenih ruku iz ramena, odsječenih nogu iz slabina i unakaženog i propalog lica. Potpuno zatečen prizorom, upitah ga:

“O Allahov robe, šta bi s tobom?”

Reče: “Bio sam sa onima koji su provalili u Osmanovu kuću na dan kada je ubijen. Kad sam se približio Osmanu, pojavi se njegova žena. Ja skočih prema njoj i bijesno je ošamarih. Tad Osman pogleda u mene i reče: “Da Bog da ti Allah oduzeo ruke i noge, oslijepio te i zauvijek te uveo u Džehennem”. Tad me obuze silni strah pa istrčah iz njegove kuće bježeći glavom bez obzira, potpuno prestravljen njegovom dovom. Nakon toga, jedne noći došlo mi je neko stvorenje i unakazilo me ovako kako vidiš. Allah je potpuno primio Osmanovu dovu i od nje mi je preostao jedino Džehennem”. Tad sam osjetio silnu želju da ga zgazim, ali se suzdržah i bijesno prosiktah: “Proklet i dalek bio!”¹¹²

¹¹¹ Sened joj je vjerodostojan. Predaja se navodi više puta sa više seneda. Vidi “Tarihu el-Medine”, 1111, 1112; “Tarihu Taberi”, 4/366, 368.

¹¹² Sened joj je da’if. Ibn-Ebi Dunja navodi više predaja u istom značenju sa razlikom u redoslijedu, “Mudžabu ed-Da’ve” 67.

KERAMETI ALIJE BIN EBI TALIBA R.A.

- Hasan bin Alij prenosi da je Alija r.a. rekao:

“Jedne noći u snu sam vidio Allahovog poslanika s.a.v.s., pa mu rekoh: “O Allahov poslaniče, u tvom ummetu sam vidio ljude koji u isto vrijeme pretjeruju i u ljubavi i u mržnji.”

Poslanik s.a.v.s. mi reče: “Zazovi Allaha dž.š. na njih.”

Rekoh: “Gospodaru moj, zamijeni ih sa onim ko je za me bolji od njih, i zamijeni mene sa onim ko je gori za njih od mene.”

Tog jutra, kad je izašao, udario ga je haridžija sabljom.”¹¹³

- Ammar el-Hadremi prenosi od Zazana Ebu-Omera da je rekao:

“Neki čovjek je govorio nešto Aliji, pa mu Alija reče:

“Čini mi se da ti puno lažeš?”

Čovjek reče: “Ne lažem”.

Alija reče: “A da zamolim Allaha dž.š. da te kazni ako lažeš?”

Čovjek reče: “Moli.”

Alija zamoli Allaha dž.š., kad čovjek odmah na licu mjesta potpuno oslijepi.”¹¹⁴

- Muhammed bin Bišr prenosi od Ebu-Mekina da je rekao:

“Jednog dana moj daidža i ja smo prolazili pored jedne kuće u jednom naselju Murada. Daidža me upita:

“Vidiš li onu kuću?”

Rekoh: “Da”.

Reče: “Jednog dana Alija je prolazio pored ove kuće dok su je gradili. Tad se odroni jedna nemarno ostavljena cigla, pade na Aliju i rasječe mu kožu. Ljut i povrijeđen Alija zamoli Allaha dž.š. da je

¹¹³ Sened je da'if. Ibn-Kesir navodi ovu predaju od Ibn-Ebi Dunjaa, El-Bidaje ve en-nihaje”, 8/12.

¹¹⁴ Sened je da'if. Predaju biljaži Abdullah bin Ahmed bin Hanbel u “EzZuhdu”, 164; Ibn-Ebi Dunja “Mudžabu ed-Da've” 65; Ibn-Kesir, “El-Bidaje ve en-Nihaje, 8/5.

nikad ne završe. Na tu kuću nikad nije postavljen krov". Često sam prolazio pored tog objekta koji uopće nije ličio na kuću."¹¹⁵

¹¹⁵ Sened je hasen. Predaju bilježi Ibn-Ebi Dunja "Mudžabu ed-Da've", 66 i Ibn-Kesir "El-Bidaje ve en-Nihaje", 8/5.

KERAMETI EBU-ISHAKA SA'D BIN EBI VEKKASA R.A.

- Kajs prenosi od Sa'da da je rekao:

“Allahov poslanik s.a.v.s. je rekao: “Gospodaru moj, uslišaj mu (Sa'du) dovu kad god Te zamoli”.”¹¹⁶

- Ismail bin Ebi Halid prenosi od Kajs bin Hazima:

“Obaviješten sam da je Allahov poslanik s.a.v.s. rekao: “Gospodaru moj, uslišaj Sa'dovu dovu kad Te zamoli”.”¹¹⁷

- Rekao je Sa'd bin Ebi Vekkas:

“Na Dan Uhuda bio sam sa Allahovim poslanikom s.a.v.s. i vidio sam sa njegove desne i lijeve strane dva čovjeka u bijeloj odjeći koje nisam vidio nikad, ni prije ni poslije toga.”¹¹⁸

- Zubejr bin Adijj prenosi od Musa'ba da je rekao;

“Jedne džume, dok nam je Sa'd držao hutbu u Kufi, reče:

“O stanovnici Kufe, recite mi kakav sam vam upravnik bio?”

Tad ustade jedan čovjek i reče: “Allahu dragi, ja, uistinu, znam i tvrdim da Sa'd nije pravedno upravljao, niti pošteno dijelio, niti se hrabro borio!”

Sa'd reče: “Gospodaru moj, ako ovaj čovjek laže, molim Te da ga oslijepiš, da ga što prije osiromašiš, da mu daš dug život u siromaštvu i da ga izložiš iskušenjima.”

Taj čovjek nije umro, a da prethodno nije oslijepio.

Prije toga, kad god bi prolazio ulicama zavirivao bi u tuđe kuće i avlije. Vrlo brzo je osiromašio toliko da je ostatak svog života proveo preživljavajući od prosjačenja. Živio je toliko dugo da je

¹¹⁶ U senedu se nalazi nekoliko ličnosti o kojima nemamo podatke. Ovaj hadis bilježi Tirmizi, 3751; Ibn-Hibban “El-Ihsan”, 6951; Hakim, El-Mustedrek”, 3/499; Ebu-Ne'im “El-Hilije”, 2/93; Ibn-Kesir, “El-Bida je ve en-Nihaje”, 8/76; Hajsemi, “Medžme'u ez-Zevaid”, 9/153.

¹¹⁷ Sened joj je prekinut. Hadis biljaži Sa'd, “E't-Tabekat”, 3/142.

¹¹⁸ Buharija, 4054; Muslim, 2306.

dočekaio Hadždžadžovo nasilje u kom bijaše ubijen. Kad bi ga ljudi pitali: “Kako si?”, govorio bi: “Slijep i siromašan, stigla me je Sa’dova dova.”¹¹⁹

- Jahja bin Abdurrahman bin Ebi Lebibe prenosi od svog djeda da je rekao:

“Sa’d je učeći dovu rekao: “Gospodaru moj, ja imam malu djecu, pa Te molim, odloži mi smrt dok ne porastu”. Nakon toga je Sa’d umro tek nakon dvadeset godina.”¹²⁰

- Mugire je prenio od svog oca da je rekao:

“Neki članovi moje porodice su bili kod Sa’dove porodice pa su tamo vidjeli jednu ženu dječijeg stasa. Mi upitismo: “Ko je ovo?” Oni nam odgovoriše: “Sa’dova kćerka”. Jednog dana Sa’d je ostavio vodu nakon’ abdestskog čišćenja, a ona je došla i zamočila ruku u tu vodu. Vidjevši to Sa’d je oštro pogleda i reče: “Da Bog da ne narasla”. Nakon toga ona više nije rasla.”¹²¹

- Abdurrezzak prenosi od svog oca, a on od Mejna’a, sluge Abdurahman bin Avfa:

“Jedna žena je stalno dosađivala Sa’du i uznemiravala ga. On joj je to zabranjivao, ali ona nije prestala. Jednog dana dok je Sa’d abdestio ona se ponovo pojavi i poče ga uznemiravati. Iznerviran Sa’d reče: “Da Bog da ti se lice izvratilo”. Nakon toga joj se lice izvratilo.”¹²²

¹¹⁹ Sened je vjerodostojan, osim jednog prenosioca o kojem nismo našli podatke. Buharija, 755; Muslim, 453.

¹²⁰ Sened je da’if. Predaju bilježi Bejheki u “Delailu en-Nubuvveh”, 6/191.

¹²¹ Sened je da’if. Predaju bilježi Ibn-Ebi Dunja sa svojim senedom u “Mudžabu ed-Da’ve”, 70.

¹²² Sened je odbačen. Pradaju bilježi Ibn-Ebi Dunja, “Mudžabu ed-Da’ve”, 71.

KERAMETI SE'ID BIN ZEJDA R.A.*

- Omer bin Muhammed prenosi od svog oca, a on od Se'id bin Zejda:

“Jedna žena po imenu Erva se prepirala sa Se'idom oko dijela zemlje. Se'id bin Zejd joj reče: “Čuo sam Allahovog poslanika s.a.v.s. kako kaže: “Ko bespravno uzurpira samo jedan pedalj tuđe zemlje, Allah dž.š. će mu na Sudnjem danu o vrat okačiti sedam zemalja”, zatim reče: “Gospodaru moj, ako ona laže molim Te da je oslijepiš i učiniš da joj kabur bude u njenoj kući”. Nakon toga vidjeli smo je slijepu kako se kreće ulicama pridržavajući se za zidove avlija. Stalno je ponavljala: “Stigla me je Se'idova dova”. Tako jednog dana dok se kretala po kući posrnula je i upala u bunar koji se nalazio u njenoj kući. Tu je i ostala i to joj je bio kabur.”¹²³

* Ime mu je Se'id bin Zubejr bin Omer bin Nufejl, rano je prihvatio islam i jedan je od deseterice kojima je obećan Džennet na dunjaluku. Umro je 50/51 god. po Hidžri. (“El-Hilije”, 971; “Sifetu es-Sufuvve”, 363)

¹²³ Muslim, 1610.

KERAMETI ABDULLAH BIN MES'UDA R.A.

- Ibrahim prenosi od Alkame da je rekao:

“Abdullah bin Mes'ud je čuo za pomračenje pa je rekao: “Mi, ashabi Allahovog poslanika s.a.v.s., smatrali smo Allahove ajete milošću, a vi ih smatrate kaznom i zastrašivanjem.”¹²⁴

Jedne prilike dok smo sjedili sa Allahovim poslanikom s.a.v.s. nismo imali ništa za hranu. Tad nam reče Allahov poslanik s.a.v.s.: “Ima li iko malo vode?” Donesoše mu vodu, pa je Poslanik izli u jednu posudu, a zatim stavi ruku u tu posudu. Tad primijetismo kako voda izvire između njegovih prstiju. Zatim reče: “Dođite na čisto i berićetli, od Allaha dž.š.. Tada se svi napismo vode. Abdullah je rekao: “Uistinu smo slušali tesbih hrane koju jede Allahov poslanik s.a.v.s.”¹²⁵

¹²⁴ Ne predstavljaju sve natprirodne pojave bereket i blagoslov kao ni kaznu i zastrašenje. Ono što je u natprirodnim pojavama dobro i korisno, to predstavlja Allahovu milost, a ono što je štetno i što ulijeva strah to predstavlja kaznu, opomenu ili upozorenje.

¹²⁵ Buharija, 3579; Tirmizi, 3633.

KERAMETI ABBAS BIN ABDUL-MUTTALIBA R.A.

- Enes r.a. kaže:

“Kad bi nastupila sušna godina Omer r.a. bi klanjao namaz i učio dovu za kišu sa Abbas bin Abdul-Muttalibom. Govorio bi: “Gospodaru naš, mi smo prije tražili od Tebe kišu sa Tvojim poslanikom s.a.v.s. i Ti bi nam je poslao. Danas Te mi molimo sa amidžom Allahovog poslanika s.a.v.s., pa Gospodaru naš, napoj nas”. Odmah potom kiša bi pala.”¹²⁶

- Ibn-Abbas je rekao:

“Kada bi bila velika suša Omer bi uzeo za ruku Abbas bin Abdul-Muttaliba i rekao: “Gospodaru naš, mi Ti se zalažemo sa (...) amidžom Tvog poslanika. Nakon toga počela bi padati obilna kiša.”

Jedne prilike držeći ljudima hutbu Omer je rekao: “O ljudi, uistinu je Allahov poslanik s.a.v.s. gledao na Abbasa kao na svog oca. Istinski ga je poštovao i cijenio, sa dobročinstvom ispunjavao sve dužnosti prema njemu i uvijek mu je opraštao.” (Aludiranje na slučaj kad su Allahovom poslaniku s.a.v.s., za vrijeme njegove bolesti, dali lijek bez njegove s.a.v.s. želje za tim lijekom. Tad je Allahov poslanik s.a.v.s. naredio svim ukućanima da uzmu taj lijek osim Abbasu).”¹²⁷

- Ibn-Abbas kaže:

“Jedne sušne godine Omer je molio za kišu sa Abbasom, pa je rekao: “Gospodaru naš, uistinu su, ovi ljudi Tvoji robovi, sinovi Tvojih robinja. Sakupili su se ovdje nadajući se Tvojim milosti. Mi Te molimo sa amidžom Tvoga poslanika da nam pošalješ kišu koja će napojiti Tvoje robove i oživjeti Tvoje zemlje. Gospodaru naš,

¹²⁶ Buharija, 3710; Ibn-Hibban, “El-Ihsan”, 2750; Ibn-Sa’d, “Et-Tabekat”, 4/28.

¹²⁷ Sened je da’if. Predaju bilježi Hakim sa svojim senedom, “El-Mustedrek”, 3/334.

molimo Te sa amidžom Tvoga poslanika i sa njegovom sijedom kosom da nam pošalješ kišu". Nakon toga odmah bi pala obilna kiša. Tad je Abbas bin Utbe bin Ebi Leheb spjevao nekoliko divnih stihova u kojima opisuje taj događaj i na kraju kaže da je najveći ponos za ljude Allahov poslanik s.a.v.s. i da ni na šta drugo čovjek ne može biti ponosniji."¹²⁸

- Rekao je cijenjeni šejh Ebu-Kasim Hamza (jedan od potomaka Abbasa bin Abdul-Muttaliba):

"Čuo sam Ebu-Ahmeda Ubejdullaha bin Ahmeda el-Feraidija kako kaže govoreći o amidži Hamze bin Kasima bin Abdulaziza el-Hašimija kako kaže: "Ja nisam prisustvovao događaju sa Hamzom, ali je dosta ljudi bilo prisutno kada je on u Bagdadu molio za kišu. Zamolio je Allaha dž.š., zatim zgrabio svoju sijedu kosu, a imao je izuzetno lijepu sijedu kosu, i rekao: "Gospodaru moj, ja sam potomak čovjeka sa čijom sijedom kosom Te je molio Omer r.a., pa si im poslao kišu. Gospodaru naš, molim Te pošalji i nama kišu." Neprestano je ponavljao te riječi sve dok nije pala kiša, a pala je vrlo brzo."¹²⁹

¹²⁸ U senedu se nalazi nekoliko prenosilaca o kojima nismo mogli naći podatke. Predaja je potvrđena drugim predajama u istom značenju.

¹²⁹ Ovaj događaj bilježi Bagdadi u svom djelu "Tarihu Bagdad" 8/182.

KERAMETI HUSEJNA BIN ALIJE BIN EBI TALIBA R.A.

- Atta bin Muslim prenosi od Eslema koji kaže:

“Pričali su mi oni što su bili sa Husejnom na Dan Kerbele, kada je Husejn ubijen:

Jedan čovjek je istupio i upitao:

“Ko je od vas Husejn?”

Između sviiju nas Husejn mu prvi odgovori rekavši: “Ja sam Husejn. Šta želiš Allahov robe?”

“Da te obradujem sa vatrom, Allahov neprijatelju!”

“Teško tebi, zar mene?”

“Da, tebe”.

“A zašto? Allah je Milostiv i šefat Allahovog poslanika je primljen.” Husejn prouči dovū: “Gospodaru moj, ako je ovaj Tvoj rob lažljivac baci ga u vatru i danas ga učini opomenom njegovim drugovima”.

Nakon te dove čovjek nije uspio zategnuti ni povodac svoga konja, a konj mu je već poskočio i zbacio ga sa sebe. Pri tome su mu noge ostale u zengijama i konj ga stade udarati sve dok ga nije iskomadao kopatima.

Svojim očima sam vidio njegove krvave ostatke kako leže rabacani po zemlji. Tako mi Allaha, nismo se čudili brzini uslišanja Husejnove dove koliko smo se čudili našem ravnodušnom stajanju dok se to dešavalo. Kao da su nam srca bila od željeza.¹³⁰

- El-Ahves prenosi od Abdulmelika bin Umejra:

“Sjedili smo na jednom sijelu časteći jedan drugog raznim mirisima, međutim, miris katrana je ubjedljivo dominirao. Neko sa sijela reče čovjeku od koga je dolazio miris katrana: “O čovječe, ti koristiš mirise, a miris katarana sa tebe nadvlađuje sve druge mirise”. “Zar

¹³⁰ Sened je da'if, jer je prenosilac nepoznat. Predaja se navodi u djelu “Medžme’u ez-Zevaid”, 9/193; “Tarihu et-Taberi”, 5/430,431.

ste to već osjetili?”- upita on. “Da” – rekoše prisutni. Reći ću vam o čemu se radi: “Bio sam sa onim koji su napali Husejna, sina Alijinog, i njegove drugove. Jedne noći usnio sam Sudnji dan. Ljudi su bili proživljeni žedni i već su bili skupljeni na jednom mjestu. Primijetih jednog čovjeka kako poji ljude sa svog Havda (vrela). Bio je to Allahov poslanik s.a.v.s.. Rekoh mu: “Allahov poslaniče, napoj me”. Poslanik reče: “Napijte ga.” Tad jedan čovjek reče: “Allahov poslaniče, to je jedan od onih koji su napali Husejna”. Poslanik s.a.v.s. reče: “Vodite ga sa ubicama Husejna i napijte ga katranom!” Kad sam se probudio na sebi sam osjetio miris katrana koji i vi osjećate.”¹³¹

- Kerreh bin Halid prenosi od Ebu-Redža'a da je rekao: “Nemojte psovati stanovnike ove kuće. Njen vlasnik je bio naš komšija i nakon što je ubijen Husejn, rekao je: “Konačno je ubijen i onaj balavac”. Nije prošlo dugo, a Allah je učinio da dva meteora padnu s neba i pogode ga direktno u oči, te mu ih potpuno sprže kao da ih nikada nije ni bilo.”¹³²

¹³¹ U senedu se nalazi nekoliko osoba o kojima nismo mogli naći podatke.

¹³² Sened je da'if. Predaju bilježi Hajsemi i prepisuje je Taberani. On kaže da su prenosioci vjerodostojni. Vidi "Medžme'a ez-Zevaid", 9/196.

KERAMETI ABDULLAH BIN OMERA, ABDULLAH BIN ZUBEJRA I MUS'ABA R.A.

- Sufijan es-Sevri prenosi od Tarika bin Abdulaziza, a on od Ša'bija da je rekao: "Uistinu sam svojim očima vidio čudo. Sjedili smo u dvorištu Ka'be. Sa nama su bili Abdullah bin Omer, Abdullah bin Zubejr, Mus'ab bin Zubejr i Abdulmelik bin Mervan. Nakon što prisutni završiše sa međusobnim razgovorima neko reče: "Neka ustane svako od njih i ode do Ruknul-Jemanija (Jemenskog ugla), prisloni se uza nj i neka moli Allaha dž.š. za ono što mu je najpotrebnije i najdraže. Ustani Abdullah bin Zubejre, ti si prvi čovjek rođen nakon Hidžre!"

Na te riječi Abdullah bin Zubejr ustade, priđe Jemenskom uglu, prisloni se uza nj i reče: "Gospodaru moj, Ti si uistinu Veličanstven, molim Te svetošću Tvoga lica, svetošću Tvoga Arša i svetošću Tvoga poslanika Muhammeda s.a.v.s. da me ne usmrtiš sve dok mi ne daš upravu nad Hidžazom i ne dodijeliš mi hilafet." Zatim je došao i sjeo. Bi rečeno: "Ustani Mus'ab bin Zubejre!" Ustao je i prišao Jemenskom uglu, prislonio se uza nj i rekao: "Gospodaru moj, Ti si istinski Gospodar svega i Tebi se sve vraća. Molim Te, Veličinom Tvoje moći nad Tvojim stvorenjima da me ne usmrtiš sve dok mi ne predaš upravu nad Irakom i ne učiniš da se oženim Sekinom, kćerkom Husejnovom." Zatim je došao i sjeo. Bi rečeno: "Ustani Abdulmelik bin Mervane!" I on je ustao i učinio kao prethodna dvojica rekavši: "Gospodaru moj, Gospodaru sedam nebesa i sedam zemalja, Gospodaru Zemlje obrasle biljem i zelenilom, nakon njene suše i mrtvila, molim Te svim onim čime su Te molili Tvoji pokorni robovi, molim Te svetošću Tvoga lica i veličinom Tvoga prava nad Tvojim stvorenjima, molim Te pravom i čašću Tvojih robova dok tavafe oko Tvoje kuće da me ne usmrtiš dok mi ne podariš upravu nad istokom i zapadom Zemlje i da se sa mnom ne spori niko, a da mu se glava ne nađe na mome stolu." Zatim je i on došao i sjeo. Zatim bi rečeno: "Ustani Abdullah bin

Omere!” Ustao je i prišao Ka’bi, dodirnuo jemenski ugao i rekao: “Gospodaru moj, Ti si uistinu Milostivi i Samilosni, molim Te Tvojom milošću koja je pretekla Tvoju srdžbu i molim Te veličinom Tvoje moći nad svim Tvojim stvorenjima da me ne usmrtiš sve dok ne zaradim Džennet.”

Eš-Ša’bi je rekao: “Svojim očima sam vidio kako je svakome od njih dato ono što je tražio, a Abdullah bin Omer je obradovan Džennetom, koji mu bijaše predložen.”¹³³

¹³³ Sened je da’if. Predaju bilježi Ibn-Ebi Dunja, “Mudžabu ed-Dave”, 109, i Ebu-Ne’im sa drugim senedom, “El-Hilje”, 1/309.

KERAMETI EBU-SULEJMANA, HALID BIN VELIDA EL-MAHZUMIJA R.A.

- Sufijan bin Ujejne kaže: “Prenosi Bejan i Ismail bin Ebi Halid od Kajsa bin Ebi Hazima da je rekao:

“Vidio sam Halid bin Velida u mjestu Hira kad mu je donesen otrov, a on upita: “Šta je ovo?”

“Otrov koji na mjestu usmrćuje”, rekoše.

On reče: “Bismillah”, a zatim ga proguta i osta živ.¹³⁴

- A'meš prenosi od Hajsema da je rekao:

“Halid bin Velid je došao sa jednim čovjekom koji je nosio posudu sa alkoholom, pa je rekao: “Gospodaru moj, učini ga medom!” Taj alkohol bi pretvoren u med.”¹³⁵

- El-Avam bin Havšeb je rekao:

“Pričali su mi ljudi iz moga naroda da je sa njima bio jedan čovjek koga su zvali Sa'sa. On je tajno prodavao alkohol u logoru Halid bin Velida. Halid je to osjetio, pa je počeo obilaziti logor. Pri tome je naišao na čovjeka sa jednom posudom koga su njegovi drugovi poslali da im kupi alkohola. On je već bio kupio posudu alkohola i vraćao se njima noseći je. Halid ga zaustavi uhvativši ga za ruku i upita ga: “Šta je to?” “Sirće!”, odgovori čovjek. A Halid mu reče: “Da Bog da ga Allah učinio sirćetom!” Kada je došao svojim drugovima i kada su otvorili posudu koju je nosio, u njoj je bilo najčišće sirće što može biti.”¹³⁶

- A'meš prenosi od Hajsema:

“Prolazili su pored Halid bin Velida ljudi noseći posudu u kojoj su nosili tajno kupljeni alkohol. Halid ih upita :”Šta je to?” “Sirće.”,

¹³⁴ Sened je hasen. Predaju bilježi Hajsemi, “Medžme’u ez-Zevaid”, 9/350, i Taberi u “Tarihu”, 3/363.

¹³⁵ Autor ovu predaju navodi sa tri seneda. Vidi “Mudžabu ed-Da’ve”, 88 i “El-Bidaje ve en-Nihaje”, 7/114.

¹³⁶ Sened joj je da’if. Predaju bilježi Ibn-Ebi Dunja, “Mudžabu ed-Da’ve”, 135.

kratko odgovoriše. Halid im reče: "Da Bog da ga Allah pretvorio u sirće!" Kada su kasnije otvorili posudu našli su u njoj sirće, iako su kupili pravi alkohol."¹³⁷

¹³⁷ Sened joj je da'if.

KERAMETI EBU-MUNZIRA UBEJ BIN KA'BA R.A.

- Se'id bin Džubejr prenosi od Ibn-Abbasa:

“Omer bin el-Hattab nam je naredio: “Dodite sa nama u zemlju našeg naroda!” Svi smo krenuli. Ubej bin Ka'b i ja smo bili na začelju kolone sa zadnjom skupinom ljudi. Tad primijetismo da se oblaci na nebu komešaju i nagomilavaju. Ubej bin Ka'b prouči: “Gospodaru naš, sačuvaj nas štete koju nose ovi oblaci.” Kada smo se sastali sa Omerom vidjeli smo da im je nevrijeme nanijelo velike probleme. Vidjevši nas, Omer upita: “Zar i vas nije zadesilo nevrijeme kao i nas?!” Rekosmo: “Ebu-Munzir je zamolio Allaha dž.š. da nas sačuva nevremena.” A Omer nam reče: “Pa, zar niste molili i za nas!?”¹³⁸

¹³⁸ Prenosioci su vjerodostojni s tim da je sened prekinut. Ibn-Ebi Dunja navodi istu predaju sa potpunim senedom koji je vjerodostojan. Vidi “Mudžabu ed Da've”, 74.

KERAMETI EBU-DERDAA, IBN-ENESA I SELMANA EL-FARISIJA R.A.

- Amr bin Murre prenosi od Hajsema:

“Jedne prilike Ebu-Derda je popravljao svoju posudu. Oma mu ispade iz ruku i pade na zemlju veličajući Allaha dž.š.. Ebu-Derda povika: ”Selmane, dođi ovamo da čuješ ono što niko tvoj nikad nije čuo!” Kad je Selman stigao glas je već bio utihnuo. Ebu-Derda ga obavijesti o onome što se desilo, a Selman mu reče: “Da nije slavila Allaha dž.š., vidio bi ili čuo neka druga Allahova čuda.”¹³⁹

- Gejlani el-Fezarij prenosi od Ebu-Katileta da je on običavao govoriti:

“Čuvajte se oštroumnosti učenjaka, jer je ona pravo koje je Allah dž.š. dao učenjacima s kojom raspolažu u svom mišljenju i razumu. Ebu-Derda je jednog dana spomenuo Fitnu (Veliku smutnju s kojom su iskušani Alija i Muavija p.p) na što mu reče jedan čovjek koji nije učestvovao u borbama: “Gdje su naše sablje, pa da mi presudimo?” Ebu-Derda mu reče: “Ja se zaista bojim da nećeš, ako im se samo približiš, izgubiti oko i polomiti zube.” U bici na Siffinu taj čovjek je učestvovao u borbama i u njima izgubio oko i polomio zube. Tad je rekao: “Da Allah oprostí Ebu-Derdau, jedno mi je bilo dovoljno.”¹⁴⁰

- Ibn-Kajs el-Esedi prenosi od Muslima bin Gibta da je rekao:

“Selman je ušao kod svog prijatelja koji je bio na smrtnoj postelji, pa je rekao: “O Meleku smrti, budi blag prema mom prijatelju!” Bi mu odgovoreno iz jednog mjesta u kući: “Ja sam prema svakom mu’minu blag.”¹⁴¹

¹³⁹ Sened je prekinut. Međutim, ova predaja se navodi sa još dva seneda. Vidi Ebu-Ne'im, “El-Hilje”, 2/224.

¹⁴⁰ U senedu se nalaze dvije osobe o kojim nema zabilježenih podataka, jedan od njih je Gejlani el-Fezariji. Također, nismo mogli naći da još iko spominje ovu predaju.

¹⁴¹ U senedu se nalazi nekoliko prenosilaca o kojima nismo mogli naći podatke.

KERAMETI EBU-NEDŽIDA IMRAN BIN HUSAJNA R.A.

- Hamid bin Hilal kaže: Čuo sam Muttarifa bin Abdullaha kako kaže:

“Rekao mi je Imran bin Husajn: “Obavijestit ću te o onome za što se nadam da će te Allah dž.š. okoristiti njim. Uistinu je Allahov poslanik s.a.v.s. spojio hadž i umru i do kraja svog života nije to zabranio, niti je o tome objavljeno ništa iz Kur’ana što bi to zabranjivalo.

Uistinu su mene meleki selamili, ali kada sam počeo da se liječim kejjom* prestali su. Kada sam ostavio liječenje na taj način, ponovo su me počeli selamiti.”¹⁴²

* Kejj – stavljanje vrelog predmeta na bolesni dio tijela s ciljem liječenja. Bio je poznat u vrijeme Poslanika, ali Poslanik s.a.v.s. ga nije nikad koristio.

¹⁴² Muslim, 1226

KERAMETI ENES BIN MALIKA R.A.

- Džafer bin Sulejman prenosi od Sabita da je rekao:

“Bio sam sa Enesom kad je došao njegov nadzornik i rekao: “O Ebu-Hamza, zavladała je velika suša!” Enes bin Malik ustade, abdesti, izađe u pustinju i klanja dva rekata, a zatim prouči dovu. Nakon toga sam potpuno jasno vidio oblake kako nadolaze. Zatim je počela padati obilna kiša. Nakon što je kiša prestala, Enes je poslao nekog od svojih ukućana rekavši: “Idi vidi kakvo je nebo(...)!”¹⁴³

¹⁴³ Sened jo j je da'if. Predaju navodi Ibn-Ebi Dunja, “Mudžabu ed-Da've”, 79. Ova predaja ima i druge predaje koje je potkrepljuju. Vidi Ibn-Sa'd, “Et-Tabekat” 7/21; Bejheki, “Delailu en-Nubuvve”, 6/147.

KERAMETI BERA BIN MALIKA R.A.*

- Enes bin Malik prenosi:

“Rekao je Allahov poslanik s.a.v.s.: “Koliko je slabih, ugroženih, potlačenih i siromašnih koji se pozovu na Allaha dž.š. i odmah nakon toga, čudotvornim razvojem događaja, pobijede. Jedan od njih je i Bera bin Malik r.a.”

U jednom pohodu Bera bin Malik se sukobio sa ogromnom neprijateljskom vojskom. Ta vojska je dobrano uzdrmla muslimanske redove i uspjela ih opkoliti. Opkoljeni muslimanski vojnici rekoše: “O Bera, Allahov poslanik s.a.v.s. je za tebe rekao: “Kad bi Bera bin Malik zamolio, Allah dž.š. bi mu udovoljio.” Bera bin Malik reče: “Gospodaru moj, molim Te i zaklinjem se Tobom da nam učiniš dostupnim njihova leđa i vratove.” Nakon toga, muslimani razbiše obruč i potjeraše neprijatelje. Ponovo ih sretoše na jednom mostu u kanjonima Susata (u Perziji) Neprijatelj ih opkoli muslimanski vojnici ponovo rekoše: “O Bera, zamoli Allaha dž.š..” Bera reče: “Gospodaru moj, molim Te i zaklinjem se Tobom da nam učiniš dostupnim njihova leđa i vratove i da me pridružiš Allahovom poslaniku.” To im bi udovoljeno, a Bera bin Malik pade kao šehid.”¹⁴⁴

* Bera bin Malik bin Nadr el-Ensari. Enes bin Malik mu je brat. Sa Allahovim poslanikom je učestvovao u svim bitkama osim Bedra. Osvjedočeno je da su mu se primale dove. Bio je izuzetno hrabar. Poginuo je za vrijeme Omerovog hilafeta 23.h.g. Po nekima prije toga.

¹⁴⁴ Hakim kaže da je sened sahih. To potvrđuje i Zehebi. Vidi “Medžme’u ez Zevaid”, 10/264; “El-Mustedrek”, 3/292; “El-Hilje”, 1/350; Tirmizi, 3754; “El-Fethu er-Rebani”, 19/120.

KERAMETI ALA'A BIN EL-HADREMIJA R.A.*

- Ebu-Selil prenosi od Darib bin Nefira da je rekao:

“Bio sam u pratnji Ala'a bin el-Hadremija kada je poslan da osvoji Bahrejn. Slijedili smo put koji je vodio kroz pustinju, pa smo toliko ožednili da smo se uplašili da ćemo pomrijeti od žeđi. Najgore je bilo to što nismo znali koliki je put pred nama i koliko je prostrana pustinja. Spomenili smo naše strahove i razmišljanja Ala'u, pa je on odmah sjahao, klanjao dva rekjata i zatim proučio: “Ja Halimu, ja Alimu, ja Aliju, ja Azimu, molim Te napoj nas!” Utom nas pokri veliki oblak poput džinovskog ptičijeg krila i napravi nam debelu hladovinu koja nas je pratila kroz pustinju sve dok nismo došli do jednog zaljeva. Tu počesmo tražiti brodove kako bi se prebacili do Bahrejna, ali ih ne nađosmo. Saopćili smo to Ala'u, a on je ponovo klanjao dva rekjata i proučio: “Ja Halimu, ja Alimu, ja Azimu, dozvoli nam!” Zatim je uzeo uzde svoga konja i rekao: “Predite, sa Allahovim imenom!”

Ebu-Hurejre je rekao: “Išli smo vodom i, tako mi Allaha dž.š., u vodu nije propalo ni jedno stopalo, kopito ili papak, a bilo nas je četiri hiljade.”

Nakon što smo prešli upitao je: “Je li išta izgubljeno?” Odgovorismo: “Ne.” Tako smo stigli u Bahrejn i osvojili ga. Tu smo boravili godinu dana, a zatim je Ala'a umro, da mu se Allah smiluje.

Ebu-Hurejre je rekao: “Ja sam ga pazio u bolesti, ogasulio ga, umotao u ćefine, klanjao mu dženazu i ukopao ga. Nakon toga neko je rekao: “Otkopat će ga psi ili zvijeri.” Kad smo otkopali njegov kabur nismo ga našli u njemu.”¹⁴⁵

* Ala bin Abdullah el-Hadremi. Otac mu je živio u Mekki. Allahov poslanik s.a.v.s ga je postavio za namjesnika u Bahreju. Tamo je ostao sve do Omera r.a. Umro je 24.h.g. a po nekima prije toga. Bio je od onih kojima su se primale dove. (“El-Isabe”, 8/38 i “Sifetu es-Sufuvve” 10/684)

¹⁴⁵ Sened ove predaje je da'if. Međutim, ova predaja se navodi sa drugim senedima. Vidi: “Mudžabu ed-Da've”, 75-77; “El-Hilje” 1/8; “Medžme'u ez-Zevaid” 9/376. “Delailu en-Nubuvve”, 6/51-54.

KERAMETI EHBAN BIN SAJFIJA R.A.*

- Abdullah bin Ubejd prenosi od Udejse bint Ehbana bin Sajfi da je rekla:

“Moj otac mi je oporučio da ga nakon smrti umotamo samo u dva čaršafa. Mi smo to i učinili, ali smo uz to na njemu ostavili i njegovu košulju. Sutradan kada smo se probudili bili smo zatečeni. Njegova košulja u kojoj je ukopan, visila je okačena na vješalici.”¹⁴⁶

* Ehbana ili Hibbana bin Sajfi el-Gaffari, zvani Ebu-Muslim. Umro je u Basri. (“El-Isti’ab”, 1/216; “El-Isabe” 126.)

¹⁴⁶ Sened joj je da’if. Predaja se također navodi sa drugim senedima. Vid: “El-Isti’ab”, 1/117 “El-Isabe” 126.

KERAMETI HADŽERA BIN ADIJJA*

- A'meš prenosi od Habib bin Sahbana da je rekao:

“Kada smo stigli do obale Tigrisa, došao je jedan čovjek koga su ljudi zvali Hadžer bin Adijj i rekao: “Sa Allahovom dozvolom, smrtni čas je već određen.” Zatim je potjerao svog konja i zagazio u Tigris. Za njim su svi ostali zakoračili u rijeku i napredovali površinom rijeke. Kada ih neprijatelji vidješe kako se kreću površinom vode povikaše : ”Dolaze šejtani, dolaze šejtani!!!”, i dadoše se u bezglavi bijeg. Izašli smo na drugu obalu i ušli u njihov napušteni logor. Tu smo našli izuzetno bogat ratni plijen i obilje zlata i srebra. Tad jedan čovjek počeo vikati: “Ko će od srebra napraviti zlato?” Pored obilnog ratnog plijena tu smo zaplijenili veće količine kamfora i jednu kravu. Kravu smo zaklali i stavili je u lonce da se kuha. Od kamfora smo mislili da je so, pa smo ga stavili u meso. Kada smo počeli jesti kravlje meso osjetili smo da je vrlo gorko, pa jedan čovjek povika: “Kod ovih nevjernika je i so gorka.”¹⁴⁷

- Prenosi A'meš od nekih ashaba da su rekli:

“Stigli smo do Tigrisa i vidjeli da je ogroman i da ga ne možemo prijeći. Na njegovoj drugoj obali su bili utaboreni neprijateljski vojnici. Stajavši tako na obali, jedan naš vojnik istupi i povika: “Bismillah – sa imenom Allaha!”, i potjeravši svoga konja odmah zagazi u vodu. Zatim svi povikaše: “Bismillah – sa imenom Allaha! Bismillah – sa imenom Allaha!” i zagaziše u vodu slijedeći primjer onog čovjeka. Kad ih neprijatelji vidješe kako napreduju površinom

* Hadžer bin Adij bin Edber el-Kindi, zvani Ebu-Abdurrahman Kufi. Bio je jedan od časnih ashaba. Ubio ga je Muavija zbog njegovog sukoba sa Zijadom, Muavijinin upravnikom nad Irakom. Ubijen je 51. god. po Hidžri. (Vidi: “El-Isti’ab, 2/310; “El-Isabe”, 2/217.)

¹⁴⁷ Prenosioci su vjerodostojni osim jednog čovjeka o kome nismo našli podatke. Predaju bilježi Ibn-Džerir Taberi sa više različitih seneda i spominje se prelazak muslimanske vojske preko Tigrisa pod komandom Sa’d bin Ebi Vekkasa. Vidi: “Tarihu el-Umem ve el-Muluk”, 4/816.

rijeke ne propadajući u nju i ne utapajući se, povikaše: “Šejtani!!! Šejtani!!!” i dadoše se u bijeg glavom bez obzira. Muslimanski vojnici su prešli na drugu obalu izgubivši samo jednu čašu koja je bila okačena na jednom sedlu. U neprijateljskom logoru su našli bogati ratni plijen i oslobodili su ta područja. Tad jedan naš vojnik počeo vikati: “Ko će od srebra napraviti zlato?”¹⁴⁸

¹⁴⁸ Sened je da'if zbog toga što je prenosilac predaje nepoznat. Međutim Ibn Džerir navodi istu predaju sa više seneda. Vidi predhodnu predaju.

KERAMETI EBU-MUALLEKA R.A.*

- Hasan prenosi od Enesa r.a. je Allahov Poslanik s.a.v.s. rekao: "Jednog ensariju, ashaba Allahovog poslanika, su zvali Ebu-Mualek. On je trgovao svojom i tuđom robom putujući u daleke krajeve. Bio je skroman, brižan i odgovoran. Jedne prilike, na putu ga je presreo maskirani, naoružani lopov koji mu reče: "Daj sve što imaš, jer ću te sada ubiti!" Ebu-Malek mu reče: "Zašto želiš moj život? Tebe zanima imetak." Lopov reče: "Što se tiče imetka, on je već svakako moj, ali ja želim da te ubijem." Ebu-Mualek reče: "Ako si tako odlučio onda mi dopusti da klanjam četiri rekjata." Lopov reče: "Klanjaj, ti ionako nećeš dugo." Čovjek se abdesti, klanja četiri rekjata i na zadnjoj sedždi prouči: "O Voljeni, Gospodaru Arša veličanstvenog, o Ti koji činiš šta hoćeš, molim Te Tvojom veličinom kojoj nema ravne i Tvojom vlašću koja nikome nasilje ne čini i Tvojim svjetlom koje ispunjava sve dijelove Arša da me sačuvaš zla ovog lopova, o Ti koji pomažeš nevoljnike pomози mi!" Dovu je proučio tri puta. Najednom-se pojavi konjanik sa kopljem postavljenim između ušiju njegovog konja, jurnu na lopova, probode ga kopljem i na mjestu ga ubi, zatim se uputi ka trgovcu, pa mu reče: "Ustani!" Začuđeni trgovac ga upita: "Ko si ti? Danas me je Allah spasio tobom." On odgovori: "Ja sam melek sa četvrtog neba. Molio si Allaha dž.š. prvom dovom od kóje sam čuo zveket nebeskih vrata. Uputio si drugu dovu, pa sam čuo viku nebeskih stanovnika, zatim si uputio treću dovu, pa bi rečeno: "Mazlumova dova." Ja sam zamolio Allaha dž.š. da mi povjeri zadatak da ga ubijem."

Enes je rekao: "Znaj da svako ko abdesti, klanja četiri rekjata i moli Allaha dž.š. ovom dovom, biće mu uslišana, svedjedno bio on u nevolji ili ne."¹⁴⁹

* Ibn-Malek el-Ensari. U djelu "El-Isabe" ne postoje detaljniji podaci o njegovoj biografiji koji bi nam pomogli da saznamo nešto više o njemu. Onaj ko ga je svrstao u ashabe najvjerojatnije se oslonio na ovu predaju o njemu, a Allah najbolje zna. ("El-Isabe", 12/24)

KERAMETI EBU-EMAMETA EL-BAHILIJA R.A.

- Rekla je sluškinja Ebu Ename:

“Ebu Ename je izuzetno mnogo volio dijeliti sadaku. Za nju bi ostavljao novac, odjeću, hranu, a kod kuće bi jeo samo luk ili nešto slično. Niko mu ne bi zatražio sadaku, a da mu ne bi udijelio ono što je imao pripremljeno tog dana i tog časa. Jedne prilike je udijelio i zadnju glavicu luka koju je imao. Sutradan, kada smo se probudili u kući nismo imali ništa za jelo, a od novca smo imali samo tri dinara. Tada dođe jedan siromah i on mu dade dinar. Zatim dođe drugi, a on i njemu dade dinar. Na kraju, dođe treći siromah i on mu dade posljednji dinar koji smo imali. Tako ostasmo i bez hrane i bez novca. Ja se naljutih pa mu rekoh: “Nama nisi ostavio ama baš ništa!” On je samo legao, zatvorio vrata kuće i potpuno smiren zaspao. Kada je proučen ezan za podne dođoh mu i probudih ga, te on ode u džamiju posteći tog dana. Ja mu se pridružih u postu, zatim sam posudila novac kojim sam kupila namirnice za iftar. Postavila sam sofru i kad priđoh njegovoj postelji da je pospremim podigoh jastuk i pod njim nađoh zlato. Odmah pomisli: “To je učinio samo da me provjeri.” Prebrojala sam zlatnike i izbrojala tri stotine zlatnika. Ostavila sam ih na isto mjesto gdje su bili i čekala da dođe sa jacije. Kada je ušao i vidio šta sam mu pripremila zahvali Allahu dž.š., osmjehnu se i reče: “Ovo je tuđe dobro.” Zatim je sjeo i večerao. Rekoh mu: “Allah ti oprostio grijeha, imaš toliko novca, a mi jedva sastavljamo kraj s krajem.” On iznenađen upita: “O čemu govoriš?!” Rekoh: “O onih tri stotine zlatnika koje držiš na krevetu pod jastukom, zatim sam mu ih pokazala, a on me uplašen upita: “Teško tebi, odakle ovo?” Rekoh: “Ja o njima znam samo to da sam ih prilikom pospremanja zatekla na tvom krevetu.” Na to se on još više iznenadi.”¹⁵⁰

¹⁴⁹ Sened ove predaje je da'if. U senedu se nalaze tri ličnosti o kojima nismo mogli naći podatke. Predaju navodi Ibn-Ebi Dunja, “Mudžabu ed-Da've”, 63, i Ibn-Hadžer, “El-Isabe”, 12/24.

¹⁵⁰ Sened joj je da'if. Predaju u istom obliku bilježi Ibn Dževzi ali bez seneda, “Sifetu es-Sufuwwe”, 1/734. Pored toga bilježi je i Ebu Ne'im sa

KERAMETI TEMIMA ED-DARIJA R.A.*

- Ebu-Ala'a prenosi od Muavije bin Hurmela:

“Stigao sam u Medinu i u njoj ostao tri dana ne jedući za to vrijeme ništa. Ne mogavši više trpjeti glad obratih se Omeru, a on me uputi do najodabranijih stanovnika Medine. Uđoh u Poslanikov mesdžid i poslije ikindije namaza vidjeh čovjeka koji se nakon selama poselami sa čovjekom sa njegove desne strane i drugim sa lijeve, a zatim ih sa sobom povede kući u goste. Bijaše to Temim ed-Dari. Slijedeći namaz sam klanjao pored njega i kad smo predali selam on pozva mene i mog brata sebi u goste. Kod kuće nam je postavio bogatu sofru pa smo sa velikom slašću pojeli sve što nam je bilo ponuđeno. Tu smo ostali nekoliko dana. Jednog dana je proradio vulkan u blizini Medine. Tad dođe Omer i reče mu: “O Temime, ti si zadužen za lavu.” On odgovori: “O Vladaru pravovjernih, ali zašto ja, nisam ni od kakve koristi pred vatrom.” Omer reče: “Zakleo sam se da ćeš ti to učiniti čim sam krenuo.” On tada ustade i uputi se ka lavi koja se slijevala idući ka njemu. Lava ga poče slijediti, a on je poče sprečavati i zadržavati sve dok je nije ponovo uveo u vulkan iz kojeg je i izašla. Vidjevši to Omer reče: “Nije isti onaj koji osvjedoči i onaj koji ne osvjedoči, niti je isti onaj koji vidi nešto i onaj koji to ne vidi.”¹⁵¹

drugim senedima. Njegova predaja je veća i u nastavku stoji: “Nakon toga ona je prihvatila islam.” Ibn Džabir kaže: “Zatekao sam je u mesdžidu u Homsu kako podučava druge žene Kur’ani kerimu, sunnetu, farzovima i fikhskim propisima.” Vidi “El-Hilje”, 10/129.

* Temim bin Evs ed-Dari je poznati ashab Allahovog poslanika s.a.v.s. Bio je kršćanin i prevalio je veliki put da bi došao u Medinu i prihvatio islam. Bio je vrlo skroman i pobožan i po tome je bio poznat tokom cijelog svog života a posebno u Palestini. (“El-Isabe”, 1/305)

¹⁵¹ Sened joj je da’if. Predaju bilježi Bejhkei sa dva druga seneda i od njega je navodi i Ibn-Kesir. Vidi “Delailu en-Nubuvve”, 6/70, i “El-Bidaje...”, 6/153.

KERAMETI EBU-ABDURRAHMANA SEFINA R.A.*

- El-Hadžebi prenosi Ibn-el-Munkedira:

“Sefin, sluga Allahovog poslanika s.a.v.s., je za vrijeme pohoda na Bizant zalutao u neprijateljsku vojsku i bijaše zarobljen. Kada se uspio izvući bježeći prema muslimanskoj vojsci naletio je na lava, pa je rekao: “O lave, ja sam sluga Allahovog poslanika s.a.v.s. i sa mnom se desilo tako i tako. Lav mu je prišao mahajući repom i umiljavajući mu se oko nogu tako blizu da je bio tik do njega. Svaki put kada bi mu se Sefin obratio, lav bi se sve više i više umiljavao i prislanjao uz njega. Nije se odvajao sve dok nisu naišli na muslimansku vojsku, nakon čega se lav udaljio.”¹⁵²

* Sefin je bio sluga Allahovog poslanika a.s.v.s.. Ulema se je razišla po pitanju njegovog pravog imena i o tome postoji dvadeset i jedno mišljenje. Sva ih navodi Ibn-Hadžer. Porijeklom je iz Perzije. Robstva ga je oslobodila Ummu Seleme r.a. (“El-Isabe”, 4/215).

¹⁵² Ako je prenosocu predaje ime Ibrahim bin Muhammed el-Hadžebi, o kom imamo podatke, onda je on vjerodostojan. Što se tiče Ibn-Munkedira, kod Ibn-Hadžera postoji sumnja da je on slušao od Sefina. Vidi “Et-Tehzib”, 9/474. Predaja se navodi kod drugih učenjaka sa različitim senedima među kojima je veliki broj vjerodostojnih. Vidi “Delailu en-Nubuvve”, 6/45; “El-Hilje”, 1/369; “El-Mustedrek”, 3/606; “Medžme’u ez-Zevaid”, 9/366; “Sifetu es-Sufuvve”, 1/671, i “El-Bidaje...”, 5/316. U svim tim predajama postoji razilaženje. Tako jedne navode da je Sefin bio na moru i da mu se potopila lađa a druge da je bio na kopnu u vojnom pohodu. Jedne da je bio u vojsci i da se izgubio a druge da je pao u zarobljeništvo. Međutim, u svim je identičan susret sa lavom što i jeste poruka kerameta. (p.p) A Allah najbolje zna šta je i kako bilo..

KERAMETI MAJKE PRAVOVJERNIH AIŠE R.A.

- Džerir prenosi od Mugire da je rekao:

“Emen bin Sa’sa’ je zaklao Aišinu devu, nakon čega je ona rekla: “Allahu jedini, razotkrij njegovu sramotu.”

Alija r.a. ga je za vrijeme svog hilafeta postavio za namjesnika Basre, a do tada je u Basri namjesnik bio Džarija bin Kudame es-Sadi. Čim je stigao u Basru odmah je naredio Džariji da do jutra isprazni zgradu uprave. Zatim je on ušao u zgradu. U jednom dijelu noći izašao je Sa’sa’ radi nužde, pa je pao i umro. Kad su ga našli bio je već mrtav i potpuno nag.”¹⁵³

¹⁵³ Sened ove predaje je da’if. Nismo našli predaju u ovom obliku kod bilo koga drugog. Postoje slične predaje kod lbm-Džerira i lbn-Kesira. Vidi: “Tarihu Taberi”, 4/533, i “El-Bidaje...”, 7/245.

KERAMETI ESME SESTRE AIŠE R.A.*

- Ebu-Amir el-Kazzaz prenosi od Ebu-Mulejke da je rekao:

“Bio sam sa ljudima koji su obavijestili Esmu r.a. o spuštanju tijela njenog sina, Abdullaha bin Zubejra, koji je nakon pogubljenja bio razapet. Kada je došla do tijela svog sina, odmah je zatražila korito sa vodom i jemensku stipsu. Kako smo uzimali za koji dio njegovog tijela prali bi ga i umotavali u ćefine, sve dok nismo završili. Zatim je Esma ustala i klanjala mu dženazu. Prije tog dana uobičavala bi učiti: “Gospodaru moj, molim Te ne usmrti me sve dok moje oči ne vide da mi je sin ukopan.” Nakon toga nije dočekala slijedeći petak.”¹⁵⁴

* Esma bint Ebu-Bekr es-Siddik r.a., žena Zubejr bin Avvama i majka Abdullah bin Zubejra. Imala je nadimak Zatu-Nitakajni koji joj je dao Allahov poslanik s.a.v.s. (“El-Istiab”, 12/195).

¹⁵⁴ Sened je vjerodostojan ako su dvojica prenosilaca od onih čiji hadisi se prihvataju, jer o njima nismo našli podatke. Predaju bilježi Ibn-Abdulbirr u djelu “Esed el-Gabbe”, 6/200, i Ebu-Ne’im sa drugim senedom u “El-Hilje”, 2/56.

KERAMETI ZEJNEBE BINT DŽAHŠ R.A.*

- Abdullah bin Refi'a prenosi od Berze bin Refi'a da je rekla:
"Kada je dijeljen ratni plijen hazreti Omer je poslao Zejnebi dio koji joj slijedi. Čim se pojavila delegacija sa njenim dijelom rekla je: "Allah se smilovao Omeru, puno je mojih sestara kojim je ovaj novac potrebniji nego meni." Ljudi iz delegacije rekoše: "Ovo sve tebi pripada!" Ona reče: "Subhanallah, zatim prostrije čaršaf i naredi da se novac saspe na njega, zatim da ga prekriju drugim platnom. Tada mi je Zejneba rekla: "Zavuci ruku pod platno, i zagrabi punu šaku, te taj novac odvoji za tog i tog". To je stalno ponavljala određujući po dio za svako svoje dijete i svakog bližnjeg i daljnjeg rođaka. Tako je podijelila skoro sav novac, a nama se činilo da je ostao samo jedan vrlo mali dio. Ja joj rekoh: "Allah ti oprostio grijeh, i nama treba novac." Ona mi odgovori: "Vaše je sve što je ostalo ispod platna." Kada smo podigli čaršaf ispod njega smo našli osamdeset i pet dirhema, a ona podiže ruke i reče: "Gospodaru moj, molim Te ne dopusti da mi Omer više ikada pošalje novac!" Ubrzo nakon toga je umrla."¹⁵⁵

* Zejneba bint Džahš, Poslanikova supruga. Ime joj se spominje i u Kur'anu u ajetu o njoj i Zejdu bin Harisu, koji je bio njen suprug prije Allahovog poslanika. Od Poslanikovih supruga prva je preselila na Ahiret poslije Allahovog poslanika. Umrla je 21.h.g za vrijeme hilafeta Omara r.a. ("El-Istiab", 13/15).

¹⁵⁵ Sened je vjerodostojan. Predaja se bilježi u djelima "Et-Tabekat", 8/109; "Mudžabu ed-Da've", 80; "El-Hilje", 2/54, i "El-Isabe", 12/162.

KERAMETI UMMU ŠERIK ED-DUSIJJE R.A.*

- Hammad bin Zejd prenosi od Jahja bin Seida el-Ensarije da je rekao:

“Kad je Ummu Šerik učinila Hidžru, zanoćila je posteći. Putovala je sa jednim Jevrejem i njegovom ženom. U noći nakon posta mnogo je ožednila, ali je Jevrej odbio da joj da vode kako bi ugasila žeđ. Uz to je zaprijetio i svojoj ženi da će se vrlo loše provesti ako joj dadne samo kap vode. Tako žedna je zanoćila, a onda pri kraju noći, s neba joj bi spuštена kofa puna vode, pa je počela halapljivo piti sve dok nije potpuno ugasila žeđ. Nakon toga probudila je Jevreja i njegovu ženu kako bi nastavili putovanje. Jevrej primijeti da je ona osvježena pa počе prijetiti svojoj ženi optužujući je da joj je dala vode. Ummu Šerik mu reče: “Ne, tako mi Allaha od nje nisam dobila ni kapi!”

Ona je imala posudu za maslo koju su koristili vojnici u svojim izviđačkim pohodima i u kojoj su držali marmeladu i maslo. Kad su je ispraznili ona ju je uzela, očistila i okačila da se suši. Tada joj dođe jedan čovjek i zatraži tu posudu. Ona mu reče: “Ali u njoj nema ništa.” Međutim, kad su pogledali u tu posudu vidjeli su da je puna mermelade i masla. Tada se počelo govoriti: “Ummu Šerik je jedan od Allahovih znakova u Mekki!”¹⁵⁶

* Ummu Šerik ed-Dusijja, primila je islam u ramazanu i učinila Hidžru u pratnji jednog Jevreja i njegove žene. Ona je žena koja je poklonila sebe Allahovom poslaniku s.a.v.s. (El-Isabe”, 13/234).

¹⁵⁶ Sened je da’if. Predaju bilježi Ibn-Sa’d, “Et-Tabekat”, 8/157. Ova predaja se navodi za dvije žene. Za Ummu Šerik i u nekim predajama se navodi da se navedeni slučaj desio kod njene porodice i da su povodom toga svi prešli na islam. Vidi Ibn-Sa’d, 8/155; “El-Hilje”, 2/66, i “Sifetu Es-Sufuvve”, 2/53. Po drugima taj se događaj desio za vrijeme njene Hidžre. Vidi, “Delailu en-Nubuvve”, 6/123. druga žena za koju se veže navedeni keramet je Ummu Ejmen i navodi se da se desio za vrijeme njene Hidžre. Vidi “Et-Tabekat”, 8/224; “Delailu en-Nubuvveh”, 6/125, i “Sifetu es-Sufuvve”, 2/54.

KERAMETI UMMU EVS EL-BAHZIJJE R.A.*

- Ebu-Hašim Er-Rumani prenosi od Ummu Evs el-Bahzijje:

"Da je ona poslala Allahovom poslaniku s.a.v.s. na poklon posudu punu masla. Allahov poslanik je primio poklon i koristio to maslo sve dok nije ostalo sasvim malo, a zatim je zamolio Allaha dž.š. da da bereketa u tom maslu i naredio da posudu vrate Ummu Evi.

Kada su joj donijeli i predali njenu posudu vidjeli su da je potpuno puna. To ju je iznenadilo pa je pomislila je da je Allahov poslanik odbio njen poklon. Ponovo je došla Allahovom poslaniku zapomažući i govoreći: "Allahov poslaniče, poslala sam ti ovo da ga upotrijebiš." Allahov poslanik je shvatio da mu je dova uslišana, te poruči ljudima da odu do nje i da joj kažu da koristi to maslo i da pri tom spomene Allaha. Nakon toga je koristila to maslo sve do Poslanikove s.a.v.s. smrti, zatim cijelo vrijeme Ebu-Bekrovog, Omerovog i Osmanovog hilafeta, a trajalo je i do Alije i do Muavije."¹⁵⁷

* Ummu Evs El-Bahzijja, ashabijka. ("El-Isabe", 13/177)

¹⁵⁷ Sened je da'if. Predaju bilježe sa drugima senedima. Vidi "El-Isabe", 13/177; "Medžme'u ez-Zevaid", 8/310, i "Delailu en-Nubuvve", 6/115.

KERAMETI SE'ID BIN MUSEJJEB R.A.*

- Ebu-Hazim prenosi da je Se'id bin Musejjeb rekao:

“U vremenima sukoba dinastija Omajada i Abasida mogao si me noću vidjeti samog u Poslanikovom mesdžidu. Kada bi došlo vrijeme namazu čuo bih ezan iz kabura, zatim bih proučio ikamet i klanjao, a stanovnici Šama bi ulazili u mesdžid u skupinama i govorili: “Vidite ovog ludog šejha.”¹⁵⁸

- Jahja bin Ejjub prenosi od Abdullaha bin Kesira:

“Došla je skupina velikana Medine do tadašnjeg namjesnika Medine. Među njima su bili Alij bin Husejn bin Alij bin Ebi Talib, Kasim bin Muhammed bin Ebi Bekr es-Siddik i Salih bin Abdullah bin Omer bin el-Hattab r.a., te još neki velikani iz reda Kurejšija. Namjesnik ih upita: “Ko je od vas Se'id bin Musejjeb?” Alij bin Hasan mu odgovori: “On je stalno u mesdžidu i ne voli da dolazi kod namjesnika.” Tad namjesnik ljutito povika: “Mogao si mi doći ti, Kasim bin Muhammed, Salim bin Abdullah i ostali prvaci Kurejšija, i nabroja ih sve redom, a on nije mogao. Tako mi Allaha, to će mi glavom platiti, i tri puta ponovi istu zakletvu.”

Alij bin Husejn kaže: “Tad smo osjetili veliku neugodnost i tjeskobu koja je ostala sa nama sve dok nismo završili sastanak sa namjesnikom.” Nakon sastanka sam ustao i žurno otišao do Se'id bin Musejjeba i ispričao mu sve što se desilo, a zatim mu rekoh: “Idi na umru!” On mi reče: “Nisi mi došao sa tim nijetom, a ti znaš da su mi najdraže iskrene riječi i djela.” Rekoh mu: “Onda se skloni kod nekog prijatelja.” Reče mi: “A šta ću sa ovim pozivom koji me svaki dan doziva pet puta? Tako mi Allaha, svaki put kada me

* Se'id bin Musejjeb bin Hazen. Rođen je 2 ili 4 godine nakon Omerovog preuzimanja hilafeta. Muhammed bin Jahja je rekao o njemu: “Bio je prvak Medine i u to vrijeme svi su od njega tražili fetve.” O njemu se navode mnogobrojni primjeri skromnosti, pobožosti i čvrstog držanja islamskih načela. Umro je 94.h.g. (“Et-Tabekat”, 5/119).

¹⁵⁸ Sened je da'if. Predaju navodi Ibn-Sa'd sa drugim senedima u djelu “Et-Tabekat”, 5/132.

pozove, ja se moram odazvati.” Rekoh mu: “Onda pređi u neki drugi mesdžid, jer ako te budu tražili prvo će te tražiti u ovom.” Reče mi Se’id bin Musejjeb: “Neću ostaviti mesdžid i džemat u kome ima toliko dobra. Ja sam se već navikao i saživio sa svim ovim ovdje.” Rekoh mu: “Dragi brate, pa zar se ti ne bojiš?”, na što mi on reče: “Kad si mi već sve to rekao, dragi brate u islamu, onda znaj da se ja bojim jedino Uzvišenog Allaha dž.š.. Ono što ću svakome uvijek reći jeste: “Neka je vječna slava i hvala Uzvišenom Allahu dž.š. i neka je salavat i selam na Njegovog poslanika s.a.v.s. u svakom mjestu, vremenu i situaciji. Ja samo molim Allaha dž.š. da me taj namjesnik zaboravi.” Nakon toga, taj namjesnik je dugo ostao u Medini i nikada nije ni spomenuo Se’ida iako se tri puta zakleo Allahom da će ga kazniti. Jednog dana dok mu je sluga pomagao uzeti abdest u njegovoj kući u Medini rekao je: “Osrमतio sam se pred Alij bin Husejnon, Kasim bin Muhammedom i Salim bin Abdullahom. Zakleo sam se tri puta da ću kazniti Se’id bin Musejjeba, a tako mi Allaha, od tada do danas nije mi naumpao ni jedne sekunde ni po noći ni po danu.” Sluga mu reče: “Da, moj gospodine, Allah vam je dao veće dobro nego što ste ga vi sami sebi željeli.”¹⁵⁹

¹⁵⁹ Nismo mogli naći ko su dvojica prenosilaca ove predaje usljed velikog broja osoba sa njihovim imenima. Također, nismo našli da se ova predaja spominje u bilo kojem drugom djelu.

KERAMETI BISR BIN SE'IDA R.A.*

- Kudame bin Muhammed el-Hašremi prenosi od Hadždžadž bin Safvana bin Ebi Jezida da je rekao:

“Jedan čovjek je oklevetao Bistr bin Se'ida halifi Velidu bin Abdulmeliku optužujući ga da napada halifu i da kleveće cijelu Mervanovu dinastiju. Halifa Velid je odmah poslao po Bistra zadržavši kod sebe čovjeka koji ga je optužio. Kada su doveli Bistra drhtao je kao prut. Čim su ga uveli pred halifu, halifa ga odmah upita za sve optužbe, a on ih je sve negirao ponavljajući: “Nisam to učinio.” Zatim se halifa okrenu ka onom čovjeku i reče: “O Bistre, ovaj čovjek tvrdi da si ti to učinio.” Pogledavši ga Bistr kratko reče: “A tako.” Čovjek reče: “Da.” Istog momenta pade na zemlju i počeo udarati glavom po njoj. Bistr mu priđe, podiže njegovu glavu i reče: “Gospodaru moj, on je sad posvjedočio ono što si Ti znao, a to je da ja to nisam rekao. Gospodaru moj, ako istinu govorim daj mi neki znak.” Zatim čovjek ponovo pade licem na zemlju i stade udarati glavom po njoj sve dok nije umro.”¹⁶⁰

* Bistr bin Se'id el-Medeni el-Abid mevla Ibn-Hadremi. O njemu Ibn-Sa'd kaže: “Bio je izuzetno veliki pobožnjak i vrlo skroman. Zadovoljavao se vrlo malim od Dunjaluka. Umro je 100. h.g. (“Et-Tabekat”, 5/280).

¹⁶⁰ Sened je da'if. Predaju bilježi Ibn-Ebi Dunja, “Mudžabu ed-Da've”, 118.

KERAMETI EBU-HAFSA OMERA BIN ABDULAZIZA R.A.

- Siri bin Jahja prenosi od Rijaha bin Ubejde da je rekao:

“Vidio sam Omera bin Abdulaziza kako ide sa nekim starim čovjekom pridržavajući ga u hodu objema rukama. Pomislih: “Ovaj čovjek je vrlo star i iscrpljen.” Nakon što smo klanjali, upitah Omera bin Abdulaziza: “Ko bijaše onaj stari iscrpljeni čovjek kome si pomagao u hodu. On me upita: “A zar si ga ti vidio!?” Odgovorih mu: “Da.” On mi reče: “Onda si ti uistinu “dobri”. To je bio moj brat Hidr* i došao je da me obraduje da ću dobiti vlast i pravedan biti.”¹⁶¹

* Pitanje Hidra njegovog života ili smrti je pitanje u kome su se islamski učenjaci razišli do krajnje suprotnih i čak kontradiktornih stavova. Tako Ibn-Tejmije navodi dva kontradiktorna stava. Jedan potvrđuje postojanje Hidra i njegovo prisustvo dok drugi to izričito negira. Oba se navode u njegovom djelu. Vidi “Fetava”, 4/337-340. o Hidru su pisali gotovo svi islamski učenjaci. Ibn-Hadžer o njemu piše posebno djelo “Ez-Zehru en-Nadr fi nebei el-Hidr”. Na kraju djela on kaže: “Ono što je najbliže ljudskoj duši, nakon sagledavanja svih dokaza i njihove jačine jeste mišljenje koje je suprotno stavovima muslimanskih masa, a to je da Hidr danas nije živ.”, 234.

¹⁶¹ Ova predaja se navodi sa dva seneda od. Vidi: “Damn er-Resail el-Munirijje”, 2 k./230; “Mizan el-I’tidal”, 2/118, i “El-Hilje”, 5/254.

KERAMETI EBU-ABDULLAHA MUHAMMEDA BIN MUNKEDIRA ET-TEJMIJA R.A.*

- Jahja bin Muhammed edž-Džari prenosi od Abdurrahman bin Zejda bin Eslema:

“Pošla je muslimanska vojska u ljetni pohod i sa njima je bio Abdullah bin Munkedir. Kada su prolazili pored tvrđave u Jemenu zvane Saķa povikao je Muhammed bin Munkedir: “Tražite od Allaha opskrbu, jer je On uistinu svemoguć i može da vas nahrani.” Na to su svi proučili dovu. Nedugo zatim naišli su na pletaru punu svježeg sira, kao da je tek napravljen. Neki ljudi rekoše: “Da je bogdo med.” Na to Muhammed reče: “Onaj koji vam je poklonio ovaj sir, uistinu može da vam pokloni i med. Ponovo su svi proučili dovu. Krenuli su dalje i ubrzo nakon toga na putu su naišli na posudu punu meda. Zaustavili su se i jeli taj med, Allah im se smilovao.”¹⁶²

* Muhammed bin Munkedir et-Tejmi Ebu-Abdullah. Bio je jedan od velikih imama, izuzetno pobožan, jedan najuglednijih ućaća. Umro je 130.h.g. (“Tehzibu et-Tehzib”, 9/473)

¹⁶² Sened je da’if. Predaju bilježi Ibn-Ebi Dunja, “Mudžabu ed-Da’ve”, 98; i Ebu-Ne’im, “El-Hilje”, 3/151.

KERAMETI EBU-ABDULLAHA DŽAFERA BIN MUHAMMEDA BIN ALIJA BIN HUSEJNA R.A.*

- Ibn-Vehb prenosi od Lejsa bin Sa'da:

"113.h.g. išao sam na hadž i stigao u Mekku u vrijeme ikindija-namaza. Nakon što sam klanjao ikindiju, popeo sam se na mekkansko brdo Ebu-Kubejs i tamo nađoh čovjeka kako Allahu dž.š. upućuje dove.

Učio je:

"Ja Rabbi, ja Rabbi ...", sve dok ne bi izgubio dah.

"Ja Rabbah, ja Rabbah ...", sve dok ne bi izgubio dah.

"Rabbi, Rabbi, ...", sve dok ne bi izgubio dah.

"Ja Allah, ja Allah, ...", sve dok ne bi izgubio dah.

"Ja Hajju, ja Hajju, ...", sve dok ne bi izgubio dah.

"Ja Rahim, ja Rahim, ...", sve dok ne bi izgubio dah.

I na kraju: "Ja Erhame-Rahimin, ...", sve dok ne bi izgubio dah, i to je ponovio sedam puta. Nakon toga prouči: "Gospodaru moj, zaželio sam se grožđa, pa molim Te pošalji mi ga iz Svog obilja i podari mi dva ogrtača."

Lejs kaže: "Tako mi Allaha dž.š., nije ni završio dovu, a pred njim se već nalazila korpa puna grožđa, a u tom periodu godine nigdje na zemlji nije se moglo naći, a i ogrtači su već bili prostrti." Kada je htio početi sa jelom rekoh mu: "I meni pripada dio." Upita me: "A zašto?" Rekoh mu: "Dok si ti učio dove ja sam aminao," a on mi reče: "Izvoli, sjedi, jedi i nemoj ništa skrivati." Pridoh i počeh jesti nedirnuto grožđe čiju slast i okus nikad prije nisam osjetio. Jeo sam sve dok se nisam potpuno zasitio, a korpa je i dalje bila potpuno puna. "Uzmi ogrtač koji ti se više sviđa.", reče mi. Odgovorih mu da mi ogrtač ne treba, a on mi reče da se sklonim kako bi ih on obukao. To i učinih i on ih obuče, zatim uze ona dva ogrtača koja su ranije bila na njemu, pa ih smota i ponese sa sobom. Pratio sam ga

* Džafer bin Muhammed bin Alij bin Husejn el-Hašimij el-Alevij Ebu-Abdullah el-Medeni es-Sadik. Bio je od prvaka Ehlul-bejta u fikhu, znanju i ugledu. Umro je 147.h.g. ("Tehzib...", 2/103, i "El-Hilje", 3/192).

držeći odstojanje kad primijetih jednog čovjeka koji ga srete i obrati mu se: "Podari mi nešto od odjeće, Allah ti mnogostruko vratio, o potomče Allahovog poslanika s.a.v.s." Odmah mu dade oba ogrtača koja je nosio. Kada sam došao do tog čovjeka upitah ga: "Ko je bio onaj čovjek?" "To je Džafer bin Muhammed, praunuk Husejnov." Nakon toga sam ga tražio i raspitivao se o njemu, ali ga nisam mogao naći."¹⁶³

¹⁶³ Nismo našli podatke o dvojici ljudi iz seneda.

KERAMETI ZEJDA BIN ESLEMA R.A.*

- Abdurrahman bin Kasim i Ibn-Vehb prenose od Malika:

“Zejd bin Eslem je postavljen za upravnika u rudniku Benu Selima, a u tom rudniku su ljudi neprestano bili uznemiravani i napadani od strane džina. Čim je preuzeo dužnost upravnika ljudi ga odmah obavijestiše o tom problemu i prepustiše mu da ga riješi. On odmah naredi da u tom rudniku uče ezane i da pri tome povise glasove najviše što mogu. Nakon što su to učinili, uznemiravanja i zla džina nisu se više ponovila sve do danas.”

Rekao je Malik: “Zadivio sam se pronicljivosti Zejd bin Eslema.”¹⁶⁴

* Zejd bin Eslem el-Adevij, Ebu-Usame el-Medeni el-Fekih mevla Omer r.a. Ebu-Hazim A'ređž kaže: “Vidio sam četrdeset fekiha u halki kod Zejd bin Eslema. Nisam mogao vidjeti nikoga od nas da je zauzet beskorisnom pričom, razgovorom ili prepirkom pred tim čovjekom.” “Sijeru A'lamu en-Nubela”, 5/316. Umro je 136.H.g.

¹⁶⁴ Prenosioci su vjerodostojni osim jednog čovjeka o kome nismo mogli naći podatke. Predaju od autora prenosi Zehebi “Sijer...”, 5/317.

KERAMETI JUSUFA BIN JUNUSA BIN HAMMASA R.A.*

- Ibn-Vehb prenosi od Malika:

“Junus bin Jusuf bin Hammas Ebu-Jusuf bin Junus bin Hammas je otišao u Poslanikov mesdžid i tamo vidio lijepu ženu koja mu se izuzetno svidjela, pa je rekao: “Gospodaru moj, kad si mi Ti stvorio vid, stvorio si mi ga da se divim Tvojim blagodatima, a ja se bojim da ga koristim na svoju nesreću. Gospodaru moj, oduzmi mi ga. Odmah nakon toga on oslijepi, pa ga je u Poslanikov mesdžid dovodio njegov bratić(...) Nakon toga je proučio dovu: “Gospodaru moj, Ti si mi stvorio vid kao veliki blagoslov kako bi mogao gledati Tvoje ajete i blagodati, pa sam se ja uplašio da on ne postane uzrok nesreće i propasti za mene, pa sam Te zamolio da mi ga oduzmeš. Gospodaru moj, sada se plašim sramote i poniženja.” Odmah zatim ponovo je progledao.”

Rekao je Malik: “Vidio sam ga zdravog, zatim slijepog, zatim ponovo zdravog.”¹⁶⁵

* Jusuf bin Junus bin Hammas, spominje ga Ibn-Ebi Hatim U “El-Džerhu ve et-Ta’dil”, 9/235. Nismo mogli naći da ga iko drugi spominje.

¹⁶⁵ U senedu se nalazi nekoliko osoba o kojima nismo mogli naći podatke.

KERAMETI EBU-DŽAFERA JEZIDA BIN KA'KA EL-MEDINIJA EL-KARIA R.A.*

- Muhammed bin Ishak el-Mesibi prenosi od svog oca, a on od Nafi'a bin Ebi Ne'ima da je rekao:

“Nakon što je ogasuljen Ebu-Džafer Jezid bin Ka'ka el-Karii, svi su mogli vidjeti u njegovim prsima nešto poput sahife Kur'ana koja se protezala od njegovog grla preko prsa, do srca. Ko god bi ga vidio govorio bi: “Nema sumnje da je to svjetlost Kur'ana.”¹⁶⁶

* Jezid bin Ka'ka'a mevla Abdullah bin Abbasa r.a. Bio je Imam Medine u kiraetima i zbog toga je i nazvan el-Kari'i. Razišli su se po pitanju vremena njegove smrti 127-130 .h.g. (“El-Džerh ve et-Ta'dil”, 9/285, “Mizanu el-I'tidal”, 4/511, “Et-Tehzib”, 12/58.)

¹⁶⁶ O osobama iz seneda su date različite ocjene. Predaju bilježi Ibn-Hadžer u biografiji Jezida bin Ka'ka'e.

KERAMETI EBU-NASRA EL-MEDINIJA EL-MUBTELIJA R.A.*

- Rekao je Muhammed bin Ismail bin Ebi Fedik:

“Jedne godine Medinu je zadesila velika suša koja je prouzrokovala veliku oskudicu. Ljudi su se našli u teškoj poziciji, pa su probrali svoje najbolje ljude i zajedno sa njima molili Allaha dž.š. za kišu. Jednog dana dok sam prolazio pijacom vidjeh da na čitavoj pijaci nema ni jednog zrna pšenice niti ječma. Idući tako, naišao sam na Ebu-Nasra kao sjedi pogete glave pa ga upitah: “Ebu-Nasre, vidiš li u kakvoj su situaciji stanovnici Medine, drugog harema?” “Naravno, vidim.” Upitah ga dalje: “Pa zar nećeš moliti Allaha dž.š. da nam otkloni ovo iskušenje?” Ponovo mi odgovori: “Naravno.” Zatim se okrenu prema kibli i reče mi da sjednem sa njegove desne strane. To i učinih, a on pade na sedždu spuštajući lice u prašinu, a zatim podiže glavu i reče: “O Ti koji otklanjaš brige i nesreće, o Ti koji se odazivaš dovama nevoljnika, o Rahmane dunjaluka i ahireta, o Rahime oba svijeta, blagoslovi Muhammeda s.a.v.s. i njegovu porodicu i otkloni nesreće koje su zadesile stanovnike Harema Tvoga poslanika.” Kada je završio, ustade i udalji se. I ja sam učinio to isto. Nakon toga nisam uspio ni izaći sa pijace, a primijetih da se iznenada naoblači. Podigoh glavu i vidjeh na hiljade jestivih skakavaca kako lete i skaču iznad nas. Nisam se uspio ni pomaknuti, a oni su već preplavili Medinu. Ljudi odmah uzeše sve prazne predmete iz kuća i počеше ih puniti skakavcima, te ih pripremati za jelo i konzervirati kuhajući ih, soleći i pržeći (ko je imao ulja u tom momentu). Sve slobodne prazne posude koje su imali kod sebe ljudi su napunili skakavcima i sklonili ih na sigurno mjesto, zatim skakvci uzletješe i odletješe ka medinskim prostranstvima ne vraćajući se više u grad. Nakon tri dana, tačno u vrijeme kada je Ebu-Nasr proučio dovu, u Medinu je došlo deset tovara sa brodova koji su pristali u jednom medinskom zaljevu

* Ebu-Nasr el-Medeni el-Mubteli. Spominje ga Ibn-Dževzi i Ebu-Ne'im. (“El-Hilje”, 10/347, “Sifetu es-Sufuvve”, 2/199).

tačno u vrijeme kada je Ebu-Nasr učio dovu. Odmah su pojeftinile cijene svih namirnica kao nikad prije i ljudi su opet živjeli ugodnim životom. Ebu-Nasra sam našao u Poslanikovom mesdžidu, pa mu rekoh: “Vidiš li blagodati tvoje dove?” Reče mi: “La ilahe illallah, to je Allahova milost koja je uistinu bezgranična.”¹⁶⁷

¹⁶⁷ U ocjene prenosilaca predaje nisu najjasnije.

KERAMETI EBU-KA'BA EL-HARISIJA R.A.*

- Zijad bin Džebel prenosi od Ebu-Ka'ba el-Harisiya da je rekao: "(...) Jednog dana, izgubila mi se deva pa sam krenuo da je tražim. Opskrbio sam se mlijekom za put i ponio ga u jednom kožnom mijehu, zatim pomislih: "Zaboravio sam na Gospodara svjetova, kako ću uzimati abdest?" Prosuo sam mlijeko i mijeh napunio vodom, te pomislih: "Ovo je za abdest i za piće", a zatim sam krenuo tražiti devu. Svaki put kada bih želio abdestiti iz mijeha bi izlazila voda i ja bih abdestio, a kad bih želio piti iz mijeha bi izlazilo mlijeko i ja bih ga pio. Tako sam ostao tražeći devu puna tri dana. Na to me je Esma en-Nedžranija upitala: "Je li bilo slatko ili kiselo mlijeko?" Rekoh joj: "Ti si zaista pokvarena. To mlijeko je gasilo glad i žeđ." Kada sam to pričao svojim sunarodnjacima među njima je bio i Alij bin Haris, poglavar plemena Kaffan. On mi reče: "Čisto sumnjam da je sve bilo onako kako ti kazuješ." "Allah najbolje zna da ja govorim istinu.", rekoh mu. Kada sam se vratio kući i legao da spavam, pred sami sabah iz sna me probudi kucanje na vratima. Ustadoh i otvorih vrata, kad pred vratima stoji Alij bin Haris lično. Rekoh mu: "Allah ti se smilovao, zašto nisi poslao po mene, pa da ja tebi dođem?" Reče: "Nikako, ja sam dužan da ti dođem, jer kada sam noćas legao došlo mi je neko stvorenje i reklo: "Ti ugoniš u laž one koji ukazuju na Allahove blagodati."¹⁶⁸

* Ebu-Ka'b el-Harisi. Vidio je Osmana bin Affana i pitao ga za vjerske savjete.

¹⁶⁸ Sened je da'if.

KERAMETI VEHIB BIN EL-VERDA I IBN-EBI REVVADA R.A.*

- Halid bin Jezid el-Aderijj prenosi od Ibn-Ebi Reddada:

“Jedne hladne, kišne noći, dok sam prolazio pored jednog čovjeka koji je činio sedždu iza Mekami Ibrahima, čuo sam ga kako uči dove i plače. Nakon gotovo cijele sedmice, ponovo sam prolazio tuda i zatekoh istog čovjeka u istom stanju. Sjeo sam blizu njega i tu proveo cijelu noć. Kada je noć utihla i sve se smirilo čuo sam neki glas iz neposredne blizine kako govori: “O Vehb bin Verde, ustani, svi su ti grijesi oprošteni.” Iako sam se trudio da vidim odakle dolazi glas, nisam uspio ništa vidjeti. Nakon što se približila zora, on se podigao sa sedžde i udaljio. Slijedio sam ga sve dok ga nisam stigao. Onda ga upitah: “Jesi li ti čuo onaj glas?”, a on me je iznenađeno upitao: “Koji glas?!” Ispričao sam mu šta se desilo, a on mi reče: “Nemoj to nikome govoriti!” Tako sam učinio sve dok nije umro.”¹⁶⁹

- Halid bin Jezid kaže: “Čuo sam Abdulaziza bin Ebi Reddada kako govori:

“Jedne noći dok sam činio sedždu u vrijeme kad su svi spavali, osjetio sam nešto skriveno sa moje strane kako mi kaže: “O Abdul-Azize, reci: Gospodaru moj, učini da utrošim svoje vrijeme u ono za što si me stvorio. Sačuvaj me stvari od kojih nema nikakve koristi. Gospodaru moj, nemoj mi odbiti ono što Ti zatražim i nemoj me kazniti dokle god istigfar činim (tražim oprost za grijehe).” Podigao sam glavu, ali nikog nisam vidio u sobi.”¹⁷⁰

* Vehib bin el-Verd el-Mekkij mevla Beni Mahzum Ebu-Umejje. Ibn-Dževzi spominje da je sreo veći broj tabi'ina. Bio je mnogo zauzet prenošenjem predaja i ibadetom. Umro je 153. h.g. (“El-Hilje”, 8/140, “Sifetu es-Sufuvve”, 2/221).

¹⁶⁹ Dio seneda je izbrisan sa rukopisa.

¹⁷⁰ Nismo našli biografske podatke o Halid bin Jezidu.

KERAMETI EBU-ALIJA FUDAJL BIN 'IJJADA R.A.*

- Rekao je Ibrahim bin el-Džunejd: "Prenio nam je Ebu-Abdillah el-Herevi Ibrahim bin Abdullah rekavši:

"Bili smo zajedno sa Fudajl bin 'Ijjadom na mekkanskom brdu Ebu-Kubejs kada je rekao: "Kada bi se čovjek istinski oslonio na Allaha dž.š., a zatim rekao ovom brdu: "Potresi se!" brdo bi se potreslo." Tako mi Allaha dž.š., odmah zatim brdo se silno potreslo i pomjerilo, pa je rekao Fudajl bin 'Ijjad: "O brdo, nisam mislio da se treseš, Allah ti se smilovao." Po izgovoru tih riječi brdo se odmah u potpunosti smirilo."¹⁷¹

- Prenosi Ahmed bin Muhammed bin Mesruk od Haruna bin Sevvara da je rekao:

"Izgubio se Fudajl bin 'Ijjadov magarac kojeg je koristio za donošenje vode ljudima i od toga se izdržavao. Kada su mu to ljudi prenijeli, on dođe do mihraba, tu sjede i prouči dovu. Odmah nakon toga, magarac se pojavio i stao pred džamijskim vratima. Do tada smo mi pretražili sve moguće puteve i mjesta i nismo ga uspjeli naći."¹⁷²

* Fudajl bin 'Ijjad Ebu-Alij et-Temimi. Rođen je u Horosanu u Perziji. Kao zreo čovjek došao je u Kufu i u njoj slušao hadis. Potom odlazi u Mekku gdje i umire. Umro je 287. h.g. ("El-Hilje", 8/47, "Sifetu es-Sufuvve", 2/237.)

¹⁷¹ Sened je da'if. Predaju bilježi Ebu-Ne'im sa drugim senedom, "El-Hilje", 8/112. Pored toga, Ebu-Ne'im navodi više sličnih slučajeva sa Ibrahim bin Edhemom. Vidi "El-Hilje", 8/4.

¹⁷² Jedan prenosilac predaje je slab, a o jednom nismo mogli naćipodatke.

KERAMETI EL-ABD EL-ESVEDA (CRNOG ROBA)*

- Rekao je Muhammed bin Salih el-Adevi: "Ispričao mi je moj otac da je Abdullah bin Mubarek rekao:

"Bio sam u Mekki u vrijeme kada ih je pogodila velika suša, pa su se ljudi iskupili u Haremu Kabe i učili dove za kišu. Međutim, kiša nije pala."

Tada primijetih pored sebe slabog i iscrpljenog crnca kako uči: "Gospodaru moj, Tvoji robovi su Te molili, pa im nisi udovoljio. Zaklinjem se Tobom da nam daš kišu i napojiš nas." Tako mi Allaha, nakon toga se nismo stigli ni razići, a već je počela padati kiša. Taj se crnac udaljio. Pratio sam ga sve dok nije ušao u jednu kuću u predgrađu Mekke. Zapamtio sam i kuću i mjesto. Sutradan, kada je osvanulo, uzeo sam svoje zlatnike i uputio se ka toj kući. Na kućnim vratima sam zatekao jednog čovjeka kog sam upitao za vlasnika kuće. On mi reče: "Ja sam vlasnik." Upitah ga: "Imaš li roba na prodaju?" On mi reče: "Imam četrnaest robova i svi su na prodaju." Izveo ih je preda me, ali među njima nije bio onaj kojeg sam ja tražio. Upitah ga: "Jesu li svi tu?" On mi odgovori: "Svi osim jednog bolesnog i iscrpljenog mladića." Zatim su i njega izveli. Rekoh mu: "On mi treba." Vlasnik mi reče: "On je tvoj, Ebu-Abdurrahmane." Dao sam mu četrnaest zlatnika za njega i poveo ga sa sobom.

Kad smo prešli dio puta mladić me upitao: "Šta ti vrijedim ja, ovako slab i bolestan?" Ispričao sam mu jučerašnji događaj. Saslušavši me, nasloni se na zid i reče: "Gospodaru moj, molim Te, ne daj da se pročuje glas o meni. Molim Te, uzmi me Sebi." Na licu mjesta je pao mrtav, a Mekkelije su se za tren oka okupile oko njega."¹⁷³

* Spominje ga Ibn-Dževzi sa ostalim pobožnjacima koji su živjeli u Mekki a čija imena se ne znaju. ("Sifetu es-Sufuvve", 2/268)

¹⁷³ Većina prenosilaca nam je nepoznata. Predaju u cjelini bilježi Ibn-Dževzi ali bez seneda. Vidi "Sifetu es-Sufuvve", 2/268.

KERAMETI EBU-MUSLIMA ABDULLAH BIN SEVBA *

- Ismail bin Ajjaš prenosi od Šerhabil bin Muslima:

“Esved bin Kajs bin Zul-Himar se proglasio Božijim poslanikom u Jemenu. On je poslao da mu dovedu Ebu-Muslima i kad mu ga dovedoše on ga upita: “Svjedočiš li da sam ja Allahov poslanik?” Ebu-Muslim mu reče: “Nisam čuo šta pitaš?” On ponovi: “Svjedočiš li da je Muhammed Allahov poslanik?” On odgovori: “Naravno, svjedočim!” Ponovio je isto pitanje nekoliko puta, a Ebu-Muslim mu je uvijek isto odgovarao, zatim razjareni Ibn-Kajs naredi da nalože i raspale veliku vatru. Kad to učiniše, naredi da Ebu-Muslima bace u nju. Kada ga baciše vidješe da mu vatra nije nimalo naudila. Vidjevši to rekoše Ibn-Kajsu: “Skloni ga od sebe, jer, u protivnom, nahuškaće tvoje sljedbenike protiv tebe”, a zatim ga protjeraše. Kad Ebu-Muslim stiže u Medinu, Poslanik s.a.v.s. bijaše već preselio na Ahiret i Ebu-Bekr je već bio proglašen za halifu. Stigavši u grad Allahovog poslanika, Ebu-Muslim odmah dođe do Poslanikovog mesdžida i tu pred vratima ostavi svoju jahalicu. Zatim uđe u mesdžid i stade da klanja pored jednog stuba. Tu bijaše i Omer bin el-Hattab. Čim ga ugleda, on ga smjesta upita: “Odakle stižeš?” “Iz Jemena”, reče Ebu-Muslim. Omer ponovo upita: “Šta je bilo sa čovjekom koga je lažni poslanik bacio u vatru?” On odgovori: “To je Abdullah bin Sevb.” Omer upita: “Tako ti Allaha dž.š. jesi li ti Abdullah bin Sevb?” Reče: “Allah mi je svjedok da jesam.” Čuvši to Omer ga zagrlji, zaplaka i povede ga sa sobom Ebu-Bekru. Kad stigoše do njega, Omer ga postavi da sjedi između njega i Ebu-Bekra, a zatim reče Omer: “Hvala Allahu dž.š. koji me poživio i počastio da vidim nekoga iz

* Abdullah bin Sevb Ebu-Muslim el-Havlani. Bio je sa Ebu-Bekrom i Omerom r.a. On je čovjek koga je lažni poslanik iz Jemena Esved el-Anesi bacio u vatru a ona mu nije naudila. Umro je za vrijeme hilafeta Jezida bin Muavije. Neki kažu i prije toga. (“Et-Tabekat”, 7/447, “El-Hilje”, 2/122, “Sifetu es-Sufuvve”, 4/208).

Muhammedovog Ummeta s kojim se desilo ono što se desilo sa Ibrahimom a.s., Allahovim prijateljem.”

Ibn-Ajjaš kaže: “Upamtio sam ljude iz plemena Havlan, koji su prispjeli kao pojačanje iz Jemena, kako govore ljudima iz plemena Ans u kom se pojavio lažni poslanik: “Naš čovjek je bio bačen u vatru, pa mu nije naudila.”¹⁷⁴

- Damr prenosi od Siri bin Jahajaa:

“Ebu-Muslimova robinja je jedne prilike rekla Ebu-Muslimu: “Stavila sam ti u hranu otrov, ali ne vidim da ti je naudio?!” On je upita: “A zašto si to učinila?” Reče: “Željela sam da ubrzam svoju slobodu.” On joj reče: “Odlazi! Slobodna si.”¹⁷⁵

- Siri bin Jahja prenosi od Sulejmana:

“Ebu-Muslimova robinja je rekla Ebu-Muslimu: “O Ebu-Muslime, ja ti odavno stavljam otrov u hranu, ali ne vidim da ti imalo škodi?!” On je upita: “A zašto to činiš?” Ona reče: “Ja sam mlada robinja i živim sa tobom, a ti, niti mi se noću primičeš, niti me prodaješ nekom mlađem.” On joj reče: “Svaki put prije jela ja proučim: “Bismillah – sa imenom Allaha, Gospodara Zemlje i Gospodara Neba, a kad se spomene Allahovo najbolje ime, ne može mi ništa naškoditi.”¹⁷⁶

- Osman bin Atta kaže:

“Ebu-Muslim el-Havlani je imao običaj da svaki put kada uđe u kuću nazove selam, kada dođe do sredine kuće donese tekbir i kad uđe u sobu donese tekbir. To isto sa njim je redovno činila i njegova žena. Tu bi on ostavio svoj ogrtač, a žena bi mu donijela jelo. Jedne noći kada je došao kući donio je tekbir, a nije čuo ženu da i ona to čini. Ušao je u kuću i ponovo donio tekbir, nazvao selam i ponovo donio tekbir, a nije čuo ni najmanji ženin glas ili odgovor. Silno se

¹⁷⁴ Sened ove predaje je da'if. Predaju navodi sa drugim senedom Ebu-Ne'im, “El-Hilje”, 2/128, i Ibn-Dževzi je navodi bez seneda, “Sifetu es-Sufuvve”, 4/208.

¹⁷⁵ Sened je da'if.

¹⁷⁶ Sened je da'if.

iznenadi kad vidje da u sobi nije upaljena svjetiljka i da mu žena sjedi u tami držeći u ruci šipku kojom je šarala po podu. Upita je: "Šta je s tobom ženo?" Ona mu reče: "Svi ljudi su srećni i zadovoljni, a ti, Ebu-Muslime, nikako da se sjetiš, pa da se obratiš Muaviji kako bi nam dao slugu i hrane pa da lakše i ugodnije živimo." Zaprepašten Ebu-Muslim reče: "Gospodaru moj, oslijepi onog ko mi pokvari ženu." Do tada je njegovoj ženi često dolazila u goste jedna žena koja bi joj stalno govorila: "Zašto ne nagovoriš svog čovjeka da ode do Muavije, pa da vam dodijeli slugu i namirnica?" U momentu kad je Ebu-Muslim proučio dovu ona se nalazila u svojoj kući i u svojoj ruci je držala svjetiljku. Najedanput je oslijepila. Ne znajući šta se desilo, iznanađeno povika: "Ko mi je ugasio svjetiljku?!" Ukućani joj odgovoriše: "Nije niko, ona i dalje gori." Tad žena prestrašeno povika: "Svi smo Allahovi, oslijepila sam!..," pa udari u plač i poče tržiti da je odvedu Ebu-Muslimu. Kada su je doveli kod njega stade ga neprestano zaklinjati Allahom i moliti da joj halali za ono što je učinila. Ebu-Muslim i njegova žena zajedno zamoliše Allaha dž.š. da joj vrati vid i žena ponovo progleda, a Ebu-Muslimova žena se vrati u prijašnje stanje i raspoloženje."¹⁷⁷

- Ebu-Nadr prenosi od Sulejmana bin Mugire:

"Ebu-Muslim se jednog petka nalazio na obali Tigrisa kad primijeti da sredinom rijeke pluta deblo za ogrjev. On zkorači u rijeku i krenu ka deblu hodajući površinom vode, zatim se okrenu svojim prijateljima koji su ga uzbuđeni posmatrali sa obale i upita ih: "Jeste li išta izgubili? Ako jeste, molit ćemo Allaha dž.š. da se to nađe."¹⁷⁸

¹⁷⁷ Sened je da'if. Predaju bilježi Ibn-Ebi Dunja, "Mudžabu ed-Da've"; Ebu-Ne'im sa drugim senedom, "El-Hilje", 2/129, i Ibn-Dževzi "Sifetu es-Sufuvve", 4/411.

¹⁷⁸ Prenosioci su vjerodostojni, s tim što postoji sumnja da je Sulejman bin Mugire slušao od Ebu-Muslima jer je Ebu-Muslim umro za vrijeme Muavije a Sulejman je umro 165. h.g. Predaja se bilježi u "Mudžabu ed-Da've", 113; "Delailu en-Nubuvve", 6/54, sa vjerodostojnim senedom; "El-Hilje", 5/120.

- Unbes bin Abdulvahid el-Kereši prenosi od Abdulmelik bin Umejra:

“Svaki put kad bi Ebu-Muslim učio dovu za kišu, kiša bi i pala.”¹⁷⁹

- Velid bin Muslim prenosi od Osmana bin Ebi el-Atike da je rekao: “Ebu-Muslim je kupio mazgu, a majka mu reče: “Moli Allaha dž.š. da nam da bereketa u njoj!” Ebu-Muslim zamoli rekavši: “Gospodaru moj, daj nam bereketa u ovoj mazgi”, pa mazga odmah krepa. On kupi drugu, a majka mu reče: “Moli Allaha dž.š. da nam da bereketa u njoj!” On ponovo prouči: “Gospodaru moj daj nam bereketa u ovoj mazgi” i mazga odmah krepa. On kupi i treću i majka mu ponovo reče: “Moli Allaha dž.š. da nam da bereketa u njoj!” Ljudi joj rekoše: “Reci ti, ženo: “Gospodaru moj, okoristi nas ovom mazgom!” Nakon toga mazga je ostala u životu.”¹⁸⁰

- Muhammed bin Zijad el-Elhani prenosi od Ebu-Muslima:

“Neka žena je prevarila i na zlo nagovorila moju ženu pa sam zamolio Allaha dž.š. da je kazni i ta žena je oslijepila. Ona mi dođe i obrati mi se preklinjajući: “O Ebu-Muslime, ja sam pogriješila i nikad više neću to učiniti!” Rekoh: “Gospodaru moj, ako istinu govori, molim Te vrati joj vid.” Zatim žena ponovo progleda.”¹⁸¹

- Damre prenosi od Bilal bin Ka’ba el-Akija da je rekao:

“Naišla je jedna brza gazela pa djeca rekoše Ebu-Muslimu: “Zamoli Allah dž.š. da uhvatimo ovu gazelu.” On zamoli i djeca je uhvatiše.”¹⁸²

¹⁷⁹ Sened je vjerodostojan. Predaju bilježi Ibn-Ebi Dunja, “Mudžabu ed-Da’ve”, 113.

¹⁸⁰ Sened je da’if. Predaju bilježi Ibn-Ebi Dunja u djelu “Mudžabu ed-Da’ve”.

¹⁸¹ Sened je da’if. Predaju bilježi Ebu-Ne’im sa drugim senedom, “El-Hilje”, 5/121.

¹⁸² Predaju prenosi Bilal bin Ka’b a on nije mogao prenositi od Ebu-Muslima. Sened je prekinut. Predaja se bilježi u “Mudžabu ed-Da’ve”, 111; “El-Hilje”, 2/129 i “Sifetu es-Sufuvve”, 4/213.

- Muhammed bin Zijad el-Elhani prenosi od Ebu-Muslima da je rekao:

“Kad god bi smo ratovali protiv Bizantinaca oni bi se razbježali. Jureći ih jedne prilike stigli smo do rijeke Gatur koju nismo mogli preći zbog njene dubine. Tad povikah ostalim vojnicima: “Naprijed, Bismillah – sa imenom Allaha, pa prviurnuh u vodu. Za mnom zagaziše i ostali vojnici. Dok smo prelazili preko rijeke voda nije dosegala konjima ni do koljena. Kada su prelazili rijeku, obratih se ljudima: “Je li neko izgubio nešto u rijeci?” Ako jeste, ja ću mu to nadoknaditi.” Tad jedan vojnik namjerno baci svoju zobnicu i kad smo izašli na drugu obalu taj čovjek mi reče: “Moja zobnica je pala u vodu.” Rekoh mu: “Slijedi me.” Kad smo se odmakli malo nizvodno, vojnikova zobnica je bila okačena o jedno riječno drvo. Rekoh mu: “Uzmi je!”¹⁸³

- Eša's bin Šu'be prenosi od Omera, svog amidže, da je rekao:

“Bio sam u vojsci zajedno sa Ebu-Muslimom i za vrijeme jednog ratnog pohoda stigli smo do rijeke Sidždžadž. Ne mogavši preći rijeku upitasmo stanovnike sela na obali te rijeke: “Gdje je ovdje najplići prijelaz?” Odgovoriše nam: “Tako nam Allaha dž.š. ovdje nikada ni nije bilo prijelaza. Najbliži kojim možete prijeći rijeku je udaljen dvije milje nizvodno. Ebu-Muslim tada reče: “Gospodaru moj, Ti si Onaj koji si preveo Izraelčane kroz more. Mi smo Tvoji pokorni robovi u borbi na Tvom putu i molimo Te prevedi nas preko ove rijeke”, zatim je rekao: “Pređite, Bismillah – sa imenom Allaha!”

Rekao je Ebu-Omer: “Jahao sam konja koji je sve poigravao. Rekoh vojnicima: “Ja ću prvi zagaziti u vodu za Ebu-Muslimom.” Krenuo sam za njim, a za nama su išli ostali vojnici. Sve vrijeme dok smo prelazili rijeku, voda nije dosegala do trbuha ni jednom konju. Kada izađosmo na drugu obalu, Ebu-Muslim nas upita: “Allahova vojsko,

¹⁸³ Sened je da'if. Predaju bilježi Ebu-Ne'im sa drugim senedom, “El-Hilje”, 5/21, Ibn-Dževzi, bez seneda, “Sifetu es-Sufuve”, 4/210.

je li ikome ispalo išta u rijeku? Ako jeste, da zamolim Allaha dž.š. da to nađemo”, ali niko nije izgubio ništa.”¹⁸⁴

¹⁸⁴ Sened je da'if.

KERAMETI JEZID BIN ESVEDA EL-DŽERŠIJA R.A.*

- Ejub bin Suvejda prenosi od Ebu-Zer'a Jahja bin Ebi Amra es-Sejbanija:

“Dahhak bin Kajs je predvodio ljude u učenju dove za kišu, ali kiša nije pala. Čak šta više, nije se pojavio ni jedan oblačak. Vidjevši to, Dahhak reče: “Gdje je Jezid bin Esved el-Džerši? Jezid povika: “Ovdje sam”, pa mu Dahhak reče: “Ustani i zalaži se za nas Allahu dž.š!” On ustade, stavi svoj ogrtač sa kapuljačom na svoje rame, uzdiže rukave do laktova i reče: “Gospodaru moj, ovi Tvoji robovi traže od mene da Te molim za njih.” Učio je vrlo kratko kad najedanput se nagomilaše silni oblaci iznad njih i poče padati tako obilna kiša da je zaprijetila poplavom, zatim reče: “Gospodaru moj, ovo me je učinilo poznatim među njima, molim Te oslobodi me toga. Nakon toga umro je ne dočekavši slijedeću džumu.”¹⁸⁵

- Safvan bin Amr prenosi od Selima bin Amira el-Habairija:

“Jedne godine u Šamu je zavladała velika suša. Muavija bin Ebi Sufijan je izašao sa ljudima iz Damaska da uče dove za kišu. Kad se Muavija popeo na minber upita: “Gdje je Jezid bin Esved el-Džerši?” Ljudi ga počеше tražiti, a on je prelazio preko ljudi. Muavija mu naredi da se popne do njega na minber što on odmah i učini, te sjede do Muavijinih nogu. Muavija reče: “Gospodaru moj, mi Te molimo sa najboljim i najvrijednijim od nas. Gospodaru moj, molimo Te sa Jezid bin Eslemom. O Jezide, podigni ruke i moli našeg Gospodara!” Jezid podiže ruke, a za njim i svi prisutni. Odmah zatim sa zapada se pojaviše ogromni oblaci, veliki poput

* Jezid bin Esved el-Džerši je tabi'in. Sreo je veliki broj ashaba. Sema'ni kaže: “Stanovao je u Šamu i bio je vrlo skroman i pobožan.” (“Et-Tabekat”, 7/444; “Sifetu es-Sufuvve”, 4/202, i “El-Ensab”, 2/44).

¹⁸⁵ Sened je da'if. Predaju bilježi Ibn-Dževzi, “Sifetu es-Sufuvve”, 4/202.

ogromne poljane koju je nosio silni vjetar. Počela je padati tako obilna kiša da su ljudi sa naporom došli do svojih kuća.”¹⁸⁶

¹⁸⁶ Prenosioci su vjerodostojni. O dvojici prenosilaca misimo našli podatke. Predaju bilježi Ibn-Sa'd. Vidi "Et-Tabekat", 7/444.

KERAMETI ALIJ BIN BEKKARA`R.A.*

- Ahmed bin Muhammed bin Mesruk prenosi:

“Ebu-Ishak el-Fezari i Alij bin Bekkar su izašli da sakupe drva za ogrjev. Alij bin Bekkar je stalno usporavao Ebu-Ishaka, pa je Ebu-Ishak otišao na drugu stranu brda da tamo traži drva. Kad se vratio našao je Alij bin Bekkara kako sjedi podvijenih nogu i u krilu drži glavu zvijeri koja je tu spavala. Dok je životinja spavala on je razgonio muhe od nje. Zaprepašteni Ebu-Ishak ga upita: “Zašto sjediš ovdje sa tom zvijeri?!” On mu odgovori: “Sklonio se do mene, pa sam mu se smilovao i pazio ga. Sad čekam da se probudi.”¹⁸⁷

* Alij bin Bekkar el-Basri Ebu-Hasan. Stanovao je u Mesisu. Bio je fekih. Nismo našli godinu smrti. (“El-Džerhu ve et-Ta’dil”, 6/76; “El-Hilje”, 9/317, i “Sifetu es-Sufuvve”, 4/266.)

¹⁸⁷ Dio seneda sa rukopisa je izbrisan i sened je da’if. Predaju bilježi Ibn Dževzi, “Sifetu es-Sufuvve”, 4/267.

KERAMETI UBEJDULLAH BIN EBI DŽAFERA EL-MISRIJA R.A.*

- Ebu-Šerih prenosi od Ubejdullah bin Džafera:

“Naš brod se potopio na moru, pa nas je talas izbacio na jedno plutajuće drvo sa grančicama na koje smo svi stali. Nemajući ni hrane ni pića sisali smo i žvakali te grančice i od toga gasili glad i žeđ. Sutradan smo vidjeli da je Allah dž.š. učinio da na tom drvetu izrastu nove grančice koje bi žvakali i sisali, te tako preživljavali. Ostali smo u tom stanju sve dok nije naišao jedan muslimanski brod koji nas je prenio do obale.”¹⁸⁸

* Abdullah bin Ebi Džafer – Jessar, el-Misri Ebu-Bekr fekih mevla Beni Kinane, zvani Beni Umejje. Ibn-Junus kaže: “Bio je veliki učenjak, pobožnjak i bio je vrlo slavan.” Rođen je 60. h.g. Razišli su se u datumu njegove smrti 132– 136. H.g. Ebu-Hatim, Nesai i Ibn-Sa’d kažu da je pouzdan. (“Et-Tabekat”, 7/514, “El-Džerhu ve et-Ta’dil”, 5/310; “Mizanu el-I’tidal”, 3/4, i “Et-Tehzib”, 7/5.

¹⁸⁸ Prenosioci su vjerodostojni, s tim da pod imenom jednog prenosioca postoje dvije osobe od kojih o jednom imamo podatke dok je drugi nepoznat. Predaju bilježi Ibn-Hadžer u biografiji Abdullah bin Džafera.

KERAMETI HAJVETA BIN ŠERIHA EL-MISRIJA R.A.*

- Ahmed bin Sehl el-Urduni prenosi od Halid bin Nezzar el-Fezarija:

“Hajve bin Šerih je mnogo molio Allaha dž.š. i mnogo plakao u ibadetima. Pored toga, bio je vrlo siromašan i jedva je sastavljao kraj sa krajem. Jednog dana, dok je bio zauzet dovama sjeo sam pored njega i rekao mu: “Allah ti se smilovao, zašto ne zamoliš Allaha dž.š. da ti podari iz Svog obilja i da ti poveća opskrbu?” Na moje riječi on se okrenu desno, pa lijevo i ne vidjevši nikoga uze jedan kamen sa zemlje i reče: “Gospodaru moj, pretvori ga u zlato.” Kad najedanput, kamen koji je držao u svojoj ruci pretvori se u komad zlata od kojeg ljepšeg nikad nisam vidio. Dobaci mi taj komad zlata i reče: “On najbolje zna šta je najbolje za Njegove robove.” Upitah ga: “A šta ću ja sa ovim?” Reče: “Petroši ga.”¹⁸⁹ “Tako mi Allaha, da ga je zaželio ja bih mu ga dao.”

* Hajve bin Šerih bin Safvan Ebu-Zer'a el-Kindi, bio je fekih i vrlo skroman i pouzdan. Ibn-Junus o njemu kaže: “Bio je veliki pobožnjak i vrlo ugledan i poštovan.” Ibn-Mubarek o njemu kaže: “Svaki put kada bi minekoga opisali, opis bi u potpunosti odgovarao mome viđenju tog čovjeka. Međutim, kada sam vidio Hajveta, vidio sam da je daleko iznad opisa.” Umro je 158.h.g., a po nekima 159. (“Et-Tabekat”, 7/515, “El-Džerhu...”, 3/9306, i “Et-Tehzib”, 3/69).

¹⁸⁹ Sened je da'if. Predaja se bilježi u “Mudžabu ed-Da've”, 124; “Sifetu es-Sufuvve”, 4/309, “Tehzib el-Kemal”, 7/471.

KERAMETI SABIHA I MELIHA IZ ŠAMA R.A.*

- Davud bin Rešid prenosi od Sabiha i Meliha:

“Nismo imali ništa jesti nekoliko dana, pa sam rekao svom prijatelju, ili je on rekao meni: “Izađimo u pustinju ne bi li naišli na nekog čovjeka pa da ga podučimo propisima islama. Možda će nas Allah dž.š. okoristiti sa njim.” Otišli smo u pustinju i tamo naišli na jednog crnca koji je na glavi nosio snop drva. Približili smo mu se i upitali ga: “Ko je Tvoj Gospodar?” On baci snop sa glave, sjede na njega i reče nam: “Ne pitajte me ko je moj Gospodar, nego me pitajte gdje je mjesto imana – vjerovanja u čovjekovom srcu!” Potpuno iznenađeni i smeteni, moj prijatelj i ja se zgledasmo, a on nam reče: “Učenik neprestano pita i traži znanje.” Vidjevši da ne dajemo nikakve znakove odgovora reče: “Gospodaru moj, ako među Tvojim robovima ima onih kojima si davao svaki put kada Ti zatraže onda Te molim pretvori ova drva u zlato.” Tako mi Allaha dž.š., tada vidjesmo u snopu zlatne grane kako se blistaju na suncu, zatim reče: “Gospodaru moj, ako među Tvojim robovima ima onih kojima su nepoznatost i zaborav od strane ljudi draži nego slava i popularnost, molim Te pretvori ovo zlato ponovo u drva.” Tada se zlato ponovo pretvori u drva. Čovjek se udalji noseći svoj snop na glavi, a mi se nismo usuđivali da ga pratimo.”¹⁹⁰

* Sabih i Melih, ne navode im se imena. Jedino ih spominje Ibn-Dževzi pod naslovom “Pobožnjaci Šama čija su imena nepoznata”, u djelu “Sifetu es-Sufuvve”.

¹⁹⁰ Sened je daif. Predaju bilježi Ibn-Dževzi u djelu “Sifetu es-Sufuvve”, 4/291. Šekik bin Seleme Ebu-Vail el-Kufi. Vidio je Allahovog poslanika s.a.v.s. jer je rođen l. h.g. Ibn-Hibban kaže: “Stanovao je u Kufi i bio je veliki pobožnjak”. Ibn-Sa’d prenosi od Ibrahima en-Nehaija da je rekao: “Sreo sam veliki broj Abdullahovih prijatelja i svi su ga (Šekika) ubrajali među najbolje.” Umro je 82.h.g. (“Et-Tabekat”, 6/96; “El-Hilje”, 4/101; “Sifetu es-Sufuvve”, 3/28, i “Et- Tehzib”, 4/61).

KERAMETI EBU-VAILA ŠEKIK BIN SELEME R.A.*

- A'meš prenosi od Šekika:

“Bio sam na svom imanju kad naiđe jedan oblak i iz njega sam čuo glas koji kaže: “Natopi imanje tog i tog čovjeka!” Odmah sam otišao do tog čovjeka i pitao ga šta on čini sa svojim usjevima. Reče mi: “Trećinu usjeva posijem, trećinu ostavim za hranu, a trećinu podijelim u sadaku.”¹⁹¹

¹⁹¹ Seneid je da'if.

KERAMETI EBU-ABULLAHA SE'ID BIN DŽUBEJRA R.A.*

- Damre bin Rabi'a prenosi od Absega bin Zejda el-Vasitija:
"Se'id bin Džubejr je imao jednog horoza koji bi ga svojim pjevanjem svake noći budio iz sna. Jedne noći horoz nije pjevao, pa ga je to naljutilo toliko da je od ljutnje rekao: "Da Bog da nikad više ne zapjevao!" Nakon toga nikad mu više nisu čuli glas. Njegova majka mu je tada rekla: "Sine moj, nemoj više moliti protiv bilo koga."¹⁹²

* Se'id bin Džubejr bin Hišam el-Esedi Ebu-Abdullah el-Kufi. Bio je fekih, veoma pobožan, ugledan i brižan. Bio je zajedno sa Eš'asom u skupini kari'ja koji su se suprostavili Hadždžadžu. Nakon što je poražen Eš'as Se'id se sklonio u Mekku. Nakon izvjesnog vremena, tamo ga hapsi Halid el-Kasri i deportuje Hadždžadžu koji ga ubija 95.h.g. Kada je ubijen imao je 49.g. neposredno nakon toga došao je kraj i Hadždžadžu. U tim danima svoje propasti stalno je ponavljao: "Šta mi se ovo dešava? Svaki put kada legnem da spavam dođe mi Se'id bin Džubejr i zgrabi me za nogu." ("Et-Tabekat", 6/256; "Sifetu es-Sufuvve", i "El-Hilje", 4/272).

¹⁹² Sened je da'if. Predaja se bilježi u "Mudžabu ed-Da've", 110; "El-Hilje", 4/274, i "Et-Tehzib", u Se'idovoj biografiji.

KERAMETI AMR BIN KAJSA EL-MELAIJA R.A.*

- Ebu-Abbas Isa bin Ishak es-Sajih prenosi od svog oca, a on od Ebu-Halida:

“Nakon što je umro Amr bin Kajs el-Melai, ljudi su mogli u pustinji vidjeti izuzetno veliki broj ljudi u bijeloj odjeći. Međutim, nakon što mu je klanjana dženaza i nakon što je ukopan u pustinji nisu mogli vidjeti nikoga. Kad je to čuo Ebu-Džafer je rekao Ibn-Šibrimetu i Ibn-Ebi Lejli: “Zašto mi niste ranije spomenuli tog čovjeka?” “Zato što je tražio da ti ga ne spomenemo.”, odgovoriše.”¹⁹³

* Amr bin Kajs Ebu-Abdullah el-Kufi. Adžili kaže: “On je pouzdani Kufljanin. Jedan od najuglednijih i najpobožnijih stanovnika Kufe.” Umro je u Bagdadu, postoje i druga mišljenja o mjestu njegove smrti. Ne navodi se godina smrti. On je od etbai’ tabi’ina. (“El-Hilje”, 5/100, i “Tarihu Bagdad”, 12/165).

¹⁹³ U senedu su dvije osobe o kojim nismo našli podatke. Predaja se bilježi u “Tarihu Bagdad”, 12/165, “El-Hilje”, 5/101, sa dva druga seneda, i “Sifetu es-Sufuvve”, 3/125.

KERAMETI ZER EL-HEMDANIJA I MUHTAR BIN FULFULA R.A.*

- Abdullah bin Abdurahman el-Merhebi prenosi od Muhtar bin Fulfula:

“U vrijeme Hadždžadžove strahovlade željeli smo da obavimo hadž. Sa nama u grupi je bio i Zerr el-Hemdani. Došli smo do vojnog zapovjednika, a on nam reče: “Nećemo pustiti nikoga bez dozvole.” Zerr nam tada reče: “Abdestite, klanjajte i molite Allaha dž.š. da nam otvori puteve!” Nakon što smo učinili sve što nam je rekao uputili smo se do zapovjednika i rekli mu: “Otvori nam!” On se obratio svom nadređenom rekavši mu: “Ovi ljudi žele ići na hadž.” Zapovjednik, koji je do tada stajao, sjede, udari dlanom o dlan i reče: “Tako mi Allaha, ako misli Hadždžadž da ću ja sprečavati odlazak hadžijama na hadž, loše misli.”

On naredi: “Otvori im put!” Tako su nam otvorili put, a do tada nisu to nikada učinili nikome prije nas, niti poslije nas.”¹⁹⁴

* Zerr bin Abdullah bin Zirare el-Merhebi el-Hemdani Ebu-Omer el-Kufi. Bio je jedan od velikih puhožnjaka Kufe. Bio je optuživan u prenošenju, unedodan, ulomka kaže da su njegove predaje pouzdane. Nije navedena godina njegove smrti. Spada u generaciju etba'i tabi'ina. ("El-İtidal", 2/32, i "Et-Tehzib", 3/218).

Muhtar bin Fulful el-Mahzumi mevla Amr bin Haris Tabi'i. Abdullah bin Ahmed kaže: "Pitao sa oca za njega pa mi je rekao: "O njemu znam sve najbolje". Nije navedena godina njegove smrti. ("Et-Tehzib", 10/68)

¹⁹⁴ Sa'ed je vjerodostojan ali u predaji koju bilježi Ebu-El-Hasan, "Mudžerri ed-Da'Ve", 105-106.

KERAMETI ESED BIN SELHEBA R.A.*

- Hasan bin Salih prenosi od Esed bin Selheba:

“Nisam nikada molio Allaha dž.š. za nešto, a da mi ne bi došla ptičica koja bi crvrkutala dok bih ja učio dovu.”

Hasan je rekao: “Da nije umro, ne bih govorio o tome.”¹⁹⁵

* Nisam našao nikoga da je zapisao njegovu biografiju.

¹⁹⁵ Sened je da'if. Predaju bilježi Ibn-Ebi Dunja, “Mudžabu ed-Da've”, 120, i Ibn-Dževzi, “Sifetu es-Sufuvve”, 3/152.

KERAMETI SUFIJAN BIN SE'IDA ES-SEVRIJA R.A.*

- Ebu-Alij es-Sidžistani prenosi od Abdurrahmana bin Jakuba bin Ishaka bin Abbada el-Mekkija:

“Došao nam je iz Herata istinoljubivi šejh koji nam ispriča: “Kada sam bio u Mekki ušao sam u Zemzemov bunar. Tamo vidjeh nekog šejha kako vadi kantu iz bunara. Nakon što se napio iz nje, ostavio je kantu, zatim ja priđoh, uzeh tu kantu, napih se iz nje kad osjetih da umjesto zemzem vode pijem kašu od badema od koje ljepšu nisam nikad okusio. Okrenuh se, ali šejh je već bio otišao. Sutradan, u vrijeme sehura, ponovo sam došao i sjeo pored Zemzema kad se pojavi onaj šejh, prođe kroz vrata bunara sa prekrivenim licem, priđe bunaru, izvuče kantu vode i napi se. Odmah za njim i ja priđoh i uzeh kantu kako bi se napio od ostatka vode. Umjesto vode osjetih da pijem razmućeni med najslađi što može biti, kakav nisam okusio nikada u svom životu. Zatim se okrenuh, ali šejh već bijaše nestao. Treće noći dođoh u isto vrijeme do bunara kad ponovo uđe šejh prekrivenog lica, priđe bunaru i izvadi kantu, a ja uhvatih kraj njegovog ogrtača i omotah ga oko ruke, zatim uzeh kantu i napih se kad osjetih okus mlijeka sa šećerom, koje bijaše tako slatko i ukusno kakvo nisam nikada u svom životu okusio. Rekoh mu: “O šejhu, tako ti svetosti ove zgrade (Kabe) kod tebe, ko si ti?” Reče mi: “Hoćeš li to tajiti ako ti kažem?” Rekoh: “Da.” Reče: “Ja sam Sufijan es-Sevri.”¹⁹⁶

- Ebu-Hasan Alij bin Hasan bin Abde en-Nedžar prenosi od Ebu-Abdullaha Muhammeda bin Ahmeda bin Hafsa:

* Sufijan es-Sevri el-Kufi. Rođen je 97.H.g. za vrijeme hilafeta Sulejmana bin Abdulmelika. O njemu Hatib kaže: “Bio je imam svih muslimana, jedan od najvećih učenjaka. Objedinio je sva najbolja svojstva u sebi. Bio je more znanja, izuzetnog velikog stepena hifza, spoznaje, preciznosti, pouzdanosti, pažnje i skromnosti.” Svi potvrđuju njegovo znanje, skromnost i pouzdanost. Umro je 161.h.g. (“Tarihu Bagdad”, 9/151; “El-Hilje”, 6/356, i “Sifetu es-Sufuvve”, 3/147).¹⁹⁶ Sened je da'if. Predaju bilježi Ebu-Ne'im sa drugim senedom, “El-Hilje”, 7/73.

“Bio sam u Basri na sijelu kod Arima bin Fadla. Sa nama je bio Ahmed bin Šibvejh el-Merzevi koji mi reče: “Želiš li da se okoristiš?” Rekoh: “Naravno.” On se okrenu Arimu, te mu reče: “O Ebu-Nu'mane, ispričaj nam priču o Sufjanu es-Sevriju i ptici, a on reče: “Da, da”, pa klimnu glavom. To isto učiniše i Ebu-Abdullah Ahmed bin Hafs, Alijj bin Hasan bin Abd i na kraju Ahmed bin Sehl koji reče:

“Sufjan Es-Sevri je došao kod nas u Basru sklanjanući se od ljudi koji su ga tražili. Živio je u kućama naših prijatelja, a sin vlasnika kuće u kojoj je živio imao je pticu sa kojom bi se igrao. Jedne prilike reče mu Sufijan: “Mogu li te zamoliti nešto?” Dječak upita: “A šta to?” On reče: “Volio bih kad bi tražio od svog oca da mi pokloni ovu pticu.” Dječak pristade, prenese ocu Sufijanovu molbu, te mu njegov otac odmah pokloni tu pticu. Sufijan je uze i pusti, a ptica odmah odleti izašavši kroz mali prozorčić. Svako jutro bi ptica izlazila i tokom dana uživala u slobodi, a navečer bi se vraćala njemu. Tako je radila svaki dan sve dok Sufijan es-Sevri nije umro. Kada su ga ljudi ponijeli da mu klanjaju dženazu, ptica ih je pratila. Klanjali su mu dženazu, položili ga u kabur i zatrpali, zatim su se ljudi razišli, ali ptica se nije odmicala. Sletjela je na njegov kabur i tužna i snuždena tu sjedila, a zatim bi uzletjela. Tako je činila svakog dana sve dok nije uginula. Vlasnik ju je zakopao pored Sufijana es-Sevrija. Ispričavši to, šejh ponovo klimnu glavom.”¹⁹⁷

¹⁹⁷ Nismo uspjeli naći podatke o većini prenosilaca predaje. Predaju po smislu bilježi Ebu-Ne'im sa drugim senedom. “El-Hilje”, 7/57.

KERAMETI EBU-BEKRA BIN AJJAŠA R.A.*

- Jahja bin el-Hamani prenosi Ebu-Bekra bin Ajjaša:

“Kad sam bio pored Kabe, sa Zemzema sam pio med, drugi put sam pio mlijeko, a treći put vodu.”¹⁹⁸

* Ebu-Bekr bin Ajjaš. To mu je i ime i nadimak. Rekao je Ja'kub bin Šejbe: “Stari šejh, poznat po svojoj izvanrednoj plemenitosti i dobroti. Imao je veliko znanje iz fikha, hadisa i kazivanja o ljudima. Svi mu priznaju čast i ugled. Umro je 163.h.g. (“Tarihu Bagdad”, 14/371; “Sifetu es-Sufuvve”, 3/164, i “El-Hilje”, 8/303).

¹⁹⁸ Sened je da'if. Predaju bilježi Bagdadi sa dva različita seneda, “Tarihu Bagdad”, 14/380, i Ibn-Dževzi u Sifetu es-Sufuvve”, 3/164.

**KERAMETI UBEJDULLAHA BIN
UBEJDURRAHMANA EL-EŠDŽA'IA EL-KUFIJA
R.A.***

- Prenosi Ebu-Nadr od el-Ešdžai'ja:

“Kada bih poželio nešto, često bih našao ispod mjesta gdje sam klanjao čiste dirheme(srebrenjake).”¹⁹⁹

* Ubejdullah bin Ubejdurrahman el-Ešdžai el-Kufi. O njemu je rekao Adžili: “Bio je vjeronastojan, pouzdan, izuzetno precizan, veliki učenjak o hadisima od es-Sevrija, dobri čovjek.” Umro je 182.H.g. (“El-Džerhu...”, 5/323; “Tarihü Bagdad”, 10/311, “Et-Tetviz”, 7/34).

¹⁹⁹ Sened je da'if.

KERAMETI HUREM BIN HAJJANA R.A.*

- Prenosi Siri bin Jahja od Katade, da je rekao:

“Kad je ukopan Hurem bin Hajjan, istog dana mu je kabur pokisao i ozelenio.”²⁰⁰

* Hurem bin Hajjan el-Abdi. Radio je kod Omera r.a. Ulema se je razišla u tome da li je ashab ili nije. Ibn-Abdulbirr i Ibn-Hadžer smatraju da jeste, dok Ibn-Sa'd i Ibn-Dževzi smatraju da nije. Predvodio je nekoliko vojnih pohoda za vrijeme Omera r.a. Ibn-Sa'd kaže: “Njegov pobožnost, ugled i čast su potvrđeni”. Umro je poslije 26.h.g. (“Et-Tabekat”, 7/131; “El-Hilje”, 2/119; “Sifetu es-Sufuvve”, 3/213; “Esedu el-Gabbe”, 10/392, i “El-Isabe”, 10/240).

²⁰⁰ Sned je da'if. Predaja se navodi sa tri druga seneda. Vidi “El-Hilje”, 2/122; “Et-Tabekat”, 7/134; “Sifetu es-Sufuvve”, 3/215, i “Ez-Zuhd”, 2820.

KERAMETI HASANA BIN EBI HASANA EL-BASRIJA*

- Pričao je Asim bin Zejd da je Muzejjen rekao:

“Jedan haridžija je uobičavao prisustvovati Hasanovim predavanjima i svaki put bi provocirao i ometao prisutne. Ljudi su se požalili Hasanu na njega rekavši: “O Ebu-Se’ide, obrati se emiru i traži da odstrani od nas ovog čovjeka.” On šutke pređe preko toga. Jednog dana dok je držao predavanje, Hasan primijeti tog haridžiju kako prilazi provocirajući prisutne, pa reče: “Gospodaru moj, Ti najbolje znaš za njegove spletku i zla koja nam nanosi. Molimo Te, zaštititi nas od njegovog zla čime god želiš.”

Haridžija, koji je do tada stajao, iznenada pade na zemlju. Kada su ga odnijeli kući, bio je već mrtav. Nakon što se to desilo, Hasan bi svaki put kad bi ga se sjetio, plakao i govorio: “Nesretnik, što li ga je prevarilo da se okrene protiv Allaha dž.š.”²⁰¹

- Prenosi Abdul-Vehab bin Ata od Se’ida bin Ebi Urve da je rekao:

“Jedne godine ljudi su iščekivali ramazan gledajući ima li hilala (mladog mjeseca) na nebu, a te noći nebo je bilo potpuno prekriveno oblacima. Tada Hasan istupi i reče:

“Gospodaru moj, ako je nastupio ramazan, pokaži nam mlađak.” Tada se oblaci razidoše i ljudi vidješe mlađak.”²⁰²

* Hasan bin Ebi Hasan – Jessar, el-Basri mevla el-Ensar. Majka mu je služila Ummu Seleme r.a. koja ga je odgajala. Ona ga je i zadojila i zbog toga je kasnije govoreno da je njegova rječitost rezultat bereketa tog mlijeka. Bio je izuzetno rječit. Ibn-Sa’d kaže: “Hasan je kod sebe objedinio veliko znanje, dostojanstvo, ugled, fikh, pouzdanost, sigurnost, pobožnost, ljepotu, rječitost i prepoznatljivost.” Umro je 110.h.g. (“Et-Tabekat”, 7/156; “El-Hilje”, 2/131, i “Sifetu es-Sufuvve”, 3/233).

²⁰¹ Sened je da’if. Predaju bilježi Ibn-Ebi Dunja, “Mudžabu ed-Da’ve”, 117.

²⁰² Sened je da’if.

KERAMETI AMIRA BIN ABDULKAJSA R.A.*

- Muhammed bin Vasia prenosi od Ebu-Ala'a bin Abdullaha bin eš-Šehira:

“Svaki put kad bi Amir uzeo svoje mjesečno primanje stavio bi svoj novac u prazni džep svog ogrtača i idući kući od tog novca bi dijelio sadaku svakom siromahu kojeg bi sreo. Kad bi došao kući, istresao bi sav novac i prebrojali bi ga. Nakon prebrojavanja, našli bi isti onaj iznos koji je i primio.”²⁰³

- Muali bin Zijad el-Akurdusi prenosi od Amira bin Kajsa:

“Jedne prilike je naišao na karavanu koja se zaustavila iz straha pred lavom koji je stajao na njihovom putu. Kada stiže do karavane Amir sjaha sa svoje jahalice, a uzbuđeni ljudi povikše: “O Ebu-Abdullah, bojimo se da ti lav ne naudi!” On im reče: “On je samo jedan od Allahovih pasa. Ako Allah dž.š. želi da mu dadne slobodu i moć, niko mu je ne može oduzeti, a ako On želi da ga obuzda, onda on nikome ne može naškoditi”, tada priđe lavu, uhvati ga za uši i vukući ga skloni ga sa puta u stranu. Tada karavana slobodno nastavi svoj put.”

Amir je rekao: “Tako mi Allaha dž.š., ja se, uistinu, stidim svoga Gospodara od toga da se u mom srcu pojavi strah od bilo koga drugog osim od Njega.”²⁰⁴

* Amir bin Abdu Kajs Ebu-Abdullah el-Ensari, veoma skroman i ugledan. Kaže se da je vidio Džahilijet. Adžili o njemu kaže: “On je pouzdani tabi'in. Jedan od najznačajnijih i najpobožnijih tabi'ina. Ka'b bin Ahbar o njemu kaže: “On je pobožnjak ovoga Ummeta.” Umro je u Šamu za vrijeme Muavijimog hilafeta. (“Et-Tabekat”, 7/103; “El-Isabe”, 1/237; “El-Hilje”, 2/87).

²⁰³ Prenosioci predaje su vjerodostojni. Vidi “Ez-Zuhd”, 274; “Sifetu es-Sufuvve”, 3/210, “Et-Tabekat”, 7/103.

²⁰⁴ Sened je da'if. Predaju bilježi Ibn-Dževzi bez seneda, “Sifetu es-Sufuvve”, i Ibn Sa'd, sa drugim senedom, “El-Hilje”, 2/92.

KERAMETI EBU-ABDULLAHA MUSLIMA BIN JESSARA R.A.*

- Uttab bin Zijad el-Horosani prenosi od Ibn-Mubareka da je rekao: "Na Dan tervije (dan hadža) upitao je Muslim bin Jessar svoje prijatelje: "Želite li ići na hadž?" Oni odgovoriše: "Kako ćemo preći Tigris?" Na to je Muslim došao do obale Tigrisa koji u tom periodu bijaše nabujao, pa zakorači u vodu i krenu prema drugoj obali idući samom površinom vode. Zatim se okrenu svojim prijateljima koji su ga slijedili i upita ih: "Jeste li išta izgubili?"²⁰⁵

* Muslim bin Jessar el-Basri el-Emevij el-Mekki Ebu-Abdullah. Živio je u prvom stoljeću po Hidžri i bio je fekih. O njemu Ibn-Avn kaže: "U njegovo vrijeme nikome nije davana prednost pred njim." Ibn-Sa'd kaže: "Bio je pouzdan, pobožan, provjeren, brižan. Bio je ugledniji od Hasana (el-Basrije). Sve dok nije stao u red sa Abdurrahman bin Muhammedom bin Eš'asom. To mu je umanjilo ugled kod ljudi i nakon toga Hasan je postao ugledniji i cjenjeniji." Omro je za vrijeme hilafeta Omera bin Abdulaziza r.a. 101.h.g. ("Et-Tabekat", 188; "El-Hilje", 2/290; "Et-Tehzib"; "Ez-Zuhd", 204, i "Sifetu es-Sufuvve", 3/239).

²⁰⁵ Sened je da'if. Predaja se bilježi u "Mudžabu ed-Da've", 113, ali se ne spominje Hadž, i u "Sifetu es-Sufuvve", 3/239.

KERAMETI MUTTARIFA BIN ABDULLAHA BIN EŠ-ŠEHIRA R.A. *

- Džerir bin Hazim prenosi od Hamida bin Hilala:

“Izbila je nesuglasica između Muttarifa i jednog čovjeka iz njegovog naroda. Taj čovjek potvori Muttarifa slagavši na njega. Kad je Muttarif čuo tu laž, reče: “Ako si slagao na mene neka Allah ubrza tvoju smrt.” Iznenada se čovjek stropošta na zemlju i ostade na licu mjesta mrtav. Porodica umrlog je burno reagovala i nagovarala Zijada da interveniše i kazni Muttarifa. Zijad ih upita: “Je li ga udario ili barem dotaknuo rukom?” Odgovoriše mu: “Nije.” Zijad im reče: “Dova dobrog čovjeka je u saglasnosti sa kaderom (odredbom)”. Ni je mu učinio ništa.”²⁰⁶

- Muhammed bin Husejn prenosi od Sulejmana bin Harba da je rekao:

“Muttarif je bio od ljudi kojim se primala dova. Jedne prilike neki čovjek ga je poslao da zaprosi jednu djevojku u njegovo ime. Muttarif je došao njenim ukućanima i spomenuo ime tog čovjeka i njegovu zaruku, ali su oni odbili da pristanu. Tada Muttarif izrazi želju da on zaprosi tu djevojku i oni ga odmah oženiše. Čovjek koji ga je poslao u prosidbu zamjerio mu je rekavši: “Poslao sam te da je zaručiš za mene a ti je oženi.” Muttarif mu reče: “Prvo sam spomenuo tebe i tvoju ponudu”. Čovjek mu reče: “Lažeš!” A Muttarif mu reče: “Gospodaru moj, ako je slagao na mene, primjereno ga kazni!” Tad čovjek na licu mjesta pade mrtav. Njegova porodica je tužila Muttarifa tamošnjem upravniku, a

* Muttarif bin Abdullah bin eš-Šehir el-Amiri. Rođen je za vrijeme Poslanikovog života. Ibn-Sa'd kaže: “Bio je pouzdan, ugledan, brižan u predjama, inteligentan i izuzetno lijepog ahlaka.” O njemu su brojni alimi izrekli svoje riječi pohvale. Umro je 95.h.g. (“Et-Tabekat”, 7/141; “El-Hilje”, 2/197; “Sifetu es-Sufuvve”, 3/222, i “Et-Tehzib”, 10/173).

²⁰⁶ Sen'ed je hasen. Predaja se bilježi u “Mudžabu ed-Da've”, 114; “El-Hilje”, 2/106, i “Sifetu es-Sufuvve”, 3/225.

upravnik, nakon što sasluša njihove optužbe, reče: "Učite i vi dove protiv njega kao što je on učio protiv vas!"²⁰⁷

- Hammad bin Zejd prenosi od Gejlani bin Džerira:

"Hadždžadž bin Jusuf je uhapsio Mevrika. Mi smo tražili njegovo izručenje sve dok nismo potpuno klonuli. Tada sretoh Mutarrifa koji me upita: "Šta ste učinili za vašeg prijatelja?" Rekoh: "Nismo mogli ništa postići." Reče mi: "Hajde, molit ćemo Allaha dž.š. za njega." Mutarrif je učio dove, a mi smo amini. Kad se smračilo, Hadždžadž je pristao da primi delegaciju. U delegaciji je između ostalih bio i Mevrikov otac. Vidjevši ga, Hadždžadž odmah izda naređenje stražaru rekavši mu: "Idi sa ovim starcem u zatvor i oslobodi njegovog sina!"²⁰⁸

- Muammer prenosi od Katadeta:

"Jedne mračne, tmurne noći Muttarif bin Abdullah je putovao sa jednim svojim prijateljem. Tada je klepnuo bič jednoga od njih dvojice i zasvijetlio kao prava svjetiljka. Na to Muttarif reče svom prijatelju: "Ako za ovo kažemo ljudima proglasit će nas lažljivcima." "Onaj koji nas utjera u laž je najveći lažac, jer, to je onaj koji niječe Allahove blagodati."²⁰⁹

²⁰⁷ Sened je da'if. Predaja se bilježi u "Mudžabu ed-Da've", 116.

²⁰⁸ Sened je hasen. Predaju se bilježi u "Mudžabu ed-Da've", 115. "El-Hilje", 2/206.

²⁰⁹ Prenosioci su vjerodostojni. Predaja se bilježi i sa drugim senedima u "El-Hilje", 2/205, "Ez-Zuhd", 296, 299.

KERAMETI SULEJMANA ET-TEJMIJA R.A.*

- Gassan el-Gulabi prenosi od Ismaila bin Ibrahima:

“Sulejman et-Tejmi je posudio krzneni ogrtač od jednog čovjeka. Nakon što se poslužio njim vratio ga je vlasniku. Taj čovjek je govorio: “Nakon što mi je Sulejman vratio ogrtač uvijek je mirisao miskom.”

Izbio je nesporazum i svađa između Sulejmana i nekog čovjeka. U sporu i svađi taj čovjek je zgrabio Sulejmana za stomak. Nakon toga, ta ruka mu se osušila.”

Prenosilac predaja el-Gulabi smatra da je taj čovjek bio mujezin.”²¹⁰

- El-Asme'i prenosi od Ismail bin Ibrahima:

“Izbio je spor između Sulejmana i nekog čovjeka pa je taj čovjek rukom zgrabio Sulejmana za stomak i sve snage ga stegnuo. Ta ruka mu se osušila.”²¹¹

- Zekerijja bin Jahja prenosi od el-Asme'ija:

“Sulejman et-Tejmi je posudio krzneni ogrtač od mene i nakon što se poslužio odmah mi ga je vratio. Tako mi Allaha, nakon toga je moj ogrtač uvijek mirisao mirisom miska.”²¹²

- Damre prenosi od Siri bin Jahjaa:

“Sulejman et-Tejmi je ozlijedio oko, pa mu je doktor zabranio da ga kvasi vodom sve dok ne ozdravi. Nakon toga on je dodirnuo svoj spolni organ (a bio je od onih koji smatraju da to kvari abdest), zatim je skinuo pamučnu gazu sa svog oka i abdestio. Nakon

* Sulejman bin Tarhan et-Tejmi Ebu-Mu'temir. O njemu je rekao Ibn-Sa'd: “Bio je pouzdan. Prenosio je mnogo hadisa i bio je od pobožnjaka koji su se mnogo trudili. Uobičavao je provoditi cijelu noć u namazu, i pored toga klanjao bi dnevne namaze sa jacijskim abdestom.” Umro je 143.H.g. “Et-Tabekat”, 7/252; “El-Hilje”, 3/27, i “Sifetu es-Sufuvve”, 3/296.

²¹⁰ Prenosioci su vjerodostojni. Vidi “El-Hilje”, 3/31; “Mudžabu ed-Da'Ve”, 103, i “Sifetu es-Sufuvve”, 3/299.

²¹¹ Sened je da'if.

²¹² Prenosioci su vjerodostojni.

abdesta, vratio je gazu onako kako ju je i doktor stavio, a zatim se uputio doktoru da ga pregleda. Doktor je obavio pregled i uočio da mu je oko potpuno zdravo i izliječeno. Iznenadeni doktor mu reče: "Ne vidim ništa loše. Oko ti je zdravo." Sulejman mu reče: "Ali ja sam upravo abdestio." Doktor reče: "Allah te je izliječio."²¹³

²¹³ Prenosioci su vjerodostojni. Predaju bilježi Ibn-Dževzi "Sifetu es-Sufuvve", 3/299.

KERAMETI SABIT BIN ESLEMA EL-BENANIJA R.A.*

- Hammad bin Vakid Ebu-Amr es-Saffari prenosi od Sabita:
"Bio sam sa Mus'ab bin Zubejrom u jednom mračnom dijelu Kufe. Stao sam pored jednog zida da klanjam dva rekjata i u namazu sam počeo učiti suru "Mu'min". Kad proučih do ajeta "La ilahe illa hu ilejhil-mesir..." iznenada osjetih da iza mene stoji neko. Bijaše to čovjek u jemenskoj odjeći. Sjedio je na sivoj mazgi. Taj čovjek mi reče: "Kad proučiš: "Gafire zenbi; – koji oprašta grijehe" reci: "O Ti koji opraštaš grijehe, molim Te oprosti grijehe i meni." Kad proučiš: "Kabile tevbi; - koji prima pokajanje", reci: "O Ti koji primaš pokajanje, molim Te primi i moje pokajanje", a kad proučiš "Šedidil – ikabi; - koji strahovito kažnjava", reci: "O Ti koji strahovito kažnjavaš, molim Te nemoj me kazniti." Kad proučiš: "Zit-tavl; - koji obilno nagrađuje", reci: "O Ti koji obilno nagrađuješ, molim Te podari mi Svoju milost." Kad sam se okrenuo iza mene nije bilo nikoga. Izašao sam iz prostorije i upitao ljude koji su bili vani: "Je li pored vas prošao čovjek u jemenskoj odjeći?" Odgovoriše: "Mi nismo vidjeli nikoga." Smatralo se da je to bio Ilijas."²¹⁴

- El-Asme'i prenosi od Hammad bin Selema:
"Uistinu je Sabit uzdignut poslije smrti. Kada je otkopan njegov kabur, u njemu se nije moglo naći ništa, nikakav trag ili ostatak. Za života je Sabit običavao moliti: "Gospodaru moj, molim Te uzdigniti i mene sa Svojim dobrim robovima koje si uzdignao."²¹⁵

* Sabit bin Eslem el-Benani Ebu-Muhammed el-Basri. Rekao je Šu'be: "Sabit je i noću učio Kur'an i neprestano je postio." Umro je 123.H.g, a po nekima 127.H.g. ("Et-Tabekat", 7/232; "El-Hilje", 2/318, i "Sifetu es-Sufuvve", 3/260.

²¹⁴ Sened je da'if. Predaju bilježi Ebu-Ne'im u "El-Hilje", 2/328.

²¹⁵ Prenosioci su vjerodostojni. Ebu-Ne'im bilježi da je Sabit uobičavao moliti Allaha dž.š. da mu dozvoli da klanja u kaburu, što je i potvrđeno nakon što se obušilo nekoliko čerpića sa njegovog kabura. Vidi "El-Hilje", 2/319.

KERAMETI EBU-JAHJA MALIK BIN DINARA R.A.*

- Ahmed bin Gassan prenosi od Hašim bin Jahja el-Feraija el-Medžašija:

“Jednog dana dok je Malik bin Dinar sjedio u mesdžidu žurno mu pride neki čovjek i reče: “O Ebu-Jahja, moli Allaha dž.š. za ženu koja je trudna već četiri godine, a koja se jutros probudila u strašnim bolovima. Na te riječi Malik se silno rasrdi i reče: “Šta mislite vi ljudi, da smo mi vjerovjesnici!?” Zatim podiže ruke i počeo učiti dovu, a za njim svi prisutni podigoše ruke i počеше aminati. Tad žurno dođe glasnik i reče onom čovjeku: “Idi brzo svojoj ženi!” Čovjek jureći izađe iz mesdžida, a Malik nije stigao ni spustiti ruke kad se na vratima mesdžida pojavi onaj isti čovjek sa tek rođenim djetetom, starim četiri godine, kovrdžave kose i izraslim zubima, u svom naručju.”²¹⁶

- Gassan bin Mufeddil od šejha Basrija, a on od Malik bin Dinara:

“Jedne prilike sam bio bolestan i nekoliko dana sam imao strašnu groznicu. Za vrijeme tog teškog stanja našao sam jednu rupu i želio da obavim nuždu, kad najedanput ispred mene naiđoše policajci koji su vodili i udarali neke ljude. Vidjevši me u tom stanju ubrzaše me, a ja osta na istom mjestu ne pomakavši se ni za pedalj. Tada mi pride jedan policajac i udari me nekoliko puta bičem po sred glave. To me je toliko zaboljelo da mi je bilo gore nego sva moja bolest. Grčeći se u silnom bolu, ja mu rekoh: “Da Bog da ti se odsjekla ruka!” Sutradan, dok sam prolazio pored mosta vidio sam onog policajca kako stoji pored mosta sa odsječenom rukom obješenom oko vrata.”²¹⁷

* Malik bin Dinar es-Selemi en-Nadži. Ibn-Hibban navodi da je bio toliko skroman da uopće nije jeo bilo šta od lijepih jela. Pored toga od svoje zarade bi pisao Mushafe. ("El-Hilje", 2/357; "Et-Tabekat", 7/243, i "Sifetu es-Sufuve", 3/273.)

²¹⁶ Nismo našli podatke o trojici prenosilaca ove predaje.

²¹⁷ Sened je da'if. Predaju bilježi Ibn-Ebi Dunja, "Mudžabu ed-Da've", 103.

- Gassan bin Mufeddil prenosi od Abbas bin Rezika:

“Kod jedne žene je obolila žuč u stomaku, pa se mnogo zabrinula i došla do Malika rekavši mu: “O Ebu-Jahja, moli Allaha dž.š. za mene.” On joj reče: “Kada budeš ovdje sa nama ustani da te vidim.” Žena je došla kod njih i svi su mogli vidjeti ozbiljnost njene bolesti. Malik reče: “Ova žena je uistinu iskušana sa strašnom bolešću koju vidite. Tražila je od nas da za nju molimo Allaha dž.š., pa molite Ga!” Na te riječi on podiže ruke, a to isto učiniše i svi prisutni, a zatim reče: “O Veličanstveni, o Ti, osim kojeg nema drugog boga, molimo Te izliječi ovu ženu i otkloni bolest i nesreću od nje.” Nedugo nakon toga, njen ogromni stomak je splasnio i žena je potpuno ozdravila, tako da su je mogli vidjeti kako sjedi sa drugim ženama i razgovara sa njima.”²¹⁸

²¹⁸ Nismo našli podatke o jednom prenosiocu. Predaja se bilježi u "Mudžabu ed Da've", 107.

KERAMETI ABDULLAH BIN GALIBA R.A.*

- Malik bin Dinar prenosi od Abdullah bin Galiba:

“Neka se Allah smiluje mojoj djeci. Pomrli su, a da ih se moje oči nisu nagledale.”

Malik bin Dinar kaže: “Bio sam na kaburu Abdullah bin Galiba. Kad sam uzeo šaku zemlje sa njegovog kabura, osjetio sam da miriše mirisom miska. To se brzo proćulo meću ljudima, pa je izazvalo veliki nered i smutnju. Tad je naređeno da mu se kabur poravna tako da se ne zna za njega.”²¹⁹

* Abdullah bin Galib el-Huddani Ebu-Faris el-Bsri. Bio je veliki pobožnjak u Basri i jedan od najuglednijih ljudi u njoj. Poginuo je zajedno sa Eš'asom 83.h.g. ("Et-Tabekat", 7/225; El-Hilje", 2/256, i "Sifetu es-Sufuvve", "Tehzib", 5/354).

²¹⁹ Nismo našli podatke o jednom prenosiocu. Predaja se bilježi sa dva druga seneda. Vidi "El-Hilje", 2/257, 258, i "Sifetu es-Sufuvve", 3/335.

KERAMETI SALLETA BIN EŠJEMA R.A.*

- Hammad bin Džafer bin Zejd el-Abdi prenosi od svog oca:

“Bili smo u vojnom pohodu u okolini Kabula i sa nama u vojsci je bio i Salle bin Ešjem. Kada smo se približili neprijateljskom području zapovjednik reče: “Neka se niko ne izdvaja i ne napušta logor!” Međutim, Salletova mazga je otišla i odnijela svu njegovu opremu. On stade da klanja, kad mu bi rečeno: “Vojska je već otišla.” On reče: “Klanjat ću samo dva kratka rekjata.” Klanjao je i zamolio Allaha dž.š. rekavši: “Gospodaru moj, molim Te učini da mi se vrati mazga sa tovarom koji nosi.” Tamam kad je završio dovu, njegova izgubljena mazga se pojavi i dođe pred njega.”²²⁰

- Ebu-Selil prenosi od Salle bin Ešjema:

“Putovao sam Ahvezom (oblast u Iraku između Basre i Irana p.p.) i na tom putovanju sam puno ogladnio, a nisam imao ništa za jelo. Kako nisam našao nikoga ko bi mi prodao nešto hrane, prinuđen glađu počeo sam razmišljati da ukradem nešto za jelo od nekog od ljudi koji žive u tom području. Dok sam tako putovao i razmišljao, zamolio sam Allaha dž.š. da me opskrbi i podari mi iz Svoje milosti. Tad do mene doprije neki zvuk iza mene i odjednom, pred sobom, vidjeh čaršaf u kome se nalazila posuda puna svježih hurmi. Uzeo sam te hurme i uzjahavši jahalicu počeo ih jesti. Tako sam jeo sve dok se nisam zasitio. Putujući tako smrači se i ja zatražih prenočište kod nekog monaha u njegovoj kućici. On me primi i zatraži mi jednu hurmu za večeru, a ja mu dadoh čitav pregršt. Nakon izvjesnog vremena ponovo sam prolazio tim putem i svratih do onog monaha kad kod njegove kućice primijetih veliki predivni

* Salle bin Ešjemel-Adevi Ebu-Sahbai. Bio je jedan od starih tabi'ina. Živio je u Basri. Bio je vro ugledan, cijenjen, pobožan, skroman i poštovan. Poginuo je kao šehid zajedno sa svojim sinom na samom početku Hadždžažovog nasilja. ("El Hilje", 237; "Sifetu es-Sufuvve", 3/216, i "El-Bidaje", 9/15).

²²⁰ Sened je da'if. Predaja se bilježi u Ibn-Mubarekovom "Ez-Zuhdu", 295; "Mudžabu ed-Da've", 89-90, i "Sifetu es-Sufuvve", 3/217.

palmovik. Vidjevši moje iznenađenje i čuđenje on mi reče: "Ovo su tvoje hurme koje si mi dao."

Čaršaf u kome su bile hurme donio je kući i njegova žena ga je svima pokazivala."²²¹

²²¹ Prenosioci su vjerodostojni. Predajase bilježi u "Ez-Zuhd", 297, od Ibn-Mubareka; "El-Hilje", 2/239, i "Sifetu es-Sufuvve", 3/218.

KERAMETI ABDULLAHA BIN ŠEKIKA EL-AKILIJA R.A.*

- Davud bin ez-Zeberkani prenosi od el-Džeririja:

“Abdullah bin Šekiku su primane dove. Svaki put kada bi vidio oblake na nebu, on bi govorio: “Gospodaru moj, ne dozvoli da prođu tuda i tuda, a da ne napoje zemlju.” I nikada nisu prošli pored tog mjesta, a da ne bi pala kiša.”²²²

* Abdullah bin Šekik el-Akili Ebu-Abdurrahman, neki kažu Ebu-Muhammed el-Basri. Bio je od onih kojim su primane dove. Umro je 108.h.g. Po nekima i prije. ("Et-Tabekat", 7/126; "Sifetu es-Sufuvve", 3/213, ""Et-Tehzib", 5/253).

²²² Sened je da'if. Predaja se bilježi u "Mudžabu ed-Da've", 91, i "Sifetu es-Sufuvve", 3/213.

KERAMETI MEJMUNA BIN EBI ŠEBIBA R.A.*

- Hasan bin el-Hurr prenosi od Mejmuna bin Ebi Šebiba:

“U vrijeme Hadždžadžovog nasilja i terora, želio sam otići na džumu pa sam se lijepo obukao i spremio za odlazak, ali sam se nekoliko puta predomišljao da ipak ne odem. Tad me dozva neki glas iz jednog dijela kuće učeći: “O vjernici, kad se petkom na molitvu pozovete, pođite da molitvu obavite...” pa sam otišao. Pored toga, dok bih sjedio i pisao knjigu, dođe mi da napišem nešto. Ako ga unesem u knjigu, knjiga mi postane ljepša, urednija i ukrašenija, ali ja lažem, a ako ga ne unesem, onda mi se u knjizi pojave neke ružne stvari i nedostaci, međutim ja kažem istinu. Tad sam čvrsto odlučio da ne unosim te stvari u knjigu. Tad me ponovo dozva glas učeći: “Allah će one koji vjeruju učvrstiti postojanom riječju i na Ovom i na Onom svijetu...”²²³ .

* Mejmun Ibn-Ebi Šebib er-Rebe'i Ebu-Nasr el-Kufi. Bio je trgovac i činio je hajrate. Umro je 83.h.g u "Bitci Lobanja". ("El-Hilje", 4/375, i Et-Tehzib", 10/389).

²²³ Prenosioci su vjerodostojni, osim jednog čovjeka o kome nismo našli podatke. Predaja se bilježi sa drugim senedom u "El-Hilje", 4/375.

KERAMETI DŽEMIL BIN MURRETA R.A.*

- Hammad bin Zejd prenosi od Džemil bin Murreta:

“Često kad bih zaželio nešto, zamolio bih Allaha dž.š. za to i preda mnoom bi se stvorili dinari i dirhemi.”²²⁴

* Džemil bin Murte eš-Šejbani el-Basri. Nismo našli njegovu biografiju. (“El-Džerhu ve...”, 2/518, i “‘Et-Tehzib”, 3/115).

²²⁴ Sened je da’if.

KERAMETI EBU-MUHAMMEDA HABIBA EL-ADŽMIJA R.A.*

- Damre prenosi od Siri bin Jahjaa:

“Na Dan tervije (8. dan zul-hidžeta) ljudi bi viđali Habiba u Basri, a uvečer, a Dan Arefata, viđali bi ga na Arefatu.”²²⁵

- Abbas bin Fadl el-Ezrek prenosi od Medžaši ed-Dajrija:

“Žena Habibovog komšije je rodila izuzetno lijepog dječaka, ali dijete je rođeno potpuno ćelavo. Prošlo je dvanaest godina, ali djetetu i dalje nije izrasla ni jedna dlaka na glavi. Njegov otac dođe Habibu i reče mu: “Ebu-Muhammede, vidiš li ovog mog sina kako je lijep, ali još uvijek mu ne raste kosa, pa, hoćeš li zamoliti Allaha dž.š. za njega?” Habib tada zaplaka i počeo moliti za dječaka potirući svojim suzama dječakovu glavu. Tada se na dječakovoj glavi počeo pojavljivati crne tačkice iz kojih je izrastala prelijepa crna, izrazito gusta kosa. Prije nego što je dječak ustao i otišao od Habiba, imao je jednu od najljepših kosa što se mogu vidjeti kod čovjeka.

Uistinu sam vidio tog dječaka potpuno ćelavog, a i sa bujnom, izuzetno lijepom kosom.”²²⁶

- Abdullah bin Isa et-Tafavi prenosi od Ebu-Abdullaha el-Šerhema:

“Donijeli su Habibu paralisanog čovjeka noseći ga na nosilima i rekoše mu: “O Ebu-Muhammede, ovaj čovjek je paralisan, imao je ukućane koje je izgubio. Hoćeš li moliti Allaha dž.š. za njega ne bi li ozdravio?” Stavivši Mushaf na bolesnikov vrat, Habib počeo učiti dove za tog čovjeka. Učio je i učio, sve dok Allah dž.š. nije učinio

* Ebu-Muhammed Habib bin Muhammed el-Adžemi. Živio je u Basri i bio poznat po svojoj skromnosti. Ibn-Hibban o njemu kaže: “Bio je veoma pobožan, ugledan, poštovan, bogobojazan, brižan i od onih kojima su primanedove.” (“Et-Tehzib”, 2/179; “El-Hilje”, 6/149, “Sifetu es-Sufuvve”, 3/315).

²²⁵ Prenosioci su vjerodostojni. Predaja se bilježi u “Mudžabu ed-Da've”, 121; “El-Hilje”, 6/154, i “Sifetu es-Sufuvve”, 3/318.

²²⁶ Sened je da'if. Predeja se nalazi u “Mudžabu ed-Da've”, 120.

da čovjek ozdravi. Tada, do maloprije paralisani čovjek ustade, i ode svojoj porodici noseći nosila na svojim leđima. „²²⁷

- Abdullah prenosi od Halida bin Haddaša:

“Svaki put kada bih došao kod Habiba on bi rekao: “Otvori nam dragocjenu kožnu kutiju miska i daj nam provjereni protuotrov.” Kožna kutija miska je Kur'an, a provjereni protuotrov je dova.”²²⁸

- Damre bin Rebi'a prenosi od Siri bin Jahjaa:

“Za vrijeme velike gladi Habib je kupio velike količine hrane i podijelio je siromasima. Kad je sve podijelio, skrojio je kese i ostavio ih preko noći pod svoj jastuk, a zatim je molio Allaha dž.š.. Kad su vlasnici hrane došli kod njega tražili su da plati hranu koju je uzeo. On je izvadio kese ispod jastuka koje su sada bile pune dirhema. Dijelio je novac vlasnicima hrane, a kako bi vagao koju kesu vidio bi da je u njoj tačno onoliko novca koliko datom vlasniku treba da vrati.”²²⁹

- Ebu-Ishak el-Ademi prenosi od Muslima bin Ibrahima:

“Došao je neki čovjek Habibu i rekao mu: “Dužan si mi tri stotine dirhema, kad ćeš mi ih vratiti?” Habib reče: “Otkud to da sam ti dužan?” Čovjek ponovi: “Dužan si mi tri stotine dirhema, kad ćeš mi ih vratiti?” Tad mu Habib reče: “Idi kući i dođi mi sutra.” Sutradan Habib abdesti, klanja i prouči dovu: “Gospodaru moj, ako je bio iskren, molim Te ispuni mu ono što je tražio, a ako je lagao onda ga iskušaj čime hoćeš.” Istog dana su mu donijeli tog čovjeka potpuno paralisnog. Habib ga upita: “Šta ti se desilo?” Čovjek mu jadikujući reče: “Jučer sam ti došao i slagao da si mi dužan tri stotine dirhema. Mislio sam, ti ćeš se zastidjeti ljudi pa ćeš mi ih

²²⁷ Nema podataka o jednom prenosiocu, a o jednom nisu svi dali ocjene. Predaja se bilježi u "Mudžabu ed-Da've", 120-121.

²²⁸ Sened je prekinut. Predaja se bilježi u "Mudžabu ed-Da've", 121.

²²⁹ Prenosioci su vjerodostojni, osim jednog o kome nemamo podataka. Predaja se bilježi sa drugim senedima. Vidi "Mudžabu ed-Da've", 121; "El-Hilje", 6/150, i "Sifetu es-Sufuvve", 3/318.

dati.” Habib ga upita: “A da li bi to ponovo učinio?” Čovjek energično negira govoreći: “Ne. Ne, nikako!” Habib tada reče: “Gospodaru moj, ako je iskren, vrati mu zdravlje.” Čovjek tada ustade sa zemlje kao da nikada nije ni bio bolestan.”²³⁰

- Davud bin Mihreb prenosi od Abdulvahida bin Zijada:

“Bili smo kod Malik bin Dinara. Sa nama u društvu su bili Muhammed bin Vasi’a i Habib Ebu-Muhammed. Tada dođe neki čovjek i grubo se obrati Maliku optužujući ga za grešku koju je učinio prema njemu prilikom neke raspodjele. Čovjek mu reče: “Nepravедno si podijelio i višak upotrijebio za svoja sijela i sijeldžije i one koji te skrivaju od toga da te ljudi vide u pravom svjetlu!” Malik tada zaplaka i reče: “Tako mi Allaha, nisam to namjeravao.” Čovjek mu reče: “Naravno da jesi, tačno to si želio!” Malik još više navriješe suze na oči, a čovjek stade ponavljati svoje optužbe bez kontrole. Habib tada podiže ruke ka nebu i reče: “Gospodaru moj, ovaj čovjek nas je odvratio od spominjanja Tebe, molim Te oslobodi nas od njega kako želiš.” Tog momenta čovjek pade mrtav na zemlju i odnesoše ga njegovoj kući.”²³¹

²³⁰ U senedu se nalazi jedna osoba o kojoj nemamo podatke. Predaja se bilježi u "Mudžabu ed-Da've", 138.

²³¹ Sened je da'if. Predaja se bilježi u "Mudžabu ed-Da've", 119, i "Sifetu es-Sufuvve", 3/719.

KERAMETI UTBETA EL-GULAMA R.A.*

- Abdulkuddus el-Attar prenosi od Hasana bin Da'me:

“Vidio sam svojim očima Utbeta el-Gulama kako, kada ga zadivi neka ptica, on je pozove i ona mu odmah poslušno doleti. Ptica bi sletjela na njegovo stegno potpuno slobodno i bez ikakvog straha. On bi je pomilovao i pustio da slobodno odleti.”²³²

- Jahja bin Rašid prenosi od Abdullah bin Mubeššira, a on od Tevbeta el-Anberija:

“Utbe el-Gulam je molio Allaha dž.š. da mu podari tri osobine na dunjaluku. Molio Ga je da mu podari plačljiv glas, obilne suze i opskrbu bez muke. Svaki put kada bi on učio Kur'an, plakao bi i rasplakivao sve oko sebe, obilne suze bi mu neprestano tekle niz lice, a kad bi došao kući našao bi nafaku ne znajući odakle je došla.”²³³

* Utbe bin Ebban bin Sam'a el-Gulam. Nazvan je el-Gulam zbog svog truda i privrženosti ibadetima i pobožnosti. Poginuo je kao šehid u nekim pohodima. Nije spomenuta godina njegove smrti. ("El-Hilje", 6/226, i "Sifetu es-Sufuvve", 3/370).

²³² Sened je da'if. Predaja se bilježi u "Mudžabu ed-Da've", 133; "El-Hilje", 6/236, i "Sifetu es-Sufuvve", 3/373.

²³³ Nije data ocjena predaje.

KERAMETI SAFVAN BIN MAHREZA R.A.*

- Džafer bin Sulejman prenosi od Sabita el-Benanija:

“Ubejdullah bin Zijad je uhapsio Safvan bin Mahrezovog bratića. Safvan nije prestajao tražiti od velikodostojnika Basre da oslobode njegovog bratića sve dok mu nisu zaprijetili da će i njega uhapsiti i zatvoriti. Nije vidio nikakvog izlaza iz te situacije i omrknuo je potpuno tužan na mjestu gdje je obično klanjao. Potpuno se predao namazu i dovama. U tom stanju ga je i san savladao, a onda, u snu mu se pojavi neko stvorenje koje mu reče: “O Safvane, ustani i moli za svoju potrebu Jedinog koji ti je može ispuniti!” Safvan se prenu prestrašen iz sna, a zatim ustade, abdesti, klanja i prouči dovu. U tom momentu se razbi san Ibn-Zijadu i on dozva stražare vičući: “Dovedite mi Safvan bin Mahrezovog bratića!” Stražari se odmah javiše noseći baklje, a zatim se uputiše ka ćeliji u kojoj se nalazio Safvan bin Mahrezov bratić, prolazeći kroz brojne krivudave mračne hodnike i otvarajući brojna željezna vrata. Kada stigoše do njegove ćelije upitaše: “Gdje je Safvanov bratić? Izvedite ga iz ćelije! Zbog njega ne možemo da spavamo.” Izveli su ga iz ćelije, a zatim ga odvedoše Ibn-Zijadu na razgovor koji ga odmah pusti na slobodu, bez ikakvih uvjeta ili garancije. Safvan nije bio ni svjestan šta se sve desilo u međuvremenu, kad mu njegov bratić pokuca na vrata. On upita: “Ko je to?”

Bratić mu reče: “Ja sam.” Safvan mu reče: “Vidiš li koja su doba?” A bratić mu ispriča cijeli događaj.”²³⁴

* Safvan bin Mahrez el-Mazani. Ibn-Sa'd o njemu kaže: “Bio je pouzdan, ugledan i poštovan.” Ibn-Hibban kaže: “Bio je veliki pobožnjak.” Umro je 74.h.g. (“Et-Tabekat”, 7/147; “El-Hilje”, 2/213; “Sifetu es-Sufuvve”, 3/227, i “Et-Tehzib”, 4/430).

²³⁴ Prenosioci su vjerodostojni osim Ibn-Ebi Dunjaa i njegovih učenika. Predaja se bilježi u “El-Hilje”, 2/214, sa drugim senedom, i u “Sifetu es-Sufuvve”, 3/228.

KERAMETI ATTA ES-SELIMIJA R.A.*

- Davud bin Mihber prenosi od Salih bin Merijja:

“Atta es-Selimi nije uobičavao učiti dove, nego bi to prepuštao svojim prijateljima, a on bi aminao. Jedan njegov prijatelj bi uhapšen i kad je smješten u zatvor upitan je: “Imaš li kakvu potrebu?” On reče: “Jedino da mi Atta prouči dovu, ne bi li me Allah dž.š. izbavio iz ove kušnje.” Došao sam Attau i upitao ga: “O Ebu-Muhammede, je li ti drago kad Allah dž.š. od tebe otkloni nedaće i iskušenja?” Reče: “Naravno da mi je drago.” Rekoh mu: “Tvoj prijatelj, s kojim se često družiš i posjećuješ ga uhapšen je, pa moli Allaha dž.š. da ga izbavi iz te nesreće.” Atta podiže ruke, zaplaka i reče: “Gospodaru moj, Ti uistinu najbolje znaš sve naše želje i potrebe prije nego Te i zamolimo za njih. Molim Te ispuni nam ih.” Tako mi Allaha dž.š., nismo stigli ni izaći iz Attaove kuće, a taj čovjek oslobođen stiže do nas.”²³⁵

* Atta bin Ebi Ubejde es-Selimi Ebu-Abdullah. Doživio je Enes bin Malika i sreo se sa Hasanom, Malik bin Dinarom i drugim poznatim ljudima iz te generacije. bio je zauzet ibadetom i prnošenjem predaja. Ne zna se godina njegove smrti. ("El-Hilje", 6/215, i "Sifetu es-Sufuvve", 3/325)

²³⁵ Sened je da'if. Predaja se bilježi u "Mudžabu ed-Da've", 95, i "Sifetu es-Sufuvve", 3/330.

KERAMETI EBU-REJHANA ABDULLAH BIN METARA R.A.*

- Damre bin Rebi'a prenosi od Ferveta el-A'ma, sluge Se'id bin Ebi Umejje el-Makreija:

"Ebu-Rejhan je plovio morem i za vrijeme plovidbe je na palubi nešto šio. Izenada mu ispade igla iz ruke i pade u more, a on brzo reče: "Gospodaru moj, molim Te da mi vratiš iglu." Tad se igla pojavi na površini mora i on je uze.

Jednog dana dok je Ebu-Rejhan plovio lađom, na moru otpoče strašna bura koja je prijetila da ih potopi. Ebu-Rejhan reče: "Smiri se, o more, uistinu si ti samo jedan pokorni rob Gospodara svjetova." Tada se more potpuno smiri i postade mirno kao ulje."²³⁶

* Abdullah bin Metar Ebu-Rejhan el-Basri. Bio je tabi'in i vidio je neke ashabe i prenosio od njih. Ne navodi se godina njegove smrti. ("El-Džerhu...", 5/168; "Et-Tehzib", 6/34, "Mizanu el-I'tidal", 2/506.)

²³⁶ U senedu se nalazi nekoliko prenosilaca o kojim nismo našli podatke. Predaja se bilježi u "Mudžabu ed-Da've", 132.

KERAMETI RABIJE EL-ADEVIJE R.A.*

- Abdullah prenosi od Abdullah bin Isa et-Tafavija:

“Kad je Rabija el-Adevija kuhala hranu zaželjela se luka, pa je do nje doletjela ptica noseći luk u svom kljunu, a zatim ga baci pred Rabiju.”²³⁷

* Rabija bint Ismail Mevla Alu Atik el-Adevijje el-Basrijje. Bila je veoma pobožna i poznata. O njoj pohvalno govore velike skupine ljudi i uz to spominju njene keramete. Umrła je 185.h.g, a po nekima 135.h.g. ("Sifetu es-Sufuvve", 4/27, "El-Bidaje", 10/186.)

²³⁷ Sened je da'if.

KERAMETI ALA'A BIN ZIJADA R.A.*

- Džafer bin Sulejman prenosi od Hišama bin Zijada:

“Alaa bin Zijad je uobičavao svaku noć uoči petka provoditi u ibadetu. Jedne noći, osjetio je potpuni umor i malaksalost, pa reče svojoj ženi: “O Esma, osjećam se iznemoglo pa ću odspavati, a ti me probudi u to i to vrijeme i odredi joj tačno vrijeme.” Kad je zaspao, u snu mu se pojavi neko stvorenje, pa ga uze za kiku i reče mu: “O sine Zijadov, ustani i spominji Allaha dž.š. pa će i On tebe spomenuti!” Na to Ibn-Zijad skoči iz postelje potpuno prestravljen, a dlake za koje je bio uhvaćen ostale su mu uspravne sve do kraja njegovog života.”²³⁸

* Ala bin Zijad Ebu-Nasr el-Basri, bio je jedan od pobožnjaka i karija Basre. Umro je 94. H.g. ("Et-Tabekat", 217; "El-Hilje", 2/242; "Sifetu es-Sufuvve", 3/253, i "Et-Tehzib", 8/181).

²³⁸ Sened je vjerodostojan ako je jedan prenosioc o kome nemamo podataka vjerodostojan. Vidi: "El-Hilje", 2/244, i "Sifetu es-Sufuvve", 3/253.

KERAMETI ZIJADA EN-NEMIRIJA R.A.*

- Jahja bin Ebi Bekr prenosi od Ammareta bin Zazana:

“Putovao sam sa Zijadom en-Nemirijem u Mekku kad se izgubila deva jednog našeg saputnika. Posvuda smo je tražili, ali je nismo mogli naći. Vidjevši da je nema odlučili smo se da svak preuzme dio prtljaga tog čovjeka kako bi nastavili put. Počeli smo da to činimo kad nas upita Zijad: “Zar nećete ništa proučiti prije toga?” Čuo sam Enesa kako kaže: “Učite suru Fussilet, učinite sedždu i molite Allaha dž.š.” Prihvatili smo njegov prijedlog pa je on proučio suru Fussilet, pao na sedždu i počeo moliti Allaha dž.š.. Svi smo za njim pali na sedždu, a kad smo podigli glave sa sedžde vidjeli smo nekog nepoznatog čovjeka kako vodi odbjegliu devu. Zijad reče: “Počastite ga hranom.” Taj čovjek odbi. Zijad ponovo reče: “Počastite ga hranom.” Čovjek reče: “Ja postim.” Zatim vidjesmo da tog čovjeka nema više pred nama. Ni dan - danas ne znamo šta se zbilo.”²³⁹

* Zijad bin Abdullah en-Nemiri el-Basri, jedan od velikih pobožnjaka iz reda tabi'ina. Nismo našli podatke o datumu njegove smrti. ("El-Hilje", 6/267, "Et-Tehzib", 3/378).

²³⁹ Sened je vjerodostojan osim Ibn-Ebi Dunjaa i njegovog oca. Predaja se bilježi u "Mudžabu ed-Da've", 87.

KERAMETI EBU-NASRA BIŠR BIN HARISA EL-HAFIJA R.A.*

- Ebu-Musa Harun bin Su'ud ed-Dahhan prenosi od Mensura es-Sejjada:

“Jednog petka vraćajući se sa džuma - namaza, pored mene je naišao Bišr bin Haris. Vidjevši me, iznanađeno me upita: “Zar nisi bio na džumi?!” Rekoh mu: “Kod kuće nemam ništa, ni brašna, ni hljeba, a ni novca.” On reče: “Allahu mustea'n. Uzmi svoju mrežu i hajde sa mnom do kanala!” Ponio sam mrežu, a on mi reče: “Abdesti i klanjaj dva rekjata.” Kada sam predao selam reče mi: “Sada uzmi svoju mrežu, proči Bismillu i zabaci je.” Učinio sam sve kako mi je rekao i kad zabacih mrežu osjetih da je u njoj zapelo nešto teško. Reče mi: “(...) nagrada.” Ja povikah: “Ebu-Nasre, pomози mi. Nešto teško je u mreži i bojim se da mi je ne uništi.” On odmah priđe i zajedno sa mnom prihvati za mrežu. Kad smo je izvukli u njoj je bila velika riba. Reče mi: “Uzmi je i prodaj, a od novca koji dobiješ kupi porodici sve što im treba.” Čim sam ušao na vrata tržnice sretoh čovjeka na magarcu koji me upita: “Pošto ta riba?” Rekoh mu: “Deset dirhema.” On smjesta reče: “Kupujem je”, i odbroja mi deset dirhema. Za te novce sam kupio sve što mi je bilo potrebno u kući. Nakon što smo se kod kuće svi najeli rekao sam: “Uzmite dva somuna i dodajte na njih slatka da to odnesem Ebu-Nasru.” Oni to i učiniše, a kad sam došao do njegove kuće i pokucao na vrata, čuh glas: “Ko je?” Rekoh mu: “Mensur.” (...) Reče mi: “Mensure, da mi to uzmemo ti ne bi mogao uloviti ribu. Uzmi to i pojedi sa svojom porodicom.”²⁴⁰

* Bišr bin Haris Ebu-Nasr poznat kao el-Hafi. Rođen je 150.h.g. Hatib o njemu kaže: “On je iz Merveza i živio je u Bagdadu...Svojom vjerom, ponašanjem, skromnošću, inteligencijom, čašću i ugledom, lijepim metodama, ustrajnošću, kvalitetima ličnosti i odbacivanju svega beskorisnog nadmašio je sve svoje savremenike.” Umro je 227.h.g. (“El-Hilje”, 8/336; “Tarihu Bagdad”, 8/67, i “Sifetu es-Sufuvve”, 2/325).

²⁴⁰ Sened je da'if jer je prekinut.

KERAMETI EBU-ABDULLAHA AHMEDA BIN MUHAMMEDA BIN HANBELA R.A.*

- Ebu-Ahmed el-Kazvini prenosi od Kasima bin Husejna el-Verraka:

“Ahmedu bin Hanbelu je došao jedan čovjek i obavijestio ga da želi ići u Tarsus. Ahmed bin Hanbel mu reče: “Reci, o Ti koji upućuješ zalutale, uputi i mene na put iskrenih i svrstaj me u Svoje dobre robove.” Čovjek je otputovao. Na putu ga je zadesila velika nevolja i uz to se izgubio, a saputnici su mu otišli. Proučio je dovu kojoj ga je podučio Ahmed i ubrzo je našao svoje saputnike. Kada je ponovo došao kod Ahmeda obavijestio ga je o svemu što se desilo, a Ahmed mu reče: “Taji to.”²⁴¹

* Ahmed bin Muhammed bin Hanbel Ebu-Abdullah eš-Šejbani. Rođen je 164.h.g. a umro je 241.h.g. O njemu je rekao Ebu-Zer'a: “Moje oči nikad nisu vidjele nekog poput Ahmed bin Hanbela. “ Hatib kaže: “On je imam muhadisa, pomagač dina, zaštitnik sunneta i strpljiv u iskušenjima.” Imam Ahmed je toliko poznat da nema potrebe govoriti o njemu. (“El-Hilje”, 9/161; “Tarihu Bagdad”, 4/412, i “Sifetu es-Sufuvve”, 2/236).

²⁴¹ U senedu je jedna osoba o kojoj nemamo podataka. U “Hašiji” se navodi da Imam Lalikai nije naveo sve keramete Imam Ahmeda koji su, inače, mnogobrojni.

KERAMETI EBU-MUAVIJE EL-ESVEDA R.A.*

- Ebu-Se'id Osman bin es-Sukeri prenosi od mujezina Gaze, kojem je zaboravio ime:

“Pričao mi je Ebu-Dahirija da je za vrijeme boravka u Tarsusu posjetio Ebu-Muaviju el-Esveda koji je bio slijep, a na zidu mu je bio okačen Mushaf. Rekoh Ebu-Muaviji: “Allah ti se smilovao, ti si slijep, a imaš Mushaf na zidu?!” On mi reče: “Hoćeš li čuvati tajnu sve dok ne umrem?” Rekoh: “Naravno.” Reče: “Svaki put kada želim učiti Kur'an, Allah dž.š. mi vrati vid sve dok učim.”²⁴²

- Abdullah bin Sulejman prenosi od Ebu-Hamze Nusajra bin Feredža el-Eslemija, sluge Ebu-Muavije el-Esveda:

“Ebu-Muavija el-Esved je oslijepio. Ali svaki put kada bi želio učiti Kur'an i kad bi ga otvorio, vid bi mu se vratio i on bi ga učio. Čim bi zatvorio Kur'an, odmah bi ponovo oslijepio.”²⁴³

* Ebu-Muavija el-Esved. Nismo našli biografske podatke o njemu osim onoga što navodi Ebu-Ne'im o njemu i onoga po čemu ga pojedini autori spominju. Bio je savremenik Fudajl bin 'Ijjada r.h. ("El-Hilje", 8/271).

²⁴² U senedu se nalaze osobe o kojim namamo podatke.

²⁴³ Prenosioci su vjerodostojni.

KERAMETI EBU-TALIBA EN-NESIJA R.A.

- Abbas ed-Devrij kaže: Čuo sam Ebu-Taliba en-Nesaija kako govori Jahja bin Mei'nu:

“Jednog jutra sam se probudio gladan i vidio da u cijeloj kući nemam ništa za jelo. Razmišljajući o svom stanju pomislih: “Gospodaru moj, ja znam da si Ti onaj koji daje opskrbu svim Svojim stvorenjima, pa čak i psu i svinji. Gospodaru moj, molim Te opskrbi me.” Kad iza sebe čuh glas koji me upita: “Želiš li brašno ili novac?” Potpuno zatečen situacijom pomislih u sebi: “Šta da činim sa brašnom kad nemam ni jednog drvceta za vatru.” Kad se okrenuh iza sebe nađoh zapečaćenu kesu i u njoj pet stotina dirhema.”²⁴⁴

²⁴⁴ Sened je da'if.

KERAMETI KASIM BIN JEZIDA R.A.*

- Muhammed bin Mensur et-Tusi prenosi od Ibn-Musa en-Nehaija: "Vidio sam jednog čovjeka iz Basre kako se zadužuje da bi dijelio sadaku siromasima, a kasnije bi vraćao taj dug. Jednog dana došao sam Atta bin Sabitu i od njega uzeo sto deset dirhema u zajam. Za sto dirhema sam uzeo odjeću za siromahe, a za deset dirhema sam kupio odjeću za sebe. Kasnije sam se razbolio i jedne prilike kad sam prolazio pored Attaa, on me dozva. Priđoh mu, a on mi reče: "Došao mi je neki čovjek i dao mi sto dirhema." Ja mu rekoh da sam ja dao u zajam sto deset." On mi reče: "Deset dirhema je uzeo za sebe."²⁴⁵

* Nismo našli biografske podatke o njemu.

²⁴⁵ Sened je da'if.

KERAMETI MLADIĆA VESIFA ZVANOG MA'RUF EL-KERHI R.A.*

- Ahmed bin Alij el-Bezzar prenosi od Ahmed bin Alija el-Dželaa: "Jednog dana dok sam sjedio pored Ma'rufa, došao je neki čovjek i rekao: "Ebu-Mahfuze, jučer sam vidio veliko čudo." On reče: "A šta si vidio?" Čovjek reče: "Moja porodica se zaželjela ribe pa sam došao do Kerha (dio Bagdada) i tamo na pijaci kupio ribu. Unajmio sam jednog mladića da je ponese i krenuli smo nazad. Upravo kada smo prolazili pored mesdžida zaučio je ezan za podne i mladić me upita: "Gospodine, hoćete li klanjati?" Potpuno iznenađen njegovim pitanjem pomislih: "Mladić me zove na namaz, pa kako da mu se ne odazovem?!" Rekoh mu: "Naravno." On ostavi svoju posudu sa ribom pred vratima mesdžida, te uđe unutra i odmah stade da klanja, a ja ostadoh da čuvam svoju ribu. Kad je zaučio ikamet pomislih: "Mladić se oslanja na Allaha dž.š. za posudu, a ja se ne oslanjam za običnu ribu!?", zatim uđoh u džamiju i pristadoh da klanjam. Kad smo klanjali i izašli, riba i posuda su bili na istom mjestu. Mladić uze svoju posudu i zajedno sa ribom stavi je sebi na glavu. Krenusmo dalje, a on se potpuno preda zikru. Kad smo stigli kući obavijestio sam svoje o svemu što se desilo, a oni mi rekoše: "Zašto ga ne pozoveš sa nama na iftar?" Rekoh mu: "Bilo bi nam drago da se iftariš sa nama." Reče: "U redu, ali gdje je ovdje mesdžid?" Uputih ga do mesdžida, a on odmah stade na namaz i tako je klanjao sve do ikindije. Nakon ikindije sjede pogete glave do koljena i tako dočeka akšam. Kad smo klanjali akšam, rekoh mu: "Hajdemo, ako još uvijek želiš sa nama iftariti." On mi reče: "Navikao sam na jednu stvar kojoj sam dosljedan, pa ako mi je možete uvažiti pristajem." Upitah ga: "Kakvu stvar?" Reče mi: "Imam naviku da jedem tek nakon što klanjam jaciju." Ja pristadoh na to, iako je kod kuće sofrta već bila postavljena. Nakon što smo klanjali jaciju dođosmo kući na večeru. Ja sam imao jednu kćerku

* Nismo našli njegovu biografiju. Spominje ga Ibn-Dževzi pod naslovom "Pobožnjaci Bagdada nepoznatih imena" ("Sifetu es-Sufuve", 2/500).

kojoj su ruke i noge bile oduzete, koja je bila slijepa i uz to još deformisana. Imala je dvadeset i četiri godine i po noći nikad nije mogla spavati. Te noći nakon večere i nakon što su svi duboko zaspali neko pokuca na vrata. Upitismo: "Ko je to?" A ona reče: "Ja sam." Uzbudeni i zatečeni skočismo i ponovismo njeno ime, kad ona stoji pred nama potpuno zdrava. Upitismo još uvijek potpuno smeteni: "Šta se desilo?!..." Ona reče: "Znam samo da ni noćas nisam mogla spavati, kad mi dođoše misli: "Moli i traži od Allaha dž.š. sa veličinom vašeg gosta!" Rekoh: "Gospodaru moj, tako Ti veličine našeg gosta, molim Te podari mi zdravlje." i, kao što vidite, ja sam ozdravila." Požurio sam u kuću do našeg gosta, kad tamo nema mladića. Pretražih sve sobe i sva moguća mjesta, ali od njega ni traga ni glasa, a kućna vrata su još uvijek bila zaključana."²⁴⁶

- Kasim ed-Dabi prenosi od jednog čovjeka koji se zakleo (...) da se sve desilo onako kako mi je ispričao:

"Na putu za Mekku vidio sam jednu izgublenu torbu novca. Došao sam do nje i sjahao da je uzmem, kad se ona pretvori u stijenu. Ponovo sam uzjahao jahalicu kad primjetih da je ponovo preda mnom torba. Siđoh i drugi put da je uzmem, ali se ona ponovo pretvori u stijenu. Tako zbunjenog i smetenog sreće me moj prijatelj koji me upita: "Šta je s tobom?" Ja mu ispričah sve što se zbilo, a on se natkuči i ugleda torbu na istom mjestu. On sjaha sa jahalice i krenu da je uzme kad se ona ponovo pretvori u stijenu. Tad je ostavismo i udaljismo se. Iz pustinje se iznenada pojavi jedan čovjek, Horosanac, koji je pustinjom nešto tražio ubrzano hodajući. Primjetivši torbu još više požuri, te je uze i reče: "Halal novac, Allah ga je sačuvao."²⁴⁷

²⁴⁶ Nismo našli podastke o nekoliko prenosilaca predaje. Predaju bilježi IbnDževzi u sličnom obliku, "Sifetu es-Sufuvve", 2/500.

²⁴⁷ Sened ove predaje je na rukopisu izbrisan i oštećen. Poslije velikog truda našli smo da ovu predaju spominje Bagdadi u "Tarihu Bagdad" u biografiji Ahmed bin Muhammeda bin Kasima bin Muhamilija bin Ebi Hasana ed-Dabijja. Bagdadi

- Ebu-Kasim Abdulvvahid bin Muhammed bin Džafer prenosi od Ebu-Bekra bin Šazana:

“Imao sam roba Abesinca koji je vodio parnicu u osamdeset slučajeva. On nam je pričao da je jednog četvrtka zahtijevao od dviju strana da mu isplate oko pet stotina dinara. Idući svojim putem on je vidio dobar nož i odmah ga kupio. Desilo se da je slučajno, upravo u vrijeme farz - namaza, dok je još ikametilo naišao pored jednog mesdžida. Ušao je u mesdžid i kesu sa novcem i nož ostavio skupa. Kad je stigao do svog učitelja pružio je ruku ka džepu i vidio da mu nema ni novca ni noža. Sjetio se da ih je ostavio u mesdžidu kod mihraba pa se žurno vratio do mesdžida. Tamo je ugledao svoj nož u ruci nekog čovjeka. Žurno mu je prišao i rekao mu: “To je moj nož. Gdje mi je kesa sa novcem?” Čovjek se zakle da ne zna ni za kakvu kesu, a on ga sa sobom povede ka mesdžidu. Tamo opaziše veliki broj ljudi i kesu kako stoji iza leđa njegovog učitelja. Uzeo je oboje.”²⁴⁸

kaže: “Nisam čuo o njemu ništa osim predaje Ibn-Džerira Taberija o čovjeku iz Horosana koji je izgubio svoje stvari u Mekki”, “Tarihu Bagdad”, 4/372.

²⁴⁸ Nismo našli podatke o jednoj osobi iz seneda.

KERAMETI IBRAHIMA EL-ADŽIRIJA R.A.*

- Ahmed bin Muhammed bin Mesruk Ebu-Abbas prenosi od el-Adžirija, jednog od najdosljednijih sljedbenika Muhammeda a.s.:

“Jednog dana dok sam bio kod mesdžida, pored mene je prošao jedan čovjek umotan u dvije krpice. Vidjevši ga, mislio sam da je prosjak. Pomislih: “Bolje bi mu bilo da zarađuje sopstvenim rukama.” Čovjek je prošao pored mene uopće se ne obazirući. Nakon što se smrklo i nakon što sam zaspao dođoše mi dva meleka koji me zgrabiše za ruke i odvedoše do mesdžida kod kojeg sam sjedio kad je prošao onaj čovjek, kad tamo, u medžidu, primijetih nekog čovjeka u dvjema krpama kako spava. Otkriše mi njegovo lice i uvjerih se da je to isti onaj čovjek. Zatim mi meleci oštro narediše: “Jedi njegovo meso!!!” Ja prestravljeno povikah: “Ja ga nisam ogovorio.” Oni mi rekoše: “Naprotiv, tvoja duša ga je ogovorila, a za ljude poput tebe nema druge nagrade, osim da učiniš naređeno.” Tad skočih iz sna potpuno prestravljen. Trideset dana sam sjedio pored vrata tog mesdžida ne bi li ponovo vidio onog čovjeka, ali za trideset dana on se ne pojavi. Tek tridesetog dana pored mene prođe onaj čovjek ponovo umotan u dvije iste krpice. Skočih sa svog mjesta i uputih se prema njemu, a on još više ubrza. Požurih za njim i kad sam se uplašio da će mi umaći, zovnuh ga: “Hej ti?” On se okrenu i reče mi: “Ibrahime, i ti si jedan od onih koji ogovaraju vjernike svojim srcem.” Tad padoh bez svijesti. Kad sam došao sebi, on je stajao iznad moje glave, zatim me upita: “Da li bi to ponovo učinio?” Rekoh: “Ne, ne! Nikako!” On izmače mom pogledu i ja ga više nikad nisam vidio.”²⁴⁹

* Postoje dvije osobe pod imenom Ibrahim Adžiri. Ibrahim Adžiri elKebir i drugi Ibrahim Adžiri. Ova predaja se biljaži o prvom. O njemu kaže Hatib: “Bio je jedan od poznatih po svojoj časti, ugledu, plemenitosti i hajru.” “TarihuBagdad” 6/211. “Sifetu es-Sufuvve”, 2/391.

²⁴⁹ Sened je da’if. Predaju bilježi Bagdadi, 6/211.

KERAMETI EBU-ŠUAJBA SALIH BIN JUNUSA R.A.*

Ebu-Hasan Alij bin Omer bin Džafer prenosi od Ebu-Bekra Muhammeda bin Alija:

“Bio sam u društvu sa Ebu-Šuajbom Salih bin Junusom kad smo se vraćali sa puta po tamnoj mračnoj noći. Koristili smo svjetiljku koja nam je osvjetljavala put. Tad zapuha snažni vjetar koji potpuno ugasi našu svjetiljku. Čuh Ebu-Šuajba kako govori: “Gospodaru naš, molimo Te upotpuni naše svjetlo.” Tad se u svjetiljci ponovo pojavi svjetlost i bi jaka kao i prije vjetra, te mi nastavismo put.”²⁵⁰

* Nismo uspjeli naći podatke o ovom čovjeku.

²⁵⁰ Nismo uspjeli naći podatke o prenosiocima.

KERAMETI EBU-ABBASA AHMED BIN MUHAMMED BIN MESRUKA R.A.*

Džafer bin Nusajr prenosi od Ebu-Abbasa bin Mesruka:

“Jedne noći sam želio ići u Mekku pa sam zatražio dozvolu od svoje majke i ona mi dozvoli. Sa mnom su krenula dva čovjeka. Dogovorili smo se da ja budem pod upravom njih dvojice, a jedan od njih da bude pod mojom upravom. Jednog dana kad smo otišli duboko u pustinju otišao sam da obavim nuždu i kad sam se sagnuo mokraća mi zahvati nožni palac. Sutradan se desi to isto. Pomislih u sebi: “Čudno”, i rekoh saputnicima: “Ono što ja tražim pred sobom, ustvari je iza mene”, zatim se okrenuh natrag i vratih, a sa mnom se vrati i jedan od njih. (...) Stigoh kući (...). Majka mi reče: “Nakon što si otišao obuzela me je velika briga za tobom. Tad sam se zaklela da neću izaći iz kuće sve dok se ne vratiš.”²⁵¹

* Ahmed bin Muhammed bin Mesruk, Ebu-Abbas es-Sufi, poznatiji kao et-Tusi, o njemu Hatib kaže: “Bio je poznat po hajru i spominjan po svojoj dobroti”. Umro je 299. god. po Hidžri u 84. godini života. “El-Hilje”, 10/213. “Tarihu Bagdad”, 5/100; “Mizanu el-I’tidal”, 1/150.

²⁵¹ Nismo našli podatke o dvije osobe iz seneda.

KERAMETI IBRAHIMA BIN EDHEMA EL-BELEHIJA R.A.*

- Alij bin Muveffik prenosi od Abdullaha bin Feredža el-Kanterija el-Abida:

“Našao sam Ibrahim bin Edhema kako naslonjen spava u bašči u Šamu. Primijetih iznad njegove glave zmiyu i u njenim ustima sukno koje se sve treslo i ljuljalo odbijajući zmiyu od njega sve dok je on nije primijetio.”²⁵²

- Halef bin Temim prenosi od Abduldžebbara bin Kesira:

“Rečeno je Ibrahimu bin Edhemu da se pojavila jedna zvijer koja plaši ljude. On reče: “Pokažite mi je!” Kad je ugleda reče: “O lave, ako si ovdje da učiniš nešto što ti je naređeno, učini to, a ako nisi, mi ćemo te vratiti odakle si i došao.” Tad se lav okrenu i ode mahajući repom. Ljudi su zaprepašteno posmatrali i čudili se kako to da divlja zvijer razumije govor Ibrahima bin Edhema. Tad se Ibrahim okrenu, priđe nam i reče: “Učite: Gospodaru naš, čuvaj nas Svojim okom koje nikad ne spava i zadovolji nas Svojim okriljem kome nema ravnog, smiluj nam se sa Svojom moći nad nama i ne uništi nas dokle god u Tebi vidimo našu jedinu nadu.”

Rekao je Halef: “Otkako sam čuo tu dovu nisam je prestao učiti sve do danas i nikada mi se nije pojavio neprijatelj ili bilo šta drugo.”²⁵³

Jahja bin Osman prenosi od Bekije bin Velida:

* Ibrahim bin Edhem bin Mensur el-Adžili, a neki kažu et-Temimi. Ibn-Kesir o njemu kaže: “Bio je jedan od izuzetno poznatih po svojoj pobožnosti i skromnosti i bio je izuzetno poštovan zbog toga.” Bio je jedan od potomaka kraljeva Horosana. Jedne prilike kada je izašao u lov čuo je glasnika kako mu kaže: “Nisi stvoren zbog toga!” i to mu je ponovio nekoliko puta. Bio je to povod za njegovu iskrenu tevbu i prihvatanje skrušenosti. Umro je 162 god. po Hidžri a po nekima 161 god. po Hidžri. Vidi: “El-Hilje”, 7/367; “El-Bidaje” 10/135; “Sifetu es-Sufuvve”, 4/152.

²⁵² Sened je da’if.

²⁵³ Sened je da’if predaju biljaži Ibn-Ebi Dunja “Mudžabu ed-Da’ve” 122; predaju biljaži Ebu-Ne’im sa tri seneda. “El-Hilje” 8/4-5.

“Plovili smo morem kad zapuhaše silni vjetrovi i podigoše se silni talasi. Odjenom nastade toliko nevrijeme da su ljudi plakali od straha. U tom strahu je rečeno Ma’jufu ili Ibn-Ma’jufu: “Sa nama je na brodu Ibrahim bin Edhem, treba ga naći da prouči dovu. Kad su ga našli, on je mirno spavao u jednom dijelu broda. Priđoše mu i rekoše: “O Ebu-Ishak, vidiš li u kakvom su stanju ljudi?” On reče: “Gospodaru moj, pokazao si nam Svoju snagu i moć. Molimo Te da nam pokažeš Svoju milost i oprost.” Tad se more smiri i vjetrovi utihnuše.”²⁵⁴

Mušerref bin Eban prenosi od Salih bin Sulejmana:

“Ibrahim bin Edhemu je zatrebao jedan dinar dok se nalazio na morskoj obali. Uputio je dovu Allahu dž.š. pa se uskomešaše ribe u moru, a u ustima svake od njih se nalazio po jedan dinar.”²⁵⁵

Mensur prenosi od Ebu-Nadr Haris bin Nu’mana:

“Ibrahim bin Edhem bi sa hrastovog drveta brao hurme.”²⁵⁶

²⁵⁴ Sened je da’if. Predaja se biljaži u "Mudžabu ed-Da've" 123; u "El-Hilje" sa dva različita seneda, 7/5; "Sifetu es-Sufuvve", 4/157.

²⁵⁵ Sened je da’if. Predaja se biljaži u "Mudžabu ed-Da've" 123.

²⁵⁶ O ocjeni seneda se učenjaci razilaze. Autorov sened je da’if, ali sened od Ibn Ebi Dunjaa je vjerodostojan. Vidi: "Mudžabu ed-Da've" br.: 124. predaju biljaži Ebu-Ne'im "El-Hilje", 8/3.

KERAMETI ABDULLAH BIN MUNIRA EL-MERVEZIJA R.A.*

Ja'kub bin Ishak bin Muhammed el-Herevi prenosi od Jahja bin Bedra el-Kurešija:

“Abdullah bin Munir bi petkom prije džume bio na Kazvinu (Kaspijsko more), a za vrijeme džume bi ga ljudi vidjeli u mesdžidu Amil. Ljudi počеше govoriti kako on hoda po vodi. Jedne prilike ga i upitaše: “Ebu-Muhammede, da li ti hodaš po vodi?” On reče: “Što se tiče hodanja po vodi, to ne znam, ali znam da Allah dž.š. kada hoće spoji obale rijeke dok Njegov rob ne pređe.”

Kad bi završio sa druženjem Abdullah bin Munir bi sa svojim izašao u pustinju gdje bi sakupljao korisno i ljekovito bilje koje bi prodavao na pijaci i od toga živio. Jedne prilike kad je izašao u pustinju sa svojim prijateljima na putu je ležao lav. Vidjevši lava njegovi prijatelji se uplašiše i bježeći povikaše: “Lav, lav...!!” On im reče: “Stanite!” Tada istupi naprijed, priđe lavu i počе mu nešto govoriti, a mi nismo znali šta. Tada lav mirno ustade i ode, a Abdullah reče prijateljima: “Sada prođite.”²⁵⁷

* Abdullah bin Munir Ebu-Abdurrahman el-Mervezi, bio je hafiz i veoma skroman. Umro je 143. god. po Hidžri. “El-Muntezam” 5/40; “Sifetu es-Sufuvve”, 4/141.

²⁵⁷ U senedu se nalazi nekoliko osoba o kojima nemamo podatke. Predaja se biljaži u “El-Muntezamu”, 5/40; “Sifetu es-Sufuvve”, 4/141.

KERAMETI MUHAMMEDA BIN ISMAILA EL-BUHARIJA*

Halef bin Muhammed bin Fadl el-Belehi prenosi od svog oca: "Muhammed bin Ismail je u ranom djetinjstvu oslijepio. Jedne noći njegova majka je u snu vidjela Ismaila a.s. koji joj reče: "O ti, Allah dž.š. je vratio vid tvom sinu zbog mnoštva tvojih suza ili mnoštva tvojih dova (sumnja prenosioca). Kad su se probudili, Allah dž.š. je već vratio vid malom Ismailu."²⁵⁸

* Muhammed bin Ismail bin Mugire, Ebu-Abdullah, el-Džu'fi, el-Buhari. Njegova poznatost je dostigla sve granice svijeta. Nemoguće je da musliman ne zna za njega. On je autor "Sahiha" koji se smatra najvjerodostojnijom knjigom poslije Kur'ana. Rođen je 190. god. po Hidžri, a umro je 256. god. po Hidžri. Vidi: "Tarihu Bagdad", 2/4; "Sifetu es-Sufuvve", 4/168; i uvod "Feth ul-Bari", 477.
²⁵⁸ Nismo našli podatke o prenosiocima predaje u nama dostupnim djelima o biografijama prenosilaca. Moguće je da su prenosioci predaje učenjaci Buhare i okoline, a Allah najbolje zna. Predaju prenosi Hatib sa drugim senedom.

KERAMETI AHMED BIN HARBA R.A.*

Muhammed bin Hammad bin Ahmed ed-Dahhak prenosi od Alija bin Abdullaha bin Muhammeda bin Musaa es-Sa'dija:

“Bili smo na sijelu kod Ahmed bin Harba kad je stigao Buhari koji je boravio u jednom svratištu kako bi od njega uzeo znanje. Kada ga ljudi vidješe požuriše do njega i za tren oka se iskupi silna svjetina. U toj gužvi mu povikaše: “O Ebu-Abdullah, moli za ljude sa bereketom svojih dova. Zadesila nas je velika nevolja. Evo, već godinu ili dvije godine (sumnja prenosioca) ništa ne uspijeva na našoj zamlji i ništa ne niče, a sve zbog kiše koja nije pala nijednom pune dvije godine.” Tada Ahmed bin Harb podiže ruke i zamoli. Nije ni završio sa svojom dovom, a do tada potpuno vedro i sunčano nebo se prekri brojnim tamnim kišnim oblacima (...)”²⁵⁹

* Moguće je da se radi o Abdullah bin Sehl bin Fejruz, Ebu-Abdullah en-Nejsaburi. Spominje ga Bagdadi. Umro je 234. god. po Hidži. Tarihu Bagdad”, 4/118.

²⁵⁹ Nismo našli biografije prenosilaca predaje.

KERAMETI KIRZ BIN VIBRA EL-DŽURDŽANIJA R.A.*

Muhammed bin Jezid el-Ademi prenosi od Ibn-Fudaja, a on od svog oca:

“Kirz je bio u posjeti kod Ibn-Šibrime koji je imao upalu porebrice. Kad ga je vidio u tom stanju prišao mu je i pljunuo mu u uho. Tad je Ibn-Šibrime ustao potpuno zdrav.”²⁶⁰

* Stanovo je u Džordžiji. Porijeklom je iz Kufe. Spominje ga Ebu-Ne'im.

²⁶⁰ Prenosioci su vjerodostojni osim jednog o kome nismo našli podatke. Međutim, predaja se biljaži i sa drugim senedom. Vidi: "El-Hilje", 5/80.

ZAVRŠNA RIJEČ

Neka je vječna hvala Allahu dž.š. i neka je salavat i selam na najodabranije Njegovo stvorenje, Muhammeda , neka je Allahov mir i spas na njega.

Ovo djelo sam završio u subotu 3. rebiul – ahira 88.h.g. (...) neka se Allah smiluje na onoga ko je sastavio ovo djelo, ko ga čuje, prenosi, i čini dostupnim ljudima.

Molim Allaha dž.š. da nas pouči blagoslovima dobrih i da nas uvede u društvo Njegovih časnih evlija. Amin!

Lalikai.

BIOGRAFIJA AUTORA

Ebu-Kasim Lalikai je živio u vrijeme hilafeta abbasijskog halife el-Kadira Billaha koji je upravljao hilafetom od 381 – 422 god. po Hidžri. Taj halifa je slijedio pravac Ehli-Sunneta vel-Džema'ata. Njemu pripada zahvalno mjesto u borbi protiv novatora u vjeri. U to vrijeme hilafet je bio pocijepan na više manjih država koje su samo po imenu bile u okviru abbasijskog hilafeta. To je bio uzrok brojnih nereda i nesigurnosti. Nije se moglo desiti da prođe godina a da u njoj ne bude krvavih sukoba između sunija i šiija, ili između muslimana i kršćana koji su živjeli na prostorima islamske države. Nije mogla proći godina a da hadži je nisu bile onemogućavane u obavljanju hadža.

Što se tiče vjerskog stanja među ljudima ono je bilo kao i političko. Neznanje je bilo rašireno, a razne sekte su se krajnjim naporima trudile u širenju novotarija. Za razliku od prethodna dva stanja, naučno stanje je bilo u boljem položaju. U tom vremenu živjele su desetine poznatih učenjaka koji su širili znanje i pisali knjige.

Imam Ebu-Kasim Lalikai je bio jedan od njih. Sve njih, kao i njihova djela brižno bilježi islamska historija.

Puno ime i nadimak

Hibbetullah bin Hasan bin Mensur er-Razi et-Taberi el-Lalikai.

Porijeklo i odrastanje

Porijeklom je iz Taberistana. To je naziv za mnogobrojne države koje se nalaze istočno od Iraka. Došao je sa Istoka i nastanio se u Bagdadu.²⁶¹

²⁶¹ Tarihu Bagdad, 14/70-71.

Njegova djeca

Imao je jednog sina koji se spominje u naučim krugovima po traženju znanja. Zvao se Muhammed i imao je nadimak Ebu-Bekr. Rođen je 409. god. po Hidžri, a umro 472. god.²⁶²

Smrt

Umro je u gradu Dinever 428. god. po Hidžri.

Šejhovi

Bagdadi navodi da je učio kod mnogobrojnih šejhova. To se vidi iz originala ovog djela u kome se navodi 57 predaja koje on prenosi od svojih šejhova.

U djelu “Šerh usuli ‘itikad ehli sunneti ve džema’ati” on prenosi predaje od 180 svojih šejhova. Neki od njegovih najistaknutijih i najpoznatijih šejhova su:

- 1) Hafiz Ibrahim bin Muhammed bin Ubejd Ebu-Mes’ud ed-Dimiški, autor knjige “El-Atrafu el-Mešhur”. Umro je 401. god. po Hidžri.²⁶³
- 2) Ebu-Hamid Muhammed el-Isfiraini, imam šafijskog mezheba u svome vremenu. Umro 406. god. po Hidžri
- 3) Kasim bin Dža’fer bin Abdulvahid bin Abbas Ebu-Omer el-Hašimij iz Basre. Umro je 414. god. po Hidžri.
- 4) Alij bin Muhammed bin Abdullah bin Bišran Ebu-Husejn el-Emevij. Umro 415. god. po Hidžri.
- 5) Abdulvehhab bin Alij bin Nasr Ebu-Muhammed Maliki. Bio je čuveni fekih. Pred kraj života preselio se u Egipat gdje je i umro 422. god. po Hidžri.

Njegovi učenici

Lalikai nije živio dugo i zato nije imao puno učenika. Najznačajniji su:

²⁶² Tabekat Šafi’ijje 4/207; “El-Vafi bil vefejat”, 5/151.

²⁶³ Tarihu Bagdad, 6/172; “Tezkiretu el-Huffaz” 1068.

1. Hatib el-Bagdadi (umro 463. god. po Hidžri).
2. Njegov sin Ebu-Bekr Muhammed bin Hibbetullah.
3. Alij bin Hasan el-Akberij (umro 468. god. po Hidžri).
4. Ahmed bin Alij bin et-Tarisisij, prenosilac svih njegovih knjiga. (umro 497. god. po Hidžri).

Obrazovanje

Lalikai je bio učenjak u fikhu i hadisu.

Djela

Napisao je sedam velikih djela:

- 1) "Šerh usulil I'tikadi Ehli Sunneti wel Džema'at" u osam tomova.
- 2) "Allahove evlije i njihovi kerameti"
- 3) "Fevaid fi ihtijari Ebi Kasim"
- 4) "Sunen"
- 5) "Medžalis"
- 6) "Šerh kitabi Omer bin Hattab"
- 7) "Esmau ridžali es-Sahihajni"

SADRŽAJ:

Riječ prevodioca	5
Predgovor	10
Uvod.....	13
Allahove evlije	15
Jezičko značenje evlijaluka	15
Šerijatsko značenje evlijaluka	15
Hadis potvrđuje sadržaj ajeta koji govore o dva aspekta evlijaluka	17
Govor uleme o evlijama	18
Značenje “radosnih vijesti” spomenutih u ajetu o evlijama.....	20
Stavovi uleme o pitanju značenja “radosnih vijesti”	22
Kerameti	24
Jezičko značenje kerameta	24
Šerijatsko značenje kerameta	24
Pravci u tumačenju kerameta	25
Kavlu radžih (najispravnije mišljenje)	29
Slabosti zadnja dva mezheba	29
Prvo: Mezheb Eš’arija	29
Drugo: Mezeb Mu’tazilija	32
Pretjerivanje i preuveličavanje kerameta	34
Osobe koje su imale natprirodne pojave	36
Primjeri šejtanskih obmana koje su ljudi smatrali kerametima.....	40
Afganistanski džihad i kerameti u njemu	45
Opća pravila kerameta	48
Kerameti Allahovih evlija.....	54
Kerameti koje navodi Kur’an o događajima iz prošlih naroda	54
Hadisi o kerametima iz prošlih naroda	59
Hadisi o veličini i značaju Allahovih evlija, o kerametima ummeta za vrijeme Poslanikovog života i poslije njegove smrti	69
Kerameti ashaba za života Allahovog poslanika s.a.v.s.....	70

Kerameti Usejd bin Hudajra i Abbada bin Bišra r.a.....	70
Hadisi Allahovog poslanika s.a.v.s. o Allahovim evlijama koji će doći neposredno poslije njega – Uveys el-Karani r.a. (Vejsil Karani) *	75
Kerameti Ebu-Bekra es-Siddika r.a.	84
Kerameti Ebu-Hafsa Omera bin el-Hattaba r.a.	85
Kerameti Osmana bin Affana r.a.	88
Kerameti Alije bin Ebi Taliba r.a.	89
Kerameti Ebu-Ishaka Sa'd bin Ebi Vekkasa r.a.	91
Kerameti Se'id bin Zejda r.a.	93
Kerameti Abdullaha bin Mes'uda r.a.	94
Kerameti Abbasa bin Abdul-Muttaliba r.a.....	95
Kerameti Husejna bin Alije bin Ebi Taliba r.a.....	97
Kerameti Abdullaha bin Omera r.a., Abdullaha bin Zubejra, Mus'aba r.a.	99
Kerameti Ebu-Sulejmana Halida bin Velida el-Mahzumija r.a....	101
Kerameti Ebu-Munzira Ubej' bin Ka'ba r.a.....	103
Kerameti Ebu-Derdaa, Ibn-Enesa i Selmana el-Farisiya r.a.....	104
Kerameti Ebu-Nedžida Imran bin Husajna r.a.	105
Kerameti Enesa bin Malika r.a.	106
Kerameti Beraa bin Malika r.a.	107
Kerameti Ala'a bin el-Hadremijja r.a.	108
Kerameti Ehbana bin Sajfija r.a.	109
Kerameti Hadžera bin Adija r.a.....	110
Kerameti Ebu-Malika r.a.....	112
Kerameti Ebu-Emameta el-Bahilija r.a.....	113
Kerameti Temima ed-Darija r.a.....	114
Kerameti Ebu-Abdurrahmana Sefina r.a.....	115
Kerameti Majke pravovjernih Aiše r.a.....	116
Kerameti Esme sestre Aišine r.a.....	117
Kerameti Zejnebe bint Džahš r.a.....	118
Kerameti Ummu Šerik ed-Dusijje r.a.....	119
Kerameti Ummu Evs el-Bahzijje r.a.....	120
Kerameti Se'ida bin Musejjiba r.a.....	121
Kerameti Bisra bin Se'ida r.a.....	123

Kerameti Ebu-Hafsa Omera bin Abdulaziza r.a.....	124
Kerameti Ebu-Abdullaha Muhammeda bin Munkedira et-Tajmija r.a.	125
Kerameti Ebu-Abdullaha Dža'fera bin Muhammeda bin Alija bin Husejna r.a.....	126
Kerameti Zejda bin Eslema r.a.	128
Kerameti Jusufa bin Junusa bin Hammasa r.a.....	129
Kerameti Ebu-Dža'fera Jezida bin Ka'ka el-Medinija el-Karia r.a.....	130
Kerameti Ebu-Nasra el-Medinija el-Mubtelija r.a.....	131
Kerameti Ebu-Ka'ba el-Harisija r.a.....	133
Kerameti Vehiba bin el-Verda i Ibn-Ebi Revvada r.a.....	134
Kerameti Ebu-Alija Fudajl bin 'Ijjada r.a.....	135
Kerameti El-Abd el-Esveda (Crnog roba) r.a.	136
Kerameti Ebu-Muslima Abdullaha bin Sevba r.a.....	137
Kerameti Jezid bin Esveda el-Džeršija r.a.....	143
Kerameti Alija bin Bekkara r.a.	145
Kerameti Ubejdullaha bin Ebi Dža'fera el-Misrija r.a.	146
Kerameti Hajveta bin Šeriha el-Misrija r.a.	147
Kerameti Sabiha i Meliha iz Šama r.a.	148
Kerameti Ebu-Vaila Šekik bin Seleme r.a.....	149
Kerameti Ebu-Abdullaha Se'ida bin Džubejra r.a.....	150
Kerameti Amr bin Kajsa el-Melalija r.a.....	151
Kerameti Zer el-Hemdanija i Muhtar bin Fulfula r.a.....	152
Kerameti Esed bin Selheba r.a.....	153
Kerameti Sufjana bin Se'ida es-Svrija r.a.	154
Kerameti Ebu-Bekra bin Ajjaša r.a.	156
Kerameti Ubejdullaha bin Ubejdurrahmana el-Ešdžija el-Kufija r.a.	157
Kerameti Hurem bin Ebi Hajjama r.a.....	158
Kerameti Hasana bin Ebi Hasana el-Basrija r.a.	159
Kerameti Amira bin Abdul-Kajsa r.a.....	160
Kerameti Ebu-Abdullaha Muslima bin Jasira r.a.....	161
Kerameti Muttarifa bin Abdullaha bin eš-Šehira r.a.....	162
Kerameti Sulejmana et-Tejmija r.a.....	164

Kerameti Sabit bin Eslema el-Benanija r.a.....	166
Kerameti Ebu-Jahja Malik bin Dinara r.a.	167
Kerameti Abdullah bin Gabila r.a.....	169
Kerameti Salleta bin Ešjema r.a.	170
Kerameti Abdullah bin Šekika el-Akilija r.a.....	172
Kerameti Mejmuna bin Ebi Šebiba r.a.....	173
Kerameti Džemil bin Murreta r.a.....	174
Kerameti Ebu Muhammeda Habiba el-Adžmija r.a.	175
Kerameti Utbeta el-Gulama r.a.	178
Kerameti Safvan bin Mahreza r.a.	179
Kerameti Atta es-Selimija r.a.	180
Kerameti Ebu-Rejhana Abdullah bin Metara r.a.	181
Kerameti Rabije el-Adevije r.a.	182
Kerameti Ala'a bin Zijada r.a.	183
Kerameti Zijada en-Nemirija r.a.	184
Kerameti Ebu-Nasra Bišr bin Harisa el-Hafija r.a.	185
Kerameti Ebu-Abdullahah Ahmeda bin Muhammeda bin Hanbela r.a.	186
Kerameti Ebu-Muavije el-Esveda r.a.	187
Kerameti Ebu-Taliba en-Nesajja r.a.	187
Kerameti Kasim bin Jezida r.a.	189
Kerameti mladića Vasifa zvanog Ma'rufa el-Kerhija r.a.	190
Kerameti Ibrahima el-Adžirija r.a.....	193
Kerameti Ebu-Šuajba Saliha bin Junusa r.a.	194
Kerameti Ebu-Abbasa Ahmeda bin Muhammeda bin Mesruka r.a.	195
Kerameti Ibrahima bin Edhema el-Belehija r.a.....	196
Kerameti Abdullah bin Munira el-Mervezija r.a.....	198
Kerameti Muhammeda bin Ismaila el-Buharija r.a.....	199
Kerameti Ahmed bin Harba r.a.....	200
Kerameti Kirz bin Vibra el-Džurdžanija r.a.....	201
Završna riječ	202
Biografija autora	203
Sadržaj.....	206

Biblioteka "NUN" Vam nudi sljedeće naslove:

- 1) "Lijepa riječ" - Ibn Tejmije
- 2) "San o Bosni" - slikovnica za djecu (3 KM)
- 3) "Poslanikove kćerke" - Esmir M. Halilović (7 KM)

U pripremi:

- 1) "POSLANIKOVE SUPRUGE"
- 2) "SAVRŠENSTVO KUR'ANA"
- 3) "LAV ISLAMA" - slikovnica za djecu
- 4) "KUR'ANSKA KAZIVANJA"
- 5) "ISLAMSKI PUTOKAZI"
- 6) "SEKSUALNA ETIKA U ISLAMU"
- 7) "ILUSTROVANA HISTORIJA ISLAMA"
- 8) "GENERACIJE EVLIJA"

Informacije i narudžbe na tel: 066/774-487